

12. januar 2007

AKADEMIET FOR DE
TEKNISKE
VIDENSKABER

Universitets- og Bygningsstyrelsen
Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling

Sendt pr. mail: ubst@ubst.dk

Lundtoftevej 266
2800 Kgs. Lyngby

Tlf. 4588 1311
Fax. 4588 1351
atvmail@atv.dk
www.atv.dk

Høring over forslag til ændring af universitetsloven

Tak for det fremsendte materiale vedrørende høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om universiteter sendt pr. mail den 14. december 2006.

ATV har i sit svar anlagt en overordnet tilgang til lovforslaget, idet man finder, at universiteterne vil have det bedste grundlag for selv at vurdere, om den konkrete udmøntning af de tiltag, der gennemføres i henhold til lovforslaget, er hensigtsmæssig og lever op til indgåede aftaler.

ATV finder hovedlinierne i lovforslaget hensigtsmæssige. Det er dog ATV's opfattelse, at universitetsloven generelt set er præget af en alt for høj *detaljeringsgrad* og dermed manglende frihedsgrader for universiteterne i den konkrete udmøntning og generelle sikring af, at universitetet lever op til de målsætninger og formål, der er opstillet for deres virke. Det anbefales derfor, at lovforslaget og universitetsloven i det hele taget – gerne i forbindelse med den varslede yderligere ændring af universitetsloven senere i denne folketingssamling – renses for unødvendig detaljestyling ud fra devisen om "frihed under ansvar". Ikke mindst set i lyset af, at de nye universitetsledelser nu er på plads og fungerende, vil dette være betimeligt.

ATV har længe anbefalet, at der gennemføres en strukturændring i det offentlige forskningssystem, som i store træk svarer til den, der netop er gennemført. ATV har forståelse for, at det i en overgangsfase kan være mest hensigtsmæssigt at integrere dele af sektorforskningen i universiteterne som selvstændige *faglige enheder*. ATV vil dog anbefale, at der over en årrække sker en fuldstændig indarbejdelse af sektorforskningen i den organisatoriske opbygning af universiteterne. Kun herved realiseres fuldt ud synergigevinsterne i forhold til uddannelse, forskning, myndighedsbetjening og videnformidling.

ATV er på det foreliggende grundlag tvivlende overfor, om det på længere sigt vil være hensigtsmæssigt at operere med særlige *universitetsskoler*.

ATV bakker op om etableringen af *ph.d.-skoler*, som vil være et vigtigt element i den fremtidige sikring af høj kvalitet i *ph.d.-uddannelsen*. Det anbefales, at der normalt kun oprettes én *ph.d.-skole* pr. fakultet. Det vurderes hensigtsmæssigt, at universiteterne overvejer mulighederne for etablering af tværfakultære/universitære *ph.d.-skoler*. Det understreges, at *ph.d.-skolerne* ikke må få som konsekvens, at *ph.d.-uddannelsen* får karakter af et skoleforløb, eller at der ikke bliver plads til *ph.d.-projekter* inden for faglige nicher, der ikke er indeholdt i universitetets generelle forskningsstrategi. Det er centralt for forskningen, at der i et vist omfang er plads til "mønsterbrydere" både blandt seniorforskerne og de yngre forskere.

Der bør være lighed i *ph.d.-udvalget* i forholdet mellem videnskabeligt personale og *ph.d.-studerende*, hvor sidstnævnte skal betragtes som yngre forskere og ikke som studerende.

ATV finder det uhensigtsmæssigt, at regler for *ph.d.-skoler* skal indføres i universiteternes vedtægt.

ATV finder det endvidere hensigtsmæssigt, at der etableres en formaliseret ramme for at sikre kontakten mellem universiteterne og aftagere af de færdiguddannede om uddannelsernes indhold mv. Det kan, som det er anført i lovforslaget, ske ved etablering af *aftagerpaneler*, men det bør være op til hvert enkelt universitet at vælge formen. Samarbejdet skal fra universitetets side været karakteriseret af en vilje til at reagere på aftagernes anbefalinger og fra begge sider være præget af ønske om at etablere et gensidigt forpligtende samarbejde. Det findes ikke hensigtsmæssigt, at aftagerforummet tillægges indstillingskompetence, som der lægges op til; det bør alene have status som rådgivende organ.

ATV har endelig noteret, at ministeriet tilsyneladende vurderer, at lovforslaget alene vil have *administrative konsekvenser* for universiteterne og ikke *økonomiske konsekvenser*. Det gælder især det i øvrigt sympatiske forslag om at tilbyde potentielle ansøgere en personlig samtale i forbindelse med ansøgning om optagelse på universitet. ATV mener, at universiteterne bør tilføres særlige ressourcer, som står mål med den øgede økonomiske belastning, de pålægges som konsekvens af lovforslaget.

Med venlig hilsen

Lasse Skovby Rasmussen
Direktør

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og
Udvikling

Den 11. januar 2006
KS/BBA

ubst@ubst.dk

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om universiteter (universitetsloven)

AC har den 15. december 2006, fra Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, modtaget udkast til forslag til ændring af lov om universiteter (universitetsloven) til høring.

AC har udsendt forslaget til høring i medlemsorganisationerne og skal på den baggrund fremkomme med bemærkninger:

Lederne af de faglige enheder

I lovforslagets § 1, nr. 21, der omhandler de nye faglige enheder, der skal varetage opgaverne efter den nye § 2 a, foreslås det, at en faglig enhed på hovedområdeniveau ledes af en direktør, og at en faglig enhed på institutniveau ledes af en sektorchef. AC har to bemærkninger knyttet til lederne af de faglige enheder:

For det første finder AC det meget betænkeligt, at der ikke i forhold til disse ledere er et helt ufravigeligt krav om, at de skal være anerkendte forskere, men kun et krav om, at de *så vidt muligt* skal være anerkendte forskere (AC's kursivering). I universitetsloven er der krav til, at både dekaner og institutledere skal være anerkendte forskere (§ 16, stk. 2 og § 17, stk. 3), og hvis der således ikke bliver krav om, at direktører og sektorchefer *skal* være anerkendte forskere, så opstår der en skævvridning af universitetets ledelse.

AC er opmærksom på, at der med det foreliggende forslag i ændringsloven er tale om en opstramning i forhold til kravet til direktøren for en sektorforskningsinstitution, der blot skulle være forskningskyndig. Men til gengæld er der nu tale om ledere af forskningsenheder på et universitet, hvor det i en del situationer er helt nødvendigt, at de faglige og forskningsmæssige ledere er anerkendte forskere. Eksempelvis vil én af konsekvenserne af det foreliggende forslag kunne blive, at der knyttet til de faglige enheder principielt vil kunne oprettes akademiske råd med en formand, som ikke er anerkendt forsker, men som samtidig har ansvaret for uddeling af doktorgrader. Det finder AC meget uhensigtsmæssigt.

AC skal derfor stærkt anbefale, at kompetencekravene til lederne af de faglige enheder bliver helt identiske med de krav, der stilles til dekaner og institutledere, som jf. den gældende universitetslov skal være anerkendte forskere.

For det andet finder AC det i tilknytning til ovenstående forkert, at den fagligt og forskningsmæssigt ansvarlige leder af en faglig enhed på hovedområdeniveau, skal bære titlen direktør, når der på universiteterne i forvejen findes administrativt ansvarlige ledere med titlen direktør, ved siden af de fagligt og forskningsmæssigt ansvarlige ledere med titlerne rektor og dekan. For ikke at skabe mulighed for forveksling mellem hhv. de administrativt og de fagligt/forskningsmæssigt ansvarlige

ledere på et universitet skal AC foreslå, at lederen af en faglig enhed på hovedområdeniveau i stedet får titlen fagdirektør, og at lederen af en faglig enhed på institutniveau får titlen fagchef.

Forsknings- og ytringsfrihed

AC finder det positivt, at lovforslagets § 1, nr. 21, stk. 7 og bemærkningerne hertil indebærer, at medarbejderne i de faglige enheder, der varetager opgaverne efter den nye § 2 a, opnår den samme grad af forskningsfrihed, som gælder for de øvrige medarbejdere ved universitetet.

AC skal dog opfordre til, at bemærkningerne til nr. 21 suppleres med en præcisering af forskningsfriheden både i henhold til § 17 i den gældende lov og i henhold til udkastets § 16a. Præciseringen bør indeholde en formulering, der præciserer, at institutledere og sektorchefer/fagchefer ved tilrettelæggelsen af arbejdet skal tage hensyn til, at den enkelte forsker får reel mulighed for at forske frit, hvilket bl.a. indebærer, at der i instituttets/den faglige enheds strategiske planlægning afsættes ressourcer til dette formål i form af både tid og økonomi.

AC finder det samtidig også nødvendigt, at udviklingen i de universitetsansattes forsknings- og ytringsfrihed følges nøje i den kommende periode, idet der bl.a. i lyset af fusionen mellem universiteter og sektorforskningsinstitutioner har været skabt tvivl om rækkevidden af hhv. forsknings- og ytringsfriheden for både de nuværende universitetsansatte og for de nye universitetsansatte, der kommer fra sektorforskningen, og som også fremover forventes at løse opgaver for fagministerier.

AC lægger derfor også stor vægt på, at universitetsforligspartierne har besluttet at evaluere universitetsloven og universitetsfusionerne i 2009 med en ekstern, uvildig undersøgelse som grundlag. Videnskabsministeren har i Folketinget givet garanti for, at forskningsfriheden og ytringsfriheden står uantastet med fusionerne, og AC har i lyset heraf en forventning om, at den kommende evaluering vil omfatte en konkret undersøgelse heraf.

Konkurrenceudsættelse af de tidligere sektorforskningsaktiviteter

Af de generelle bemærkninger til lovforslaget fremgår det, at fagministeren i de første år *som udgangspunkt* vil være forpligtet til at aftage myndighedsbetjeningen fra de universiteter, hvori den pågældende fagministers sektorforskningsinstitution er blevet integreret, ligesom det pågældende universitet vil være forpligtet til at levere myndighedsbetjeningen (AC's kursivering).

Samtidig fremgår det af bemærkningerne til § 1, nr. 1, at fagministeren kan beslutte at konkurrenceudsætte hele eller dele af opgaver, som er henlagt til et universitet efter § 2 a. Det fremgår også, at opgaverne ikke *som udgangspunkt* kan overgå til andre leverandører (konkurrenceudsættes) før tidligst to år efter indgåelse af den første aftale, dvs. fra 2009 (AC's kursivering).

Kravet om, at der skal gå to år, før fagministerierne har mulighed for at vælge andre leverandører, har stor betydning i forhold til jobsikkerheden for de medarbejdere, som hidtil har løst disse opgaver i sektorforskningsinstitutionerne, og som nu forventes at løse dem i regi af et universitet. Da 2 år i forvejen ikke er lang tid i denne sammenhæng, lægger AC stor vægt på, at formuleringerne "som udgangspunkt" udgår af bemærkningerne, så der ikke kan skabes tvivl om, hvorvidt der rent faktisk er tale om to års garanti for opgavernes placering.

Ph.d.-skoler

AC finder det meget positivt, at AC's tidligere bemærkninger om behovet for en mere systematisk og strategisk tilgang til udviklingen af forskerskolerne nu er blevet taget til følge med lovforslagets afsnit om ph.d.-skoler. At princippet om ph.d.-skoler nu er lovfæstet giver langt bedre muligheder for at foretage en systematisk opfølgning på ph.d.-evalueringen og sikre kvaliteten i ph.d.-uddannelsen i lyset af de kommende store kapacitetsudvidelser.

AC finder dog, at der er et par centrale spørgsmål, som ikke er afklaret i det foreliggende lovforslag med bemærkninger, og som bør afklares.

For det første bør det afklares, hvorledes der kan gennemføres ph.d.-forløb på de fag, der er for små til at leve op til kravene om en ph.d.-skole, fx fag der kun findes på ét universitet – idet AC går ud fra, at det ikke er intentionen at umuliggøre sådanne forløb.

For det andet bør det afklares, hvorvidt de nye regler også omfatter erhvervsPhD-erne, hvilket AC umiddelbart vil finde hensigtsmæssigt. Det bør i så fald fremgå af bemærkningerne, hvordan erhvervsPhD-ernes deltagelse i ph.d.-skolerne kan foregå set i lyset af, at disse lønnes halvtids af en virksomhed og derfor i en del af arbejdstiden befinder sig i virksomheden og ikke på universitetet.

AC skal derudover foreslå, at muligheden for, at universiteter i fællesskab kan oprette ph.d.-skoler, også kommer til at omfatte muligheden for at oprette ph.d.-skoler sammen med udenlandske universiteter.

Endelig skal AC opfordre ministeren til at følge den sprogbrug, der er aftalt i såvel stillingsstrukturen for videnskabeligt personale ved universiteter som i overenskomsttaftalen og anvende betegnelsen "ph.d.-stipendiater" frem for "ph.d.-studerende".

Offentliggøres af studerendes evalueringer af undervisningen på universitetets hjemmeside

AC skal udtrykke sin bekymring over forslaget, fordi der - trods gode intentioner om anonymisering af den enkelte underviser - ikke nødvendigvis kan gives garanti for anonymisering for undervisere på fx mindre fag / uddannelser. I det hele taget finder AC, at der er tale om en gammeldags tænkning, hvor "truslen om gabestok, nok skal få undviserne til at oppe sig".

Problemet med forslaget er, at de studerende ikke nødvendigvis har tilstrækkelig viden om vilkårene for den undervisning, der bliver leveret af den pågældende underviser. Fx kan mindre forberedelsestid, færre undervisningstimer, flere studerende pr. underviser og fordelingen mellem underviserens tid til forskning og undervisning, være forhold som bevirker ringere undervisning, men som ligger uden for den enkelte undervisers indflydelse. I stedet skal AC foreslå, at der tages anderledes fat om undervisningskvaliteten ved blandt andet at igangsætte særlige initiativer til forbedring af undervisningen, fx kollegial supervision, dokumentation af undervisningskvalifikationer (undervisningsportfolier) ved ansættelse af videnskabelig personale, pædagogisk efteruddannelse mv.

Obligatoriske aftagerpaneler

AC har tidligere foreslået, at der etableres obligatoriske aftagerpaneler i tilknytning til uddannelserne, med henblik på at rådgive universiteterne om uddannelsernes kvalitet og relevans. Aftagerpanelerne kan givet bidrage til et større fokus på uddannelsernes samspil med arbejdsmarkedet og kompetencebehov. AC støtter end-

videre, at der skal være mulighed for, på tværs af universiteter, at etablere fælles aftagerpaneler, hvis dette skønnes hensigtsmæssigt af de pågældende universiteter.

Censorordning

Det er problematisk for uddannelsernes kvalitetssikring og de studerendes retssikkerhed, at der lægges op til en begrænsning af den eksterne censur til alene at gælde for bachelorprojekt, kandidatspeciale samt masterprojekt. Man kan med taxametersystemets klare sammenhæng mellem bestået eksamen og bevilling, netop argumentere for vigtigheden af ekstern censur. For den nuværende censorordning gælder, at mindst 1/3 af uddannelsens samlede ECTS-point skal dokumenteres ved ekstern censur. AC skal på det kraftigste anbefale, at de nuværende regler om omfang af eksterne censur opretholdes.

AC finder det endvidere kritisabelt, at der lægges op til at nedlægge de landsdækkende censorkorps. Konstruktionen med landsdækkende censorkorps sikrer, at der sker en vurdering af uddannelsesniveau og kvalitet på tværs af landets universiteter. De landsdækkende censorkorps vil således også være en vigtig videnskilde ved de forestående uddannelsesakkrediteringer.

Lovforslaget vil indebære, at universitetet kommer til at kontrollere sig selv, idet det er universitetet, der nedsætter de aftagerpaneler, der skal indstille censorer til universitetet. AC finder, at der i censorinstitutionen er brug for kvalitetssikring og gennemsigtighed og ser, at dette er i fare ved den ordning, der er foreslået i ændringsforslaget.

AC skal derfor anbefale, at der som en generel bestemmelse fastsættes, at der nedsættes fælles censorkorps for samme eller beslægtede uddannelser på tværs af universiteterne, samt at de eksterne censorer beskikkes af ministeren – som gældende for nærværende – således, at de eksterne censorer formelt fortsat vil være uafhængige af universitetet.

Det fremgår af bemærkningerne til § 18b, stk. 3, at projekter og mundtlige eksamener fremover altid skal gennemføres med censur, ekstern eller intern censur. AC støtter en bestemmelse om, at al mundtlig eksamen altid skal ske med censur, netop af hensynet til de studerendes retssikkerhed.

Ankemulighed for studerende over meritafgørelser

AC støtter tiltag, der kan forbedre studentermobiliteten på tværs af landegrænser og institutioner, herunder at studerende ikke unødigt får forlænget studietiden blandt andet på baggrund af uensartede praksis på universiteterne for meritgivning.

AC støtter derfor forslaget om ankenævn for afgørelser om merit og forhåndsmerit. Ligeledes støtter AC den foreslåede konstruktion, at universitetet (rektor) nedsætter ankenævnet med en videnskabelig medarbejder fra faget ved det pågældende universitet og en videnskabelig medarbejder fra samme fag, men ved andet dansk universitet.

Taxameterforenkling

Taxameterforenklingen er i udgangspunktet fin, fordi det givet vil bidrage til en mere overskuelig vurdering af uddannelsernes takstniveauer. AC finder samtidig, at taxameterforenklingen hverken forværrer eller løser taxametersystemets grundlæggende problem. Det vil fortsat være et problem, at der er en tydelig sammenhæng mellem STÅ-produktionen og bevillingernes størrelse. Konsekvensen heraf er således også fremover, at der er risiko for en kvalitetssænkning af uddannelserne,

grundet stærke incitamentter til kassetænkning og ukritisk optag. AC har tidligere foreslået, at man laver et mere sammensat bevillingssystem for uddannelserne, således at ikke alle universitetets uddannelsesmidler afhænger af STÅ-produktionen.

Med venlig hilsen

Birgit Bangskjær
Direkte nr.: 33 69 40 26
E-mail: bba@ac.dk

Karen Skytte
Direkte nr.: 33 69 40 76
E-mail: ks@ac.dk

Ministeriet for Videnskab,
Teknologi og Udvikling
Universitets- og Bygningsstyrelsen
Bredgade 43
1260 København K

Att.: Jacob Fuchs, Kommitteret.

11. januar 2007

Sendt pr. e-mail til
jfu@ubst.dk
ubst@ubst.dk

Vedrørende Universitetsloven

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om universiteter (universitetsloven)

Under henvisning til skrivelse modtaget fra Universitets- og Bygningsstyrelsen dateret den 14. december 2006 vedrørende ovenstående, kommenterer C3 organisation (C3) hermed som følger:

Det hilses velkommen, at der i forbindelse med samlingen af de individuelle universitetsinstitutioner etableres universitetsskoler, der eksempelvis udgør fundamentet for Handelshøjskolen, Aarhus Universitet.

Universitetsskoler

I de almindelige bemærkninger til lovforslaget, 1. Lovforslagets baggrund og formål, fremhæves bl.a.: "Der vil for en universitetsskole være et behov for en særlig fremhævelse af universitetsskolens navn og profil..."

Dette profileringsforhold bør også afspejle sig i selve lovteksten således at betegnelsen "universitetsskole" eksplicit fremgår her, frem for i bemærkningerne til lovforslaget. Hermed skabes parallelitet til formuleringen i §5 i Bekendtgørelse nr. 1463 af 13. december 2006 vedr. ændring af styrelsesregler, etc., hvori klart er formuleret "...en universitetsskole som et hovedområde..."

I fortsættelse heraf findes det nødvendigt eksplicit at knytte betegnelsen "merkantil" til pågældende hovedområde og universitetsskole som udgør fundamentet for handelshøjskoleområdet, eksempelvis "universitetsskolen på det merkantile hovedområde", og tilsvarende for øvrige hovedområder.

Ph.d. skoler

Den klare indskrivning i lovgivningen af fælles rammer for ph.d. skoler hilses velkommen som en styrkelse af forskning og uddannelse samt også det erhvervs- og anvendelsesmæssige engagement i denne sammenhæng.

Handelshøjskole- / Business School enheder af international standard, som vi ønsker at sammenligne tilsvarende danske institutioner med, udbyder uddannelserne Bachelor - Kandidat / Master - ph.d. (3+2+3) i sammenhængende forløb, og under egen identitet.

Tilsvarende vil være nødvendigt for danske universitetsskoler på det merkantile område, ligesom det kan forventes at blive det på øvrige fremtidige universitetsskoler, hvorfor en tydeliggørelse heraf i universitetsloven findes påkrævet.

Aftagerpaneler

Til sikring af størst mulig indsigt i internationale forhold anbefales det eksplicit anført i lovteksten at aftagerpanelerne organiseres med den fornødne ekspertise heri, i lighed med gældende lovbestemmelse om international repræsentation i universitetsbestyrelserne.

Censorer

Universitetets beskikkelse af censorer efter indstilling fra aftagerpanelet, og dermed nedlæggelse af de landsdækkende censorkorps findes problematisk, bl.a. i relation til uafhængigheden. Der foreslås et fælles tværgående censorkorps for samme eller beslægtede uddannelser, beskikket af ministeren.

Internationalisering generelt

Muligheden for at universiteter i samarbejde kan oprette ph.d.-skoler anbefales eksplicit at omfatte samarbejde med udenlandske universiteter.

Eftersom der senere i indeværende folketingssamling fremsættes yderligere forslag til ændringer af universitetsloven, anbefales at der allerede i forbindelse med det aktuelle lovgivningsarbejde fokuseres på yderligere forberedelse af tilpasningen til den øgede globalisering og nødvendigheden af et øget internationalt samarbejde.

Der tænkes her på forberedelse til og intensivning af, universiteternes deltagelse i varierende former for konsortiedannelser, herunder egentlige fusioner, samt udviklingen på GATS området og OECD scenarierne, herunder "Higher Education Inc."

Med venlig hilsen
Povl Tiedemann
Uddannelseschef
C3 organisation

c.c.: Folketingets Udvalg for Videnskab og Teknologi
Rektorkollegiet
Akademikernes Centralorganisation
Aarhus Universitet
Handelshøjskolen, Aarhus Universitet

Aalborg den 8. december 2007

Censorformandskaberne og de landsdækkende censorkorps foreslås ved medfølgende forslag afskaffet.

Hvad censorformandskaberne angår, har de i de mange år været krævet fra Ministeriets side i såvel løbende eksamens- og censorbekendtgørelser. Disse censorformandskaber har efter min mening været en nyttig og smidig foranstaltning, Formandskabet er i h.t. gældende bekendtgørelser er blevet valgt af de beskikkede censorer for at varetage den praktisk koordinering af eksamensafholdelsen, indgive beretninger om problemer og søge at løse disse i en dialog med universiteterne. En sådan funktion kan man godt forestille sig løst på andre måder, men det ville så nok være nyttigt, at det nye forslag lidt nøjere beskrev hvordan. Som jeg ser det, erstatter man en velfungerende ordening med en mere kompliceret. Samtidigt mangler det nye forslag regler for hvorledes ordningen er tænkt at fungere i praksis.

Hvad landsdækkende formandskaber for landsdækkende censorkorps angår, har den uafhængighed der har kendetegnet den nugældende ordening, formentlig givet evalueringsresultaterne på de enkelte universiteter større troværdighed udadtil.

Særligt for den samfundsvidenskabelige basisuddannelse, der alene findes på Roskilde Universitetscenter og Aalborg Universitet, har det vist sig som en fordel, at man har kunnet sammenligne resultater og metoder gennem et fælles censorkorps.

Hvis man ikke desto mindre vil erstatte en ordening der faktisk fungerer, med en ny, der i høj grad savner nærmere retningslinier er det nok nødvendigt, at man sikrer sig en vis kontinuitet. Det vil, ske bedst om man inddrager de eksisterende censorformandskaber i aftagerpanelerne og i hvert fald i første omgang kører videre med det eksisterende censorkorps. Naturligvis med den kontinuerlige udskiftning der også har været tilfældet under den nuværende ordening. Gør man ikke det, vil det formentlig give store indkøringsproblemer i forbindelse med en praktisk og retfærdig eksamensafholdelse. Det skulle vel være så meget mere naturligt, som det nuværende censorkorps i meget høj grad er udpeget for at kunne give universiteterne et så bredt og varieret udvalg af aftagerrepræsentanter som muligt.

Med venlig hilsen

Henning Bender
Censorformand på samf.bas.
Aalborg og Roskilde

Hørings svar fra censorformanden for kinesisk

Kære Kim Brinckman,

Høringsdokumenter mv. vedrørende forslag til ændringer af universitetsloven er afsendt til censorerne 22. december 2006 med svarfrist 3. januar 2007. På grund af høringsfristen, der i fremsendelsesskrivelsen beskrives som "ganske kort", har det ikke været muligt for censorformanden for kinesisk at indhente kommentarer fra de øvrige medlemmer af formandsskabet, eller foretage en koordinering af synspunkter i løbet af juleferien, hvorfor bemærkningerne nedenfor står for formandens regning alene.

Bidrag til hørings svar fra det kinesiske censorformandsskab

Der er i det fremsendte materiale ikke tilstrækkeligt grundlag til en substansbehandling af hovedparten af ændringsforslaget. Der mangler formål, begrundelser, og konsekvensanalyser, hvorfor det kinesiske censorkorps ikke er i stand til at tage stilling til væsentlige dele af forslaget, ud over at notere at den første sætning i udkastet til svarskrivelse ikke umiddelbart virker forståelig.

Forslaget om **aftagerpaneler**, som øjensynlig i det væsentlige er tænkt at skulle erstatte censorformandskaberne, giver anledning til tre overvejelser som jeg gerne så afspejlet i svarskrivelsen.

For det første, at mine erfaringer som censorformand eller -næstformand gennem de seneste 12 år ikke giver anledning til optimisme når det gælder reel høring af censorer (eller aftagerpaneler) f. eks. i forbindelse med ændring af studieordninger, hvor det vist kun er lykkedes Fakultetskontoret én gang at fremsende et forslag til censorformandsskabet inden beslutningen om ændring reelt var truffet – og det med 5 dages svarfrist. Det er intet i lovforslaget der sandsynliggør, at et aftagerpanel ville få en mere relevant betjening af fakultetssekretariatet.

For det andet, at den manglende reelle gennemførelse af høringer af censorformandsskabet for kinesisk, som dermed har været forhindret i at spille den formelle rolle, der hidtil har været lagt op til, har medført at hovedparten af indsigten med studierne har foregået uformelt i formandsskabet. Det har her været en væsentlig gevinst at to aftagercensorer kunne holdes orienteret af et medlem fra hhv. Aarhus og Københavns Universitet, hvilket har betydet at formandsskabet har kunnet reagere hurtigt og mindre formelt på udviklingen på institutterne. Der er efter mit bedste skøn ikke nogen gevinst forbundet med at gøre rådgivnings- og tilsynsvirksomheden til et rent aftageransvar, især ikke i betragtning af den historisk mangelfulde betjening af censorformandskaberne, hvilket nærværende høring jo blot er endnu et eksempel på.

Argumentet i udkastet til svarskrivelse om tab af censorernes uafhængighed hvis de udpeges af universiteterne virker for det tredje ikke fuldstændig gennemtænkt, med mindre Videnskabsministeriet i øjeblikket fortager en substansbehandling af fagenes censorindstillinger, der fører til afvisning af formelt kvalificerede censorer. Hvis det ikke er tilfældet, et ministeriets rolle jo rent formel, hvorfor det ville skabe større forvaltningsmæssig klarhed at lade universiteterne foretage udpegningen af de indstillede censorer. Dog er det ikke klart hvorvidt nuværende praksis reelt er tænkt at fortsætte med udpegning/indstilling ved universiteterne og beskikkelse ved ministeriet, ligesom den rationaliseringsgevinst, der ligger i det landsdækkende censorkorps for kinesisk, umiddelbart synes at gå tabt i kraft af forslaget med mindre en mere detaljeret vedtægtskoordinering mellem universiteterne finder sted.

Med venlig hilsen

Ian Bo Andersen
Censorformand (aftagercensor)
Kontorchef, Europa-Kommissionen

Censorformandskaberne for Ingeniøruddannelserne

ved management konsulent ingeniør, MBA og HD Michael Vaag, formand for censorkorpset for maskiningeniøruddannelserne
Østerløggen 48, 8381 Tilst, Tlf. 86 24 55 80

07-01-2007

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling
Universitets- og Bygningsstyrelsen
Bredgade 43
1260 København K

Høringssvar til udkast til lov om Universitetsloven

Hermed fremsendes høringssvar til forslaget vedrørende ændringer af lov om universiteter (universitetsloven).

Høringssvaret sendes på vegne af censorformandskaberne for ingeniøruddannelserne, omfattende censorkorpserne for grundvidenskaberne, eksport-, kemi-, elektro-, bygnings- og maskiningeniøruddannelserne.

Høringssvaret indsendes på baggrund af udkastet til de to ovennævnte lovforslag, bestemmelserne i § 7 stk. 2 i bekendtgørelse nr. 332 om censorinstitutionen samt censorformandskabernes generelle interesse i at medvirke til udvikling af de uddannelser, der er omfattet af censorformandskabernes ansvarsområde.

Censorformandskaberne for ingeniøruddannelserne finder det naturligt primært at kommentere de forhold, som angår kvalitetssikring og udvikling af uddannelserne, d.v.s. specielt om censorernes kommende roller og ansvar.

Generelle kommentarer

Censorformandskaberne for ingeniøruddannelserne har gennemgået de eksterne censorers beskikkelse, udpegning og funktion m.m. som beskrevet i udkastet af 14. december 2006 til lov om ændring af universitetsloven. Formandskaberne har i sit høringssvar valgt alene at forholde sig til de afsnit i lovforslagets § 18 b, stk. 2 og stk. 3 samt de tilhørende bemærkninger på siderne 14, 15 og 30, der vedrører dem.

Censorformandskaberne er meget tilfredse med at lovforslaget lægger op til:

- fastholdelse af de eksterne censorernes medvirken til sikring af de studerendes retssikkerhed og prøvernes kvalitet gennem etablering af et censorkorps ledet af et censorformandskab på det enkelte universitet
- en præcis formulering af formandskabets ansvar for fordelingen af de enkelte censuropgaver
- muligheden for etablering af landsdækkende censorkorps.

Efter vores opfattelse, baseret på mange års erfaring med censorvirksomhed, hviler den danske censorfunktion på to helt grundlæggende principper:

1. Uafhængighed af universiteterne.
2. En landsdækkende funktion.

Censorformandskaberne for Ingeniøruddannelserne

ved management konsulent ingeniør, MBA og HD Michael Vaag, formand for censorkorpset for maskiningeniøruddannelserne
Østerløkken 48, 8381 Tilst, Tlf. 86 24 55 80

Ad 1: Uafhængigheden af universiteterne.

Censorformandskaberne har i henhold til den nuværende censorbekendtgørelse til opgave at sikre de studerendes retssikkerhed gennem en objektiv, uvildig vurdering. Dette formål er bl.a. blevet sikret gennem den ministerielle beskikkelse af censorerne.

Formandskaberne vil gerne udtrykke forståelse for, at ministeriet i forbindelse med planerne om udvidelse af universiteternes selvstyre ønsker at frasige sig opgaven med at beskikke censorerne. Men den foreslåede løsning må ud fra en retssikkerhedsmæssig betragtning anses som et klart tilbageskridt i relation til de studerendes retssikkerhed, idet det reelt ophæver censorernes uafhængighed af det enkelte universitet.

Censorformandskaberne har bemærket sig, at ministeren selv i bemærkningerne har betonet vigtigheden af censorernes uafhængighed af de universiteter, hvis resultater de er sat til at vurdere. Imidlertid foreslås det, at censorerne skal indstilles (det vil i realiteten sig udpeges) af et organ, der direkte er nedsat af universitetet selv. Hermed ville vi vende tilbage til situationen før 1993, med den risiko for vilkårlighed og sammenspisthed, den gamle ordning indebar.

Der må efter censorformandskabernes opfattelse intet steds kunne rejses mistanke om eksistensen af afhængighed eller andre former for interessefællesskab mellem universiteterne og de eksterne censorer, ligesom censorerne ikke i deres funktion som censorer skal kunne føle indskrænkninger i deres uafhængighed. For bl.a. studenterne skal det ligeledes være tydeligt, at der er forskel mellem interne censorer, der udpeges af universitetet, og de eksterne, beskikkede censorer. Dette er baggrunden for, at censorformandskaberne foreslår § 18 b stk. 3 formuleret således:

”Universiteterne beskikker censorer efter indstilling fra aftagerpaneler på baggrund af censorformandskabets anbefaling.”

Uafhængigheden er ikke til hinder for et tæt samarbejde med universiteterne i fællesskab eller med det enkelte universitet. Et samarbejde i forbindelse med beskikkelsen af censorer og om rapporteringen om den løbende virksomhed er en forudsætning for en frugtbar dialog. I alle vore censorkorps har et sådant tæt samarbejde fundet sted i mange år. Censorformandskaberne vil således også være rede til en dialog med de kommende aftagerpaneler vedrørende alle relevante forhold.

Ad 2: Censorkorpsets landsdækkende virksomhed.

Et væsentligt grundlag for retssikkerheden for de studerende - og sikkerhed for aftagerne for ensartede bedømmelser ved forskellige universiteter - er, at der fastholdes et regelsæt om landsdækkende censorkorps. Formandskaberne stiller sig helt uforstående over for, at man tilsyneladende ønsker at vende tilbage til situationen fra før 1993.

Det er for både studerende, universiteterne, aftagere og samfund helt afgørende, at der ikke er forskel på, hvordan bedømmelsen af kandidaterne sker på landsbasis. Universiteterne er og skal være forskellige i deres akademiske tilgang til uddannelserne, men denne forskellighed må ikke føre til mistanke om forskellighed mellem bedømmelserne af eksamensopgaver. Samme præstation i forhold til samme eksamenskrav skal give samme karakter, uanset ved hvilket universitet prøven

Censorformandskaberne for Ingeniøruddannelserne

ved management konsulent ingeniør, MBA og HD Michael Vaag, formand for censorkorpset for maskiningeniøruddannelserne
Østerløggen 48, 8381 Tilst, Tlf. 86 24 55 80

gennemføres. Det er derfor overordentlig vigtigt, at landsdækkende censorkorps for ens eller beslægtede uddannelser fastholdes.

Samfundet, aftagerne og brugerne skal have fuld sikkerhed for, at en jurist, en læge, en økonom osv. er bedømt efter ensartede kriterier, uanset ved hvilket universitet vedkommende er uddannet. Et rotationsprincip blandt censorerne, som det i stigende grad i de senere år er blevet praktiseret, er for eksempel et effektivt redskab til, at alle kandidater inden for samme eller næsten identiske fag får den ensartede og fair bedømmelse, som de har krav på. Derfor foreslår censorformandskaberne bemærkningerne i § 14 b, stk. 3 fjerde og 5 afsnit ændret til:

Efter forslaget opretter universitetet sit eget eksterne censorkorps for samme eller beslægtede uddannelser. Såfremt samme eller beslægtede uddannelser udbydes ved flere universiteter, opretter universiteterne et fælles censorkorps. De eksterne censorer beskikkes af universitet(erne) men efter indstilling fra aftagerpanelet(erne) på baggrund af censorformandskabernes anbefaling. Indstilling af censorer til fælles censorkorps skal ske enten i samarbejde med aftagerpaneler ved andre universiteter eller ved, at universitetet nedsætter aftagerpaneler i fællesskab med et eller flere universiteter.

Blandt de eksterne censorer udpeges et censorformandskab, der får til opgave at fordele censuropgaverne blandt censorerne i korpset og at indberette til universitetet eller universiteterne, hvis censorkorpset er fælles for uddannelser ved flere uddannelser, via aftagerpanelerne. I konkrete sager vedrørende forhold på et enkelt universitet kan indberetning ske direkte til det enkelte universitet.

Censorernes medvirken ved kvalitetssikring- og udvikling.

Den nugældende universitetslov fokuserer på sikringen af uddannelsernes kvalitet nu og i fremtiden.

Vi betragter kvalitetsudviklingsarbejde som en løbende og opfølgende proces, som censorerne længe har deltaget i. Censorers arbejdsmæssige baggrund og regelmæssige deltagelse i eksaminer indebærer, at de naturligt kan følge med i, hvordan uddannelserne udvikler sig, og hvordan de forholder sig til det af censorerne kendte arbejdsmarked. Samtidig vil en videreførelse af censorernes indberetninger indebære, at det over for universiteterne er muligt at følge op på forslag til kvalitetsforbedringer. Censorformandskaberne skal derfor kraftigt anbefale, at universiteterne og de kommende aftagerpaneler også i de kommende år drager nytte af en dialog med censorerne om kvalitet og kvalitetsudvikling. I § 18 b, stk. 2 foreslår censorformandskaberne derfor følgende indhold:

”Universitetet sikrer dialog mellem aftagerpanelet, censorkorpset og universitetet om uddannelsernes kvalitet og relevans for samfundet og inddrager aftagerpaneler og censorkorps ved udvikling af nye og eksisterende uddannelser samt ved udvikling af nye undervisnings- og eksamensformer.”

Censorformandskaberne for Ingeniøruddannelserne

ved management konsulent ingeniør, MBA og HD Michael Vaag, formand for censorkorpset for maskiningeniøruddannelserne
Østerløkken 48, 8381 Tilst, Tlf. 86 24 55 80

De andre punkter, der er omtalt i § 18, stk. 2 – 4 af relevans for censorerne, ser censorformandskaberne frem til at drøfte i forbindelse med udarbejdelsen af censorbekendtgørelsen.

Med venlig hilsen

Michael Vaag
formand for censorkorpset for maskiningeniøruddannelserne
samt koordinerende formand for samtlige ingeniøruddannelser og grundvidenskaberne

Censorformandskaberne for Ingeniøruddannelserne

ved management konsulent ingeniør, MBA og HD Michael Vaag, formand for censorkorpset for maskiningeniøruddannelserne
Østerløggen 48, 8381 Tilst, Tlf. 86 24 55 80

07-01-2007

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling
Universitets- og Bygningsstyrelsen
Bredgade 43
1260 København K

Høringssvar til udkast til lov om Universitetsloven

Hermed fremsendes høringssvar til forslaget vedrørende ændringer af lov om universiteter (universitetsloven).

Høringssvaret sendes på vegne af censorformandskaberne for ingeniøruddannelserne, omfattende censorkorpserne for grundvidenskaberne, eksport-, kemi-, elektro-, bygnings- og maskiningeniøruddannelserne.

Høringssvaret indsendes på baggrund af udkastet til de to ovennævnte lovforslag, bestemmelserne i § 7 stk. 2 i bekendtgørelse nr. 332 om censorinstitutionen samt censorformandskabernes generelle interesse i at medvirke til udvikling af de uddannelser, der er omfattet af censorformandskabernes ansvarsområde.

Censorformandskaberne for ingeniøruddannelserne finder det naturligt primært at kommentere de forhold, som angår kvalitetssikring og udvikling af uddannelserne, d.v.s. specielt om censorernes kommende roller og ansvar.

Generelle kommentarer

Censorformandskaberne for ingeniøruddannelserne har gennemgået de eksterne censorers beskikkelse, udpegning og funktion m.m. som beskrevet i udkastet af 14. december 2006 til lov om ændring af universitetsloven. Formandskaberne har i sit høringssvar valgt alene at forholde sig til de afsnit i lovforslagets § 18 b, stk. 2 og stk. 3 samt de tilhørende bemærkninger på siderne 14, 15 og 30, der vedrører dem.

Censorformandskaberne er meget tilfredse med at lovforslaget lægger op til:

- fastholdelse af de eksterne censorernes medvirken til sikring af de studerendes retssikkerhed og prøvernes kvalitet gennem etablering af et censorkorps ledet af et censorformandskab på det enkelte universitet
- en præcis formulering af formandskabets ansvar for fordelingen af de enkelte censuropgaver
- muligheden for etablering af landsdækkende censorkorps.

Efter vores opfattelse, baseret på mange års erfaring med censorvirksomhed, hviler den danske censorfunktion på to helt grundlæggende principper:

1. Uafhængighed af universiteterne.
2. En landsdækkende funktion.

Censorformandskaberne for Ingeniøruddannelserne

ved management konsulent ingeniør, MBA og HD Michael Vaag, formand for censorkorpset for maskiningeniøruddannelserne
Østerøkken 48, 8381 Tilst, Tlf. 86 24 55 80

Ad 1: Uafhængigheden af universiteterne.

Censorformandskaberne har i henhold til den nuværende censorbekendtgørelse til opgave at sikre de studerendes retssikkerhed gennem en objektiv, uvildig vurdering. Dette formål er bl.a. blevet sikret gennem den ministerielle beskikkelse af censorerne.

Formandskaberne vil gerne udtrykke forståelse for, at ministeriet i forbindelse med planerne om udvidelse af universiteternes selvstyre ønsker at frasige sig opgaven med at beskikke censorerne. Men den foreslåede løsning må ud fra en retssikkerhedsmæssig betragtning anses som et klart tilbageskridt i relation til de studerendes retssikkerhed, idet det reelt ophæver censorernes uafhængighed af det enkelte universitet.

Censorformandskaberne har bemærket sig, at ministeren selv i bemærkningerne har betonet vigtigheden af censorernes uafhængighed af de universiteter, hvis resultater de er sat til at vurdere. Imidlertid foreslås det, at censorerne skal indstilles (det vil i realiteten sig udpeges) af et organ, der direkte er nedsat af universitetet selv. Hermed ville vi vende tilbage til situationen før 1993, med den risiko for vilkårlighed og sammenspisthed, den gamle ordning indebar.

Der må efter censorformandskabernes opfattelse intet steds kunne rejses mistanke om eksistensen af afhængighed eller andre former for interessefællesskab mellem universiteterne og de eksterne censorer, ligesom censorerne ikke i deres funktion som censorer skal kunne føle indskrænkninger i deres uafhængighed. For bl.a. studenterne skal det ligeledes være tydeligt, at der er forskel mellem interne censorer, der udpeges af universitetet, og de eksterne, beskikkede censorer. Dette er baggrunden for, at censorformandskaberne foreslår § 18 b stk. 3 formuleret således:

"Universiteterne beskikker censorer efter indstilling fra aftagerpaneler på baggrund af censorformandskabets anbefaling."

Uafhængigheden er ikke til hinder for et tæt samarbejde med universiteterne i fællesskab eller med det enkelte universitet. Et samarbejde i forbindelse med beskikkelsen af censorer og om rapporteringen om den løbende virksomhed er en forudsætning for en frugtbar dialog. I alle vore censorkorps har et sådant tæt samarbejde fundet sted i mange år. Censorformandskaberne vil således også være rede til en dialog med de kommende aftagerpaneler vedrørende alle relevante forhold.

Ad 2: Censorkorpsets landsdækkende virksomhed.

Et væsentligt grundlag for retssikkerheden for de studerende - og sikkerhed for aftagerne for ensartede bedømmelser ved forskellige universiteter - er, at der fastholdes et regelsæt om landsdækkende censorkorps. Formandskaberne stiller sig helt uforstående over for, at man tilsyneladende ønsker at vende tilbage til situationen fra før 1993.

Det er for både studerende, universiteterne, aftagere og samfund helt afgørende, at der ikke er forskel på, hvordan bedømmelsen af kandidaterne sker på landsbasis. Universiteterne er og skal være forskellige i deres akademiske tilgang til uddannelserne, men denne forskellighed må ikke føre til mistanke om forskellighed mellem bedømmelserne af eksamensopgaver. Samme præstation i forhold til samme eksamenskrav skal give samme karakter, uanset ved hvilket universitet prøven

Censorformandskaberne for Ingeniøruddannelserne

ved management konsulent ingeniør, MBA og HD Michael Vaag, formand for censorkorpset for maskiningeniøruddannelserne
Østerløkken 48, 8381 Tilst, Tlf. 86 24 55 80

gennemføres. Det er derfor overordentlig vigtigt, at landsdækkende censorkorps for ens eller beslægtede uddannelser fastholdes.

Samfundet, aftagerne og brugerne skal have fuld sikkerhed for, at en jurist, en læge, en økonom osv. er bedømt efter ensartede kriterier, uanset ved hvilket universitet vedkommende er uddannet. Et rotationsprincip blandt censorerne, som det i stigende grad i de senere år er blevet praktiseret, er for eksempel et effektivt redskab til, at alle kandidater inden for samme eller næsten identiske fag får den ensartede og fair bedømmelse, som de har krav på. Derfor foreslår censorformandskaberne bemærkningerne i § 14 b, stk. 3 fjerde og 5 afsnit ændret til:

Efter forslaget opretter universitetet sit eget eksterne censorkorps for samme eller beslægtede uddannelser. Såfremt samme eller beslægtede uddannelser udbydes ved flere universiteter, opretter universiteterne et fælles censorkorps. De eksterne censorer beskikkes af universitet(erne) men efter indstilling fra aftagerpanelet(erne) på baggrund af censorformandskabernes anbefaling. Indstilling af censorer til fælles censorkorps skal ske enten i samarbejde med aftagerpaneler ved andre universiteter eller ved, at universitetet nedsætter aftagerpaneler i fællesskab med et eller flere universiteter.

Blandt de eksterne censorer udpeges et censorformandskab, der får til opgave at fordele censuropgaverne blandt censorerne i korpset og at indberette til universitetet eller universiteterne, hvis censorkorpset er fælles for uddannelser ved flere uddannelser, via aftagerpanelerne. I konkrete sager vedrørende forhold på et enkelt universitet kan indberetning ske direkte til det enkelte universitet.

Censorernes medvirken ved kvalitetssikring- og udvikling.

Den nugældende universitetslov fokuserer på sikringen af uddannelsernes kvalitet nu og i fremtiden.

Vi betragter kvalitetsudviklingsarbejde som en løbende og opfølgende proces, som censorerne længe har deltaget i. Censorers arbejdsmæssige baggrund og regelmæssige deltagelse i eksaminer indebærer, at de naturligt kan følge med i, hvordan uddannelserne udvikler sig, og hvordan de forholder sig til det af censorerne kendte arbejdsmarked. Samtidig vil en videreførelse af censorernes indberetninger indebære, at det over for universiteterne er muligt at følge op på forslag til kvalitetsforbedringer. Censorformandskaberne skal derfor kraftigt anbefale, at universiteterne og de kommende aftagerpaneler også i de kommende år drager nytte af en dialog med censorerne om kvalitet og kvalitetsudvikling. I § 18 b, stk. 2 foreslår censorformandskaberne derfor følgende indhold:

"Universitetet sikrer dialog mellem aftagerpanelet, censorkorpset og universitetet om uddannelsernes kvalitet og relevans for samfundet og inddrager aftagerpaneler og censorkorps ved udvikling af nye og eksisterende uddannelser samt ved udvikling af nye undervisnings- og eksamensformer."

Censorformandskaberne for Ingeniøruddannelserne

ved management konsulent ingeniør, MBA og HD Michael Vaag, formand for censorkorpset for maskiningeniøruddannelserne
Østerløkken 48, 8381 Tilst , Tlf. 86 24 55 80

De andre punkter, der er omtalt i § 18, stk. 2 – 4 af relevans for censorerne, ser censorformandskaberne frem til at drøfte i forbindelse med udarbejdelsen af censorbekendtgørelsen.

Med venlig hilsen

Michael Vaag

formand for censorkorpset for maskiningeniøruddannelserne
samt koordinerende formand for samtlige ingeniøruddannelser og grundvidenskaberne

Fra: Anne Tonboe

Sendt: 8. januar 2007 16:17

Til: Lis Thygesen

Emne: VS: Kommentarer til høring om forslag til ændring af universitetsloven

Fra: Lis Jervild

Sendt: 8. januar 2007 11:40

Til: Anne Tonboe

Cc: Allan Næs Gjerding

Emne: VS: Kommentarer til høring om forslag til ændring af universitetsloven

Kære Anne

Hermed er ligelede kommentarer til ændring af universitetsloven fra censorformandskabet for Den sociale Kandidatuddannelse, v. Allan Madsen

Venlig hilsen

Lis Jervild

Kære Henning og lis

Jet er helt enig i Hennings bemærkninger, og vi må endnu engang undre os over, at ministeriet afskaffer noget velfungerende og erstatter det med noget uigennemtænkt. Det er jo besynderligt, at når det samme ministerium i alle andre anliggender appellerer til ensartethed, vil man åbenbart nu afskaffe/erstatte de landsdækkende censorkorps, der netop sikrer en ensartet bedømmelse af de studerende på flere institutioner

Venligst

allan

Til det humanistiske fakultetskontor

Censorformandskabet for engelsk må med forbløffelse konstatere, at censorformandskaberne ikke er opført på høringslisten vedr. udkast til ny universitetslov. Vi er på den baggrund overordentlig glade for, at Aalborg Universitet giver os mulighed for alligevel at give udtryk for vores holdning til udkastet.

Vi har disse bemærkninger til udkastet til ny universitetslov:

Overordnet er vi meget tilfredse med, at censorinstitutionen opretholdes med henblik på fortsat at være garant for de studerendes retssikkerhed. Vi mener dog, at det er af afgørende betydning, at de landsdækkende censorkorps opretholdes, og at censorkorpsene ikke nedsættes af universiteterne, men af en deraf uafhængig instans (ministeriet og censorformanden). Vi er enige i - jfr. ministeriets bemærkninger - at censorerne kan være med til at sætte fokus på den enkelte studerendes retssikkerhed og kvaliteten ved de enkelte, individuelle eksaminationer. Men samtidig må vi påpege, at et landsdækkende censorkorps for engelsk bedre vil kunne leve op til disse mål sammenlignet med individuelle censorkorps ved hvert af institutterne.

Vi har i anden sammenhæng fremført, at censorinstitutionen på flere punkter kan bidrage væsentligt til akkrediteringsarbejdet, og vi vil derfor foreslå, at censorkorpsenes rolle i forhold til Akkrediteringsrådets arbejde beskrives nærmere. Censorformandskabet for engelsk har hidtil opnået en vis lydhørhed i samarbejdet med universiteterne om såvel ændringer af de eksisterende studieordninger som om udmøntningen af disse, ikke mindst fordi censorformandskabets indstillinger har været baseret på censorernes evalueringer af de konkrete eksamensforløb. Med udkastets formuleringer må vi frygte, at censorkorpsenes meget værdifulde arbejde på dette felt går tabt eller i det mindste svækkes.

Grundet den meget korte høringsfrist har det ikke været muligt for os at udarbejde et mere detaljeret høringssvar. Vores holdning til udkastet er imidlertid - også på detaljeplanet - helt på linje med tankerne i nedenstående høringssvar (uddrag) fra censorformandskabet for historie.

Med venlig hilsen
Per Knudsen
Censorformand, engelsk

Forslag til ændringer af Universitetsloven er sendt i høring af Universitets- og Bygningsstyrelsen med svarfrist til 12. januar 2007. Censorformandskaberne er ikke længere opført på høringslisten, selv om Censorbekendtgørelsen af 1993, der giver dem ret til høring, fortsat må være i kraft, da den ikke er erstattet af anden hjemmel.

.....

De to afsnit i fællesadministrationens arbejdspapir side 4, der omhandler forhold, der angår censorerne, bør efter vor opfattelse udbygges og præciseres, da ændringsforlaget medfører

betydelige ændringer af det eksisterende system – uden tilfredsstillende adressering af opgaver og uden gennemskuelig ressourceallokering.

.....

Ændringsforslaget.

Forslagets §18 b, de almindelige bemærkninger afsnit 2.3.7, samt bemærkningerne til §18b vedrører censorerne. De indebærer nedlæggelse af censorformandskaberne og omplacering af deres opgaver og afskaffelse af uafhængige og landsdækkende censorkorps. (Tilsvarende forslag var også i høring i november 2002. Ændringerne blev dengang anset for alvorlige tilbageskridt og ikke gennemført. En række af de dengang anførte argumenter er fortsat gyldige).

Det nye forslag indebærer bl.a. nedlæggelse af formandskaberne, flytning af vore opgaver til aftagerpaneler og universiteterne selv. Indstilling af censorer til beskikkelse flyttes til et aftagerpanel. Godkendelse af beskikkelserne flyttes fra ministeriet til universiteterne selv. Det enkelte universitet nedsætter selv censorkorps og foretager fordeling af censorerne. Aftagerpanelerne pålægges et antal endnu ikke afklarede opgaver i forbindelse med fornyelser og kvalitetssikring af uddannelserne. Det er obligatorisk at nedsætte aftagerpaneler, men det er ikke fastlagt hvilke fag, områder og opgaver, de skal dække. Det er frivilligt for universiteterne, om et eller flere af dem vil nedsætte fælles aftagerpaneler. Finansiering af opgaveløsning og ressource allokering fremgår ikke.

Generelle bemærkninger til ændringsforslaget.

Hvis det enkelte universitet gives økonomisk incitament til at løse disse opgaver hver for sig ved allokering af en rund sum til kvalitetssikring under eget ansvar og egen legalitetskontrol, vil det, efter vor opfattelse, betyde tab af kvalitet, troværdighed og retssikkerhed.

Det er nødvendigt, at aftagerpaneler, der skal fungerer ved mere end en institution, får ensartede funktionsvilkår og ressourceallokering.

Den del af fornyelse og kvalitetssikringen, der drejer sig om inspiration kan udmærket være lokalbetiget og foregå i løsere rammer, men den del der drejer sig om kontrol, niveaugaranti og retssikkerhed må med nødvendighed formuleres klarere og mere forpligtende, så der gælder ensartede regler i hele landet.

Ligesom der bør foretages klar allokering af ressourcer til løsning af opgaverne - ganske uanset, hvem der pålægges at løse dem.

Det er muligt, at censorformandskaber bør nedlægges og opgaverne overføres til andre, men ministeriet skylder at oplyse, hvilke opgaver formandskaberne løser nu og hvem, der skal overtage dem. Hvad det koster nu, og hvordan det skal finansieres i fremtiden. Ligesom det skylder at sandsynliggøre, at de påtænkte ændringsforslagene vil være en forbedring.

En EVA rapport fra efteråret 2005 hævder, at den danske censorinstitution er den mest omkostningstunge i verden. Det dokumenteres ikke med en eneste faktuel oplysning. Det anføres

sammesteds, at nogle af korpserne fungerer for dårligt. Det er muligt, men det gælder bestemt ikke for censorkorpserne i almindelighed, hvilket rapporten heller ikke formår at dokumentere.

De problemer, der reelt måtte være, afhjælpes ikke med ændringsforslaget, der i bedste fald kan ses som problemeksport. Det ville være mere rimeligt at rette op på konkrete, dokumenterede fejlfunktioner, end at nedlægge alle formandskaber over en kam og forskertse uafhængigheden.

Det foreslås, som nævnt, at indstilling af censorer til beskikkelse overtages af et aftagerpanel, og at godkendelsen af personerne flyttes fra ministeriet til universiteterne, der også selv foreslås at varetage opgavefordelingen for den enkelte censor.

Det enkelte universitet skal altså selv overtage opgaver, ansvar og legalitetskontrol. De kan vælge at oprette fælles aftagerpaneler på to eller flere uddannelsessteder, men det er ikke obligatorisk.

Det er ikke et fremskridt at vende tilbage til de institutionsspecifikke censorkorps fra før 1993-bekendtgørelsen, tværtimod.

Karakterer og eksamensbeviser har retsvirkning. Det bør være obligatorisk, at der etableres fælles og landsdækkende censorkorps med ensartede funktionsvilkår på de fag eller uddannelsesområder, der udbyder landsdækkende uddannelser.

Samfundet, defineret som både studerende, universiteter og aftagere kan ikke være tjent med andet.

Om aftagerpaneler skal være landsdækkende, afhænger af de opgaver, de pålægges, men de bør være det, hvis de skal overtage kontrolopgaver og handlinger med retsvirkning fra formandskaberne.

Forslag til censorkandidater kan i dag fremsættes af mange forskellige, en censor kan foreslå sig selv. Indstillingen nu foretages i sidste ende af en uafhængig person, censorformanden.

Ministeriet forestår beskikkelsen i dag. Beskikkelsen kan udmærket overtages af universiteterne, som det foreslås, men indstillingen bør forblive hos en uafhængig instans.

Et aftagerpanel, nedsat af et universitet, er ikke uafhængigt. Panelet rummer måske ikke engang en person med kendskab til det pågældende fagområde.

Ændringsforslaget indfører meritankenævn, hvor aftagerpanelerne også skal med. Det har vi ingen indvendinger imod, men vi ville finde censorrepræsentation mere oplagt. Især RUC har skilt sig ud med særordninger, der har vanskeliggjort meritoverførsel og studentermobilitet, se nedenfor under fagspecifikke bemærkninger. Sådanne problemer lettes bestemt ikke af forslaget, men vil snarere blive langt mere udbredte.

Ændringsforslaget nævner ikke de almindelige ankenævn, der tager sig af eksamensklager, hvor censorformandskabet har hovedansvaret i dag. Det kan et medlem af et aftagerpanel ikke påtage sig.

De fleste censorformænd varetager i dag fordelingen af eksamenscensorer til de enkelte eksamensterminer på de forskellige uddannelsessteder og udpeger censorer konkret til det enkelte kandidatspeciale. Her bør man ikke som underviser, fag eller uddannelsessted kunne vælge selv, hvis uafhængighed, cirkulation og retssikkerhed skal bevares.

Lokale censorkorps kan friste til, at hovedkriteriet for valg af censor bliver rejseudgifterne

(et problem, der mærkes allerede) og til risiko for gensidig censur/ ”censorægteskaber.”

Vi har ikke haft problemer med den gældende bekendtgørelse. Den fungerer udmærket, hvis den ellers følges, og den sikrer såvel niveaugaranti, fairness for eksaminanderne og nogenlunde ensartet opgavefordeling for censorerne.

Der er – efter vor opfattelse - ikke behov for at ændre bekendtgørelsen, men måske nok for at håndhæve den og justere den på enkelte områder.

Det må i øvrigt være i alles interesse at få et klart og samlet overblik over opgavefordeling og økonomiske konsekvenser, før den påtænkte ændring af universitetsloven gennemføres.

En afskaffelse af censorformandskaberne, der hvor de fungerer, vil betyde tab af uafhængighed, troværdighed og retssikkerhed, men også af erfaring, fag - og personkendskab.

Om det vil medføre bedre ressourceanvendelse er diskutabelt og i alt fald ikke godtgjort.

Der er i øjeblikket ikke ensartede satser for censur eller normer for honorering af formandskaber. Det kunne udmærket indføres. En objektiv norm ville være en fordel for alle.

Høringssvar fra Censorformandskabet for Historie

Universitets - og Bygningsstyrelsen
Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling.
Bredgade 43
1260 København K.

Direktør Kim Brinckmann
Det Humanistiske Fakultet
Københavns Universitet.
Kbr@hum.ku.dk

Høringssvar Forslag til ændringer af Universitetsloven.

Forslag til ændringer af Universitetsloven er sendt i høring af Universitets- og Bygningsstyrelsen med svarfrist til 12. januar 2007. Censorformandskaberne er ikke længere opført på høringslisten, selv om Censorbekendtgørelsen af 1993, der giver dem ret til høring, fortsat må være i kraft, da den ikke er erstattet af anden hjemmel.

Nogle formandskaber har fået forslaget i høring den 21. december fra direktøren for Det Humanistiske Fakultet, Københavns Universitet med frist til 3. januar 2007 med et udkast til høringssvar / arbejdsrapport, der er udarbejdet af fællesadministrationen, Københavns Universitet. KU udbeder sig eventuelle input til papiret senest den 3. januar 2007.

Henset til uklarheden i den valgte procedure, benytter Censorformandskabet for Historie hermed begge svarkanaler samtidig.

De to afsnit i fællesadministrationens arbejdsrapport side 4, der omhandler forhold, der angår censorerne, bør efter vor opfattelse udbygges og præciseres, da ændringsforslaget medfører betydelige ændringer af det eksisterende system – uden tilfredsstillende adressering af opgaver og uden gennemskuelig ressourceallokering. Vi anfører hermed vore bemærkninger om forhold, der bør indarbejdes i arbejdsrapporten/ inddrages i Folketingets overvejelser om forslaget. Vi beder KU vende vore bemærkninger med de øvrige universiteter evt. gennem Rektorkollegiet, og vi beder om at blive tilstillet en kopi af det samlede svar, som KU afgiver.

Ændringsforslaget.

Forslagets §18 b, de almindelige bemærkninger afsnit 2.3.7, samt bemærkningerne til §18b vedrører censorerne. De indebærer nedlæggelse af censorformandskaberne og omplacering af deres opgaver og afskaffelse af uafhængige og landsdækkende censorkorps. (Tilsvarende forslag var også i høring i november 2002. Ændringerne blev dengang anset for alvorlige tilbageskridt og ikke gennemført. En række af de dengang anførte argumenter er fortsat gyldige).

Det nye forslag indebærer bl.a. nedlæggelse af formandskaberne, flytning af vore opgaver til aftagerpaneler og universiteterne selv. Indstilling af censorer til beskikkelse flyttes til et aftagerpanel. Godkendelse af beskikkelserne flyttes fra ministeriet til universiteterne selv. Det enkelte universitet nedsætter selv censorkorps og foretager fordeling af censorerne. Aftagerpanelerne pålægges et antal endnu ikke afklarede opgaver i forbindelse med fornyelser og kvalitetssikring af uddannelserne. Det er obligatorisk at nedsætte aftagerpaneler, men det er ikke fastlagt hvilke fag, områder og opgaver, de skal dække. Det er frivilligt for universiteterne, om et eller flere af dem vil nedsætte fælles aftagerpaneler. Finansiering af opgaveløsning og ressourceallokering fremgår ikke.

Generelle bemærkninger til ændringsforslaget.

Hvis det enkelte universitet gives økonomisk incitament til at løse disse opgaver hver for sig ved allokering af en rund sum til kvalitetssikring under eget ansvar og egen legalitetskontrol, vil det, efter vor opfattelse, betyde tab af kvalitet, troværdighed og retssikkerhed.

Det er nødvendigt, at aftagerpaneler, der skal fungerer ved mere end en institution, får ensartede funktionsvilkår og ressourceallokering.

Den del af fornyelse og kvalitetssikringen, der drejer sig om inspiration kan udmærket være lokalbetiget og foregå i løsere rammer, men den del der drejer sig om kontrol, niveaugaranti og retssikkerhed må med nødvendighed formuleres klarere og mere forpligtende, så der gælder ensartede regler i hele landet.

Ligesom der bør foretages klar allokering af ressourcer til løsning af opgaverne - ganske uanset, hvem der pålægges at løse dem.

Det er muligt, at censorformandskaber bør nedlægges og opgaverne overføres til andre, men ministeriet skylder at oplyse, hvilke opgaver formandskaberne løser nu og hvem, der skal overtage dem. Hvad det koster nu, og hvordan det skal finansieres i fremtiden. Ligesom det skylder at sandsynliggøre, at de påtænkte ændringsforslagene vil være en forbedring.

En EVA rapport fra efteråret 2005 hævder, at den danske censorinstitution er den mest omkostningstunge i verden. Det dokumenteres ikke med en eneste faktisk oplysning. Det anføres sammesteds, at nogle af korpsene fungerer for dårligt. Det er muligt, men det gælder bestemt ikke for censorkorpsene i almindelighed, hvilket rapporten heller ikke formår at dokumentere.

De problemer, der reelt måtte være, afhjælpes ikke med ændringsforslaget, der i bedste fald kan ses som problemeksport. Det ville være mere rimeligt at rette op på konkrete, dokumenterede fejlfunktioner, end at nedlægge alle formandskaber over en kam og forskertse uafhængigheden.

Det foreslås, som nævnt, at indstilling af censorer til beskikkelse overtages af et aftagerpanel, og at godkendelsen af personerne flyttes fra ministeriet til universiteterne, der også selv foreslås at varetage opgavefordelingen for den enkelte censor.

Det enkelte universitet skal altså selv overtage opgaver, ansvar og legalitetskontrol. De kan vælge at oprette fælles aftagerpaneler på to eller flere uddannelsessteder, men det er ikke obligatorisk.

Det er ikke et fremskridt at vende tilbage til de institutionsspecifikke censorkorps fra før 1993-bekendtgørelsen, tværtimod.

Karakterer og eksamensbeviser har retsvirkning. Det bør være obligatorisk, at der etableres fælles og landsdækkende censorkorps med ensartede funktionsvilkår på de fag eller uddannelsesområder, der udbyder landsdækkende uddannelser.

Samfundet, defineret som både studerende, universiteter og aftagere kan ikke være tjent med andet.

Om aftagerpaneler skal være landsækkende, afhænger af de opgaver, de pålægges, men de bør være det, hvis de skal overtage kontrolopgaver og handlinger med retsvirkning fra formandskaberne.

Forslag til censorkandidater kan i dag fremsættes af mange forskellige, en censor kan foreslå sig selv. Indstillingen nu foretages i sidste ende af en uafhængig person, censorformanden. Ministeriet forestår beskikkelsen i dag. Beskikkelsen kan udmærket overtages af universiteterne, som det foreslås, men indstillingen bør forblive hos en uafhængig instans.

Et aftagerpanel, nedsat af et universitet, er ikke uafhængigt. Panelet rummer måske ikke engang en person med kendskab til det pågældende fagområde.

Ændringsforslaget indfører meritankenævn, hvor aftagerpanelerne også skal med. Det har vi ingen indvendinger imod, men vi ville finde censorrepræsentation mere oplagt. Især RUC har skilt sig ud med særordninger, der har vanskeliggjort meritoverførsel og studentermobilitet, se nedenfor under fagspecifikke bemærkninger. Sådanne problemer lettes bestemt ikke af forslaget, men vil snarere blive langt mere udbredte.

Ændringsforslaget nævner ikke de almindelige ankenævn, der tager sig af eksamensklager, hvor censorformandskabet har hovedansvaret i dag. Det kan et medlem af et aftagerpanel ikke påtage sig.

De fleste censorformænd varetager i dag fordelingen af eksamenscensorer til de enkelte eksamensterminer på de forskellige uddannelsessteder og udpeger censorer konkret til det enkelte kandidatspeciale. Her bør man ikke som underviser, fag eller uddannelsessted kunne vælge selv, hvis uafhængighed, cirkulation og retssikkerhed skal bevares.

Lokale censorkorps kan friste til, at hovedkriteriet for valg af censor bliver rejseudgifterne (et problem, der mærkes allerede) og til risiko for gensidig censur/ "censorægteskaber."

Vi har ikke haft problemer med den gældende bekendtgørelse. Den fungerer udmærket, hvis den ellers følges, og den sikrer såvel niveaugaranti, fairness for eksaminandene og nogenlunde ensartet opgavefordeling for censorerne.

Der er – efter vor opfattelse - ikke behov for at ændre bekendtgørelsen, men måske nok for at håndhæve den og justere den på enkelte områder.

Det må i øvrigt være i alles interesse at få et klart og samlet overblik over opgavefordeling og økonomiske konsekvenser, før den påtænkte ændring af universitetsloven gennemføres.

En afskaffelse af censorformandskaberne, der hvor de fungerer, vil betyde tab af uafhængighed, troværdighed og retssikkerhed, men også af erfaring, fag - og personkendskab.

Om det vil medføre bedre ressourceanvendelse er diskutabelt og i alt fald ikke godtgjort.

Der er i øjeblikket ikke ensartede satser for censur eller normer for honorering af formandskaber. Det kunne udmærket indføres. En objektiv norm ville være en fordel for alle.

Fagspecifikke bemærkninger til ændringsforslaget.

For historie vil det være en ganske alvorlig forringelse, hvis vi ikke længere kan have ekstern censur i metode, der er en helt grundlæggende faglig disciplin, der hidtil i høj grad har fungeret som prøvestenen for de studerendes evner for faget. Ændringsforslaget nævner ekstern censur ved mundtlig eksamen, BA- projekter og Kandidatspecialer, men ellers ser det ud til at være overladt til uddannelsesstederne selv, om der skal være intern eller ekstern censur. Vi kan ikke se, om der indenfor den hidtil gældende norm om mindst en tredjedel ekstern censur, også vil blive plads til ekstern censur på metode. Det anser vi for et stort kvalitetstab. Vi kan anføre, at Censorformandskabet for Historie igennem mange år har forsøgt at få RUC til indføre ekstern censur på metode, da denne mangel har medført meritproblemer for de studerende.

Det er tænkeligt, at den nye karakterskala vil lette muligheden for at indføre stikprøvekontrol i stedet for censur i nogle discipliner. Det kan ikke afvises. Det ville være et forhold, som censorformandskabet normalt ville følge med stor opmærksomhed.

Ved metodeeksamen vil stikprøver ikke være en mulig prøveform, og afskaffelse af ekstern censur i denne disciplin vil være et meget stort problem for denne eksamens værdi og kvalitet.

Vi er stærkt betænkelige ved, at det enkelte uddannelsessted i vidt omfang selv kan kunne bestemme forholdet imellem den ene eller den anden form for eksamen og censur. Det vil medføre et betydeligt kvalitetstab, da den afgørende faktor må formodes at blive den økonomiske.

Afsluttende bemærkninger.

Jeg kan ikke lade være med at undre mig over, at man som led i en reform, der begrundes med behov for globalisering, påtænker regelændringer, der vil besværliggøre landsdækning, merit og niveaugaranti indenfor Danmarks egne grænser.

Jeg er naturligvis til rådighed for uddybende oplysninger eller spørgsmål.

Jeg kan oplyse, at jeg er beskikket som aftagercensur og har været næstformand fra før indførelsen af Censorbekendtgørelsen af 1993. Korpset er mellemstort, alle deltager normalt rundt om i landet med eksamenscensur i hver termin, og den enkelte har i snit en specialecensur i kvartalet. Censorformænd holder kontaktmøder med uddannelsesinstitutionerne og studielederne, ligesom der er regelmæssig kontakt til alle censorkorpsets medlemmer. Den enkelte censor henter information og vejledning i formandskabet.

Formanden indsender opgørelse over formandskabets timeforbruget til KU halvårligt. Det drejer sig for tiden om godt 500 timer på årsbasis.

Drift af censorkorpset og sekretariatsbetjening varetages i øjeblikket af KU.
Rejseudgifter og udgifter til censur afregnes direkte af det enkelte uddannelsessted.

Det præciseres ikke i den gældende bekendtgørelse, hvem formændene skal sende den årlige beretning til. Historie har sendt den til både universiteter og ministerium igennem alle år.

Den nye Akkrediteringslov nævner overhovedet ikke censorinstitutionen, og det ses ikke i det fremsendte ændringsforslag til Universitetsloven, hvilken kontakt man forestiller sig imellem censorkorps uddannelsessted og aftagerpaneler.

Med venlig hilsen

Margit Hurup Grove
Amagerfælledvej 36, 3
2300 København S
grove@post6.tele.dk

Universitets- og bygningsstyrelsen
Bredgade 43,
1260 København K.

**Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om universiteter
(Universitetsloven)**

Censorformandskabet for lægeuddannelsen i Danmark, der dækker lægeuddannelsen på Aarhus Universitet, Syddansk Universitet og Københavns Universitet, tillader sig hermed at fremsende kommentarer til lov om ændring af lov om universiteter (Universitetsloven).

Gennem Københavns Universitet er Censorformandskabet blevet bekendt med, at der den 14. december 2006 er udsendt et lovforslag om ændring af universitetsloven til høring. I den forbindelse har vi modtaget en kopi af udkast til høringssvar fra Københavns Universitet. Ligeledes er vi bekendt med, at der vil blive afsendt et høringssvar fra en gruppe af censorformænd, der i forvejen også er i kommunikation med ministeriet.

Censorformandskabet for lægeuddannelsen i Danmark lægger dog vægt på at fremsende sit eget høringssvar, idet censorkorpset dækker uddannelser på flere universiteter og i øvrigt i henhold til den gældende Censorbekendtgørelse er en af universiteterne uafhængig institution.

Censorformandskabet har valgt alene at forholde sig til § 18B stk. 3 og bemærkningerne hertil, således som de er anført på side 14-15 og 30.

Censorformandskabet har med tilfredshed noteret sig at censorinstitutionen, for at sikre de studerendes retssikkerhed, opretholdes og at dens formål og opgaver på flere måder justeres.

Vi finder dog, at det er af afgørende betydning, at de landsdækkende censorkorps opretholdes for de uddannelser, der udbydes ved flere universiteter. Som anført i ministeriets bemærkninger finder vi, at det er betydningsfuldt at censorerne kan være med til at sætte fokus på den enkelte studerendes retssikkerhed og kvaliteten ved de enkelte individuelle eksaminationer. I denne forbindelse vurderer vi, at et landsdækkende censorkorps væsentligt bedre kan leve op til disse mål frem for flere individuelle censorkorps inden for samme fagområde.

28. DECEMBER 2006

CENSORFORMANDSKABET FOR
LÆGEUDDANNELSEN I DANMARK

BLEGDAMSVEJ 3B
2200 KØBENHAVN N

TLF 35 32 79 00
DIR 35 32 70 98
FAX 35 32 70 70

masn@adm.ku.dk
www.sund.ku.dk

REF: mam
Sag: 429-0016/06-3012
Bedes oplyst ved henv.

Censorkorpsets funktion indenfor kvalitetssikring vil kunne yde værdifulde bidrag til Akkrediteringsrådet arbejde og vi skal derfor foreslå, at censorinstitutionen knyttes nærmere dertil.

Censorformandskabet for lægeuddannelsen i Danmark har haft gode resultater med at indgå i forskellige konkrete arbejdsgrupper på de tre Universiteter. Det er ligeledes Censorformandskabets opfattelse, at Universiteterne har taget positivt imod de forslag til forbedringer af f.eks. studieordninger som formandskabet i sin halvårige evaluering har foreslået. Censorformandskabets evaluering er baseret på evaluering af de enkelte eksamensforløb på baggrund af konkrete henvendelser fra de enkelte censorer.

Vi finder endvidere, at det er særdeles vigtigt, at censorinstitutionen besvarer sin uafhængighed i forhold til universiteterne og gerne med en fortsat stærk tilknytning til Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling. En beskikelse af censorer efter indstilling af et af universitetet udpeget aftagerpanel skønnes ikke at tilgodese denne uafhængighed. Såfremt ministeriet finder der i dag er for mange censorkorps kunne antallet reduceres betydeligt – f.eks. efter ”hovedområder” – såfremt censorinstitutionens opgaver samtidig præciseres betydeligt.

Såfremt ministeriet ønsker ovenstående uddybet, står undertegnede naturligvis gerne til rådighed.

Med venlig hilsen

Fritz Schönau Jørgensen
Formand for Censorformandskabet

Martin Stampe Noer
Sekretær for Censorformandskabet

CENSORFORMANDSKABET I PSYKOLOGI VED UNIVERSITETERNE

Formand: Elsa Schmidt - næstformand Jytte Freisleben - næstformand Klaus Nielsen - næstformand Erik Schultz næstformand Karen Schultz

Den 8. januar 2007

Københavns Universitet
Samfundsvidenskabeligt fakultet
og Institut for Psykologi

att. Peter Rovsing Hald, Marianne Kristensen og Helle Andersen

Høring om ændring af universitetsloven – januar 2007

Censorformandskabet for psykologi blev 5. januar 2007 anmodet om en udtalelse om det lovforslag om ændring af universitetsloven, der aktuelt er til høring. Censorformandskabet vil hermed alene udtale sig om de forhold, der konkret angår censorernes virke. De øvrige rent universitetsinterne forhold har censorformandskabet ingen adgang til at udtale sig om.

Jeg vil inden nedenstående udtalelse gøre opmærksom på, at censorkorpset for psykologi omfatter både uddannelser, der kan føre til lovregulerede erhverv hvor autorisation gives af en anden minister, og uddannelser med kun bachelor- eller kandidatgrad, samt master- og suppleringsuddannelser. De lovregulerede erhverv inden for dette fag findes både som fastansatte i den offentlige sektor, og som selvstændige erhvervsdrivende med formelt aftalte opgaver for den offentlige sektor. Jeg vil forsøge klartest muligt at skelne mellem disse i nedenstående bemærkninger.

Forslaget om ændring af Universitetslovens § 18b

Aftagerpanelerne skal ifølge lovforslaget have en central funktion på universiteterne fremover. Det er hensigtsmæssigt for at sikre, at universiteternes indblik i det praktiske arbejdsliv udenfor forsknings- og undervisningssektorens opgaver både får perspektiv og relevant modspil. Censorinstitutionen – som den hidtil har været kendt og regelsat – har ikke kunnet løfte denne opgave fuldtud, da den ingen formel myndighed har haft, udover udpegning af censorer til eksaminer, og årlige indberetninger. Den rådgivende funktion har kunnet varetages efter etablering af et konkret og positivt samarbejde, baseret på frivillighed. Den har således ikke for alle uddannelser kunnet løses fuldt tilfredsstillende, jf. EVA's seneste evalueringsrapport. I faget psykologi har samarbejdet imidlertid i adskillige år haft en kvalitet, der har kunnet føre til, at formandskabet har kunnet løse disse opgaver, svarende til bekendtgørelsens krav.

Videnskabsministeriet har i denne folketingssamling udarbejdet to lovforslag angående universiteternes virke, som er blevet fremsat af ministeren. Akkrediteringsloven blev behandlet inden Folketinget gik på juleorlov. Censorformandskabet for psykologi pegede i sit høringssvar om akkrediteringsloven på en række problemer, der ville kunne have konsekvenser for det lovforslag om ændring i universitetsloven, som netop er sendt til høring.

Det vigtigste af de forhold, der blev påpeget i høringssvaret om akkrediteringsloven var, at der skal fastsættes særlige kriterier for de uddannelser, der kan føre til lovregulerede erhverv, hvor

Side 1 af 4

CENSORFORMANDSKABET I PSYKOLOGI

autorisation gives af en anden minister eller myndighed. Akkrediteringsrådet skal således drøfte uddannelsens indhold med den myndighed, der administrerer det pågældende lovregulerede erhverv. Det blev i samme høringssvar påpeget, at aftagerpanelernes myndighed i forhold til Akkrediteringsrådet og for censorkorpset så ud til at være uklart, og at bebudet anden lovgivning på tilgrænsende områder måtte finde former, hvor sådanne uklarheder ikke ville stille den samfundsmæssige kvalitetskontrol objektivt ringere end før lovændringerne.

Forholdet mellem Akkrediteringsrådets ansvarsområde (herunder dets drøftelser med autorisationsmyndighederne om kriterier for uddannelserne) og de foreslåede aftagerpanelers ansvarsområde (der også angår drøftelser med institutionerne om kvalitet og aftagerbehov) er således samlet særdeles betænkeligt uklart, som det er beskrevet i lovforslaget, og de tilhørende generelle og specielle bemærkninger. Der er endnu ikke fastsat regler for Akkrediteringsrådets samarbejde med autorisationsmyndighederne, hvorfor disse endnu ikke har kunnet fastsætte de regler, der må antages at være grundlaget for aftagerpanelernes supplerende rådgivning af universiteterne. Der er varslet en følgebekendtgørelse om censorkorpsets opgaver og funktion. Der er således tale om en tidsfølge i regeldannelsen, der kan komme til at træde sig selv over tærne – ganske alvorligt.

At aftagerpanelerne skal indstille censorerne til universitetets beskikkelse kan indebære fordele – men også ulemper. Om der bliver tale om fordele eller ulemper vil afhænge af, hvilken sammensætning aftagerpanelerne får, og hvordan reglerne for disse konkret fastsættes i universiteternes vedtægter. Ikke mindst vil det afhænge af, på hvilken måde universiteterne får indarbejdet Akkrediteringsinstitutionens drøftelser med autorisationsmyndighederne i deres regelsæt for aftagerpanelerne. Der ses ikke i lovforslaget at være lagt vægt på, at universiteterne skal tage hensyn til forudgående relevante lovændringer, og deres konsekvenser i form af følgebekendtgørelser – der reelt kan eller vil få konsekvenser for hvilke måder universiteterne kan handle på, med de frihedsgrader, som det udsendte lovforslag antyder – eller med de begrænsninger, som anden lovgivning giver, uanset om det fremgår af lovteksten eller ej.

Arbejdsdelingen mellem aftagerpanelet og Akkrediteringsinstitutionen er således særdeles uklar. Disse to lovfæstede institutioner – uafhængige af hinanden, principielt - har til opgave at varetage den samfundsmæssige kvalitetskontrol af de udbudte uddannelser, sammen med et censor-korps, hvis opgaver endnu ikke er endeligt klarlagt, idet de afventer en bekendtgørelsesændring efter denne lovændring.

Der består således et alvorligt problem i forhold til de uddannelser, der kan føre til lovregulerede erhverv. For faget psykologis vedkommende angår det aktuelt ansættelse i den kommunale sektor, i sygehusvæsenet, og som selvstændig med overenskomst med sygesikringen. Det bør derfor tydeligt indarbejdes i lovteksten, at aftagerpanelerne for sådanne uddannelser har en begrænset myndighed. Det kan formentlig mest hensigtsmæssigt gøres som et stk. 7, hvor netop en sådan begrænsning præciseres klart, og der sker en henvisning til anden relevant lovgivning (Akkrediteringslov og relevante love og bekendtgørelser om universitetsuddannelser, der kan føre til offentlig autorisation).

For alle andre ansættelser og selvstændige erhvervsforhold er der ingen særskilte problemer med hensyn til arbejdsgivernes mulige indflydelse på uddannelsernes udvikling, lokalt. I sådanne tilfælde vil lokale kreative kræfter formentlig kunne styrke den landsdækkende faglige konkurrence mellem uddannelserne positivt, når de lokale universitetskræfter har den fornødne styrke til både at modtage og afvise forslag, så universitetsuddannelser fortsat er uafhængige af aftager-

CENSORFORMANDSKABET I PSYKOLOGI

ne, men lydhøre for synspunkter. Lokale aftagerpaneler vil derfor ikke blot kunne være mulige vigtige inspirationskilder, men formentlig også hensigtsmæssige for disse helt anderledes uddannelser.

Samlet må det derfor om specielt aftagerpanelerne konkluderes, at en tydeliggørelse af lovens bestemmelser er særdeles nødvendig – især en tydeliggørelse, der relaterer sig til anden lovgivning, der samtidig regulerer den pågældende uddannelse.

Det må antages, at en naturlig konsekvens af fællesskab om aftagerpanel også fører til fælles, landsdækkende censorkorps. Også for uddannelser, der ikke fører til lovregulerede erhverv, vil det være både naturligt og hensigtsmæssigt at opretholde landsdækkende censorkorps til overvågning af den lokale retssikkerhed på tværs af universiteterne.

Det må antages og forudsættes, at en samtænkning mellem loven om aftagerpaneler (og dennes præcisering af de særlige kriterier for uddannelser, der kan føre til lovregulerede erhverv) og denne revision af universitetsloven, vil tydeliggøre, at universiteterne har begrænset mulighed for at agere helt selvstændigt og i konkurrence om denne type af uddannelser. Alle universiteter, der er godkendt til at udbyde en sådan uddannelse, skal leve op til de overordnede krav, der er fastsat af Akkrediteringsrådet i samarbejde med autorisationsmyndighederne. Men aktuelt er disse krav ikke formuleret, og dermed ikke kendt af nogen – hverken censorer eller studier.

Til gengæld vurderes det som både naturligt og givtigt, at der for de samme studier nedsættes lokale aftagerpaneler for kombinationsuddannelser, masteruddannelser og enkeltfagsuddannelser. Her vil især vurderingen af de lokale aftagerbehov kunne give studierne relevant udfordring og inspiration til hurtig og konkret udmøntning – en udfordring som formentlig på længere sigt også vil kunne inspirere og påvirke de relevante myndigheders formulering af kravene til de uddannelser, der kan føre til lovregulerede erhverv.

Censorkorpsets fremtidige funktion er af disse grunde begribeligvis utydeligt beskrevet i lovforslagets bemærkninger. Det er denne udtydelighed, det er vigtigt at påpege i et høringssvar fra et censorkorps.

Der er enkelte af bemærkningerne, som fx at udpege censorer til eksaminer og indberette, der er tydelige. Den vigtigste bemærkning er imidlertid, at censorkorpsets vigtigste fremtidige funktion vil være at sikre de studerendes retssikkerhed. Således må det antages, at censorkorpsets rådgivende funktion er ophævet, uden at det er tydeliggjort, hvorledes aftagerpanelerne og Akkrediteringsinstitutionen overtager de funktioner, der ikke i ethvert tilfælde hidtil har været løst tilfredsstillende af den aktuelle ansvarshavende – censorkorpset - - ved dennes valgte censorformandskab. Efterfølgende regulering i bekendtgørelser og andre regelsæt kan ikke forudskikkes ved en behandling af et lovforslag.

Et landsdækkende censorkorps, i samarbejde med et landsdækkende aftagepanel ses således som en naturlig løsning for at forene de to hidtidige lovændringer for netop de uddannelser, der kan føre til lovregulerede erhverv. Såfremt lovgivningen bliver uklar på dette område, må det antages, at en lovændring kort efter vil blive nødvendiggjort. Det må antages – selv om det fremstår uklart i lovtæksten og bemærkningerne for de to love – at være fundamentet for lovændringerne at sikre konkret og veldefineret kvalitetskontrol for offentligheden og aftagerne, men en kontrol som samtidig sikrer inspiration for studierne.

At det aktuelt fungerende censorkorps for psykologi har formået at udvirke, at der er seriøs kon-

CENSORFORMANDSKABET I PSYKOLOGI

trol af de studerendes rettigheder - både via den enkelte censors virksomhed og gennem ankenævnenes virksomhed – kan naturligvis ikke berettige, at de censorkorps, der måske ikke har løftet deres opgave ansvarligt, fortsat skal opretholdes.

Det må forudsættes, at Akkrediteringsloven og dens følgebekendtgørelser, Universitetslovens ændringer og dennes følgebekendtgørelser, samt ændringen af censorbekendtgørelsen som en særskilt følgebekendtgørelse, samler en overordnet analyse af problemstillingen om kvalitetskontrol, som indeholder ovenstående væsentlige bemærkninger, lige som andre væsentlige bemærkninger, der ikke kendes af dette censorformandskab, kunne indeholde analyser og bemærkninger, der ligeledes var af væsentlig overordnet værdi for en langsigtet og holdbar løsning af netop problemstillingen med kvalitetskontrol.

Med venlig hilsen

Elsa Schmidt

Formand for det landsdækkende censorkorps i psykologi ved universiteterne

København d. 4.1. 2007

Peter Rovsing Hald
Marianne Kristensen
Det Samfundsvidenskabelige Fakultet
Københavns Universitet

Høringssvar

Forslag til ændringer af Universitetsloven

Censorformandskabet for Sociologi har fra Det Samfundsvidenskabelige Fakultet via Sociologisk Institut på Københavns Universitet fået høringsskrivelsen, samt diverse bilag, i hænde d. 2. januar 2007 med en svarfrist til d. 5. januar 2007. Den reelle frist til at udarbejde et svar har således været utilfredsstillende kort. Men på grund af, at de foreslåede ændringer indebærer afgørende forandringer for censorinstitutionen fremsendes hermed nogle i hast udarbejdede bemærkninger, som bl.a. er inspireret af det høringssvar censornæstformanden på historie har afgivet d. 3. januar 2007.

I betragtning af, at censorkorpserne er udpeget af Videnskabsministeriet, og i betragtning af, at forslaget til ændring af Universitetsloven indebærer markante ændringer i hele censorinstitutionen, er det uforståeligt, at Videnskabsministeriet ikke direkte har inddraget censorformandskaberne i høringen selv om Censorbekendtgørelsen af 1993, der giver dem ret til høring, fortsat må være i kraft, da den ikke er erstattet af anden hjemmel.

Ændringsforslaget

Forslagets §18 b, de almindelige bemærkninger afsnit 2.3.7, samt bemærkningerne til §18b vedrører censorerne. De indebærer nedlæggelse af censorformandskaberne og omplacering af deres opgaver og afskaffelse af uafhængige og landsdækkende censorkorps. (Tilsvarende forslag var også i høring i november 2002. Ændringerne blev dengang anset for alvorlige tilbageskridt og ikke gennemført. En række af de dengang anførte argumenter er fortsat gyldige).

Det nye forslag indebærer bl.a. nedlæggelse af formandskaberne, flytning af vore opgaver til aftagerpaneler og universiteterne selv. Indstilling af censorer til beskikkelse flyttes til et aftagerpanel. Godkendelse af beskikkelserne flyttes fra

ministeriet til universiteterne selv. Det enkelte universitet nedsætter selv censorkorps og foretager fordeling af censorerne.

Aftagerpanelerne pålægges et antal endnu ikke afklarede opgaver i forbindelse med fornyelser og kvalitetssikring af uddannelserne. Det er obligatorisk at nedsætte aftagerpaneler, men det er ikke fastlagt hvilke fag, områder og opgaver, de skal dække.

Det er frivilligt for universiteterne, om et eller flere af dem vil nedsætte fælles aftagerpaneler. Finansiering af opgaveløsning og ressourceallokering fremgår ikke.

Bemærkninger til ændringsforslaget

Hvis det enkelte universitet gives økonomisk incitament til at løse disse opgaver hver for sig ved allokering af en rund sum til kvalitetssikring under eget ansvar og egen legalitetskontrol, vil det, efter vor opfattelse, betyde tab af kvalitet, troværdighed og retssikkerhed.

Det er nødvendigt, at aftagerpaneler, der skal fungerer ved mere end en institution, får ensartede funktionsvilkår og ressourceallokering.

Den del af fornyelse og kvalitetssikringen, der drejer sig om inspiration kan udmærket være lokalt betinget og foregå i løsere rammer, men den del der drejer sig om kontrol, niveaugaranti og retssikkerhed må med nødvendighed formuleres klarere og mere forpligtende, så der gælder ensartede regler i hele landet.

Ligesom der bør foretages klar allokering af ressourcer til løsning af opgaverne - ganske uanset, hvem der pålægges at løse dem.

Det er muligt, at censorformandskaber bør nedlægges og opgaverne overføres til andre, men ministeriet skylder at oplyse, hvilke opgaver formandskaberne løser nu og hvem, der skal overtage dem. Hvad det koster nu, og hvordan det skal finansieres i fremtiden. Ligesom det skylder at sandsynliggøre, at de påtænkte ændringsforslagene vil være en forbedring.

En EVA rapport fra efteråret 2005 hævder, at den danske censorinstitution er den mest omkostningstunge i verden. Det dokumenteres ikke med en eneste faktisk oplysning. Det anføres sammesteds, at nogle af korpserne fungerer for dårligt. Det er muligt, men det gælder bestemt ikke for censorkorpserne i almindelighed, hvilket rapporten heller ikke formår at dokumentere.

De problemer, der reelt måtte være, afhjælpes ikke med ændringsforslaget, der i bedste fald kan ses som problemeksport. Det ville være mere rimeligt at rette op på konkrete, dokumenterede fejlfunktioner, end at nedlægge alle formandskaber over en kam og forskertse uafhængigheden.

Det foreslås, som nævnt, at indstilling af censorer til beskikkelse overtages af et aftagerpanel, og at godkendelsen af personerne flyttes fra ministeriet til universiteterne, der også selv foreslås at varetage opgavefordelingen for den

enkelte censor. Det enkelte universitet skal altså selv overtage opgaver, ansvar og legalitetskontrol. De kan vælge at oprette fælles aftagerpaneler på to eller flere uddannelsessteder, men det er ikke obligatorisk.

Det er ikke et fremskridt at vende tilbage til de institutionsspecifikke censorkorps fra før 1993- bekendtgørelsen, tværtimod.

Karakterer og eksamensbeviser har retsvirkning. Det bør være obligatorisk, at der etableres fælles og landsdækkende censorkorps med ensartede funktionsvilkår på de fag eller uddannelsesområder, der udbyder landsdækkende uddannelser.

Samfundet, defineret som både studerende, universiteter og aftagere kan ikke være tjent med andet.

Om aftagerpaneler skal være landsækkende, afhænger af de opgaver, de pålægges, men de bør være det, hvis de skal overtage kontrolopgaver og handlinger med retsvirkning fra formandskaberne.

Forslag til censorkandidater kan i dag fremsættes af mange forskellige, en censor kan foreslå sig selv. Indstillingen nu foretages i sidste ende af en uafhængig person, censorformanden.

Ministeriet forestår beskikkelsen i dag. Beskikkelsen kan udmærket overtages af universiteterne, som det foreslås, men indstillingen bør forblive hos en uafhængig instans.

Et aftagerpanel, nedsat af et universitet, er ikke uafhængigt, og vil have svært ved at fungere som et bolværk mod en politisering og en overdreven markedsgørelse af uddannelserne. Aftagerpanelerne – og de af dem udpegede censorer – vil i det hele taget have vanskeligt ved at sikre den akademiske og faglige kvalitet i uddannelserne. Panelet rummer måske ikke engang én person med et dybtgående kendskab til det pågældende fagområde.

Ændringsforslaget indfører meritankenævn, hvor aftagerpanelerne også skal med. Det har vi ingen indvendinger imod, men vi ville finde censorrepræsentation mere oplagt.

De fleste censorformænd varetager i dag fordelingen af eksamenscensorer til de enkelte eksamensterminer på de forskellige uddannelsessteder og udpeger censorer konkret til det enkelte kandidatspeciale. Her bør man ikke som underviser, fag eller uddannelsessted kunne vælge selv, hvis uafhængighed, cirkulation og retssikkerhed skal bevares.

Vi har ikke haft problemer med den gældende bekendtgørelse. Den fungerer udmærket, hvis den ellers følges, og den sikrer såvel niveaugaranti, fairness for eksaminanderne og nogenlunde ensartet opgavefordeling for censorerne.

Der er – efter vor opfattelse - ikke behov for at ændre bekendtgørelsen, men måske nok for at håndhæve den og justere den på enkelte områder.

En afskaffelse af censorformandskaberne vil betyde tab af uafhængighed, troværdighed og retssikkerhed, men også af erfaring, fag - og personkendskab.

Det må i øvrigt være i alles interesse at få et klart og samlet overblik over opgavefordeling og økonomiske konsekvenser, før den påtænkte ændring af universitetsloven gennemføres.

Om det vil medføre bedre ressourceanvendelse er diskutabelt og i alt fald ikke godtgjort. Der er i øjeblikket ikke ensartede satser for censur eller normer for honorering af formandskaber. Det kunne udmærket indføres. En objektiv norm ville være en fordel for alle.

Konklusion

Kort sagt finder censorformandskabet for sociologi, at de dele af ændringsforslaget som indebærer væsentlige ændringer af censorinstitutionen, samt en nedlæggelse af censorformandskaberne, i den foreslåede form vil indebære et klart tilbageskridt for universiteternes uddannelser, for de studerende, for aftagerne og samfundet mere generelt.

Vi opfordrer derfor kraftigt til, at ovenstående bemærkninger indarbejdes i fakultetets, og siden universitetets, svar til Videnskabsministeriet.

Hans Kristensen
Censorformand
Censorkorpset for Sociologi

Ærøskøbing, 4. januar, 2007

Til Det teologiske Fakultet,
Københavns Universitet

Vedr.: Censorformandskabets bemærkninger i anledning af høring over forslag til ændringer af universitetsloven

Censorformandskabet udtaler sig i det følgende alene om de dele af ændringsforslagene, der vedrører censorkorps og aftagerpaneler og gør det med særligt henblik på de teologiske uddannelser.

Den eksisterende censorordning med uafhængig beskikkelse, landsdækkende virke, stor aftagerrepræsentation og med formandskabets direkte inddragelse i studiernes udvikling opfylder en række nyttige funktioner, idet den sikrer

- en ensartet bedømmelse af de enkelte studerende idet censorerne har mange eksaminationer
- en stor retssikkerhed for de studerende via censorernes uafhængige beskikkelse og deres vægt i eksamensankenævn
- en ensartet bedømmelse ved begge teologiske uddannelser
- opmærksomhed på udvikling af ikke tilsigtede forskelle i krav og kvalitet de to fakulteter imellem
- at aftagerinteresser inddrages i alle væsentlige beslutninger om studieordning mv.

Nogle af disse funktioner synes på betryggende vis at være sikret med lovforslaget og dets bemærkninger – herunder aftagerens interesser og deltagelse af eksterne censorer på afgørende punkter som bachelorprojekt, kandidatspeciale og masterprojekt. Andre funktioner synes at risikere en svækkelse med forslaget.

Det, som falder formandskabet mest i øjnene, er følgende punkter, som vi vil anbefale fakultetet og universitetet at søge indflydelse på.

1. Censorkorpsets landsdækkende virke.

Fælles censorkorps for begge teologiske uddannelser er i lovforslaget fastholdt som en mulighed, men bør efter vores opfattelse hæves til pligt. Det er censorerne, der – både via deres eksamensdeltagelse og via formandskabets inddragelse i ændringer af studie- og eksamensordninger – er de første til at spore opkomsten af utilsigtede forskelle i krav og faglig kvalitet de to uddannelser imellem. Det er vores opfattelse, at det er væsentligt for aftagerne at kunne stole på, at samme bedømmelse af en københavnsk og en aarhusiansk eksamenspræstation fortsat betyder, at de ligger på samme faglige niveau.

2. Censorkorpsets uafhængighed

Efter forslaget skal censorer fremtidig beskikkes af universitetet efter indstilling fra aftagerpanelet. Denne nyordning opfatter formandskabet som en alvorlig formel svækkelse af censorernes uafhængighed og dermed af retssikkerheden for de studerende. Det er det enkelt punkt i lovforslaget, som giver størst grund til bekymring for den eksterne censurs vilkår.

Vi foreslår, at beskikkelsesretten som hidtil lægges uden for universiteterne – formentlig stadig bedst hos ministeriet.

Indstillingsretten lægges efter lovforslaget hos aftagerpanelet, der er udpeget af institutionen. Vi foreslår, at det bestemmes, at censorformandskabet inddrages formelt i indstillingen af censorer til beskikkelse (hvor end beskikkelsen måtte anbringes). Det er nemlig alene censorformandskabet, der – ikke mindst takket være sin rolle i fordeling af ekstern censur – ligger inde med detaljeret viden om den enkelte censors virke, kompetencer og kapacitet, og om hvilke fagområder, der kvalitativt og kvantitativt er godt dækket ind, og hvilke, der har behov for styrkelse ved nybeskikkelser. Dersom beskikkelsesretten fastholdes hos ministeriet, bør også fakultetet – som nu – tillægges en høringsret ved ny- og genbeskikkelser. Denne ordning har hidtil bidraget til at sikre censorernes virke nyttig legitimitet.

3. Forholdet mellem censorkorps og aftagerpanel

Efter lovforslaget afgiver censorformandskabet fremtidig sine indberetninger til aftagerpanelet, hvis dette ikke er fælles for flere uddannelser, og refererer dermed ikke længere direkte til studieledelsen. Det forekommer at være en omvej, som vil kunne risikere at utydeliggøre kommunikationen mellem censorer og fakultet. Det bør derfor overvejes at opretholde den nuværende direkte kontakt eller alternativt udtrykkelig at åbne mulighed for – eller bedre pligt til – at der er et vist personsammenfald mellem aftagerpanel og censorkorps – evt. sådan, at censorformanden/-formandskabet er fødte medlemmer af aftagerpanelet.

4. Den eksterne censors kvantitative omfang

Lovforslaget åbner mulighed for en stærk indskrænkning af eksterne censorers medvirken ved eksamen. I det omfang disse muligheder benyttes, vil retssikkerheden svækkes for den enkelte studerende, ligesom censorer, der alene medvirker ved store skriftlige opgaver, vil risikere at savne erfaringsbaggrund for deres deltagelse i ankenævn vedr. eksamensklager. Det skal yderligere bemærkes, at der ikke foreligger nogen dokumentation for, at intern censur skulle være billigere end ekstern. Det er snarere nærliggende at tænke sig, at en glidning fra ekstern til intern censur vil flytte midler fra forskning til eksamen.

Undertegnede står gerne til rådighed for uddybning af ovenstående bemærkninger

Med venlig hilsen
på det teologiske censorkorps' formandskabs vegne

Lars Ole Gjesing
formand
62 52 11 72

Hans Ejvind Hansen
Censorformand, Økonomi

7.januar 2007

Det Samfundsvidenskabelige Fakultet
Københavns Universitet
Att. Specialkonsulent Marianne Kristensen

Bemærkninger til udkast af 14.december 2006 om ændring af universitetsloven

Hermed følger i henhold til telefonisk aftale den 5.januar 2007 bemærkninger til det udkast til ændring af universitetsloven, som af Videnskabsministeriet er sendt i høring den 14.december 2006.

Indledningsvis skal for den gode ordens skyld bemærkes, at den kreds af censorformænd som gennem det sidste år har forsøgt at følge først arbejdet i Globaliseringsrådet og siden hen opfølgningen herpå i Videnskabsministeriet, planlægger selvstændigt og koordineret med Rektorkollegiet at deltage i Ministeriets høring.

Udover at være økonomicensorernes input til den fælles høringsreaktion sigter nedenstående mod kunne tjene til inspiration for den del af høringssvarene fra universiteterne i almindelighed og Københavns Universitet i særdeleshed, som vedrører **aftagerpaneler og censorinstitution.**

I hovedtræk svarer lovudkastet til ministeriets tidligere udmeldinger:

- censorernes opgaver vil i fremtiden koncentreres om sikring af de studerendes retssikkerhed og kvaliteten ved de enkelte, individuelle eksaminationer
- censorernes kvalitetssikring i øvrigt overtages af aftagerpaneler, der gøres obligatoriske ved de enkelte universiteter og uddannelser/uddannelsesområder. Universiteterne beskikker censorer efter indstilling fra aftagerpanelerne.
- aftagerpaneler og dermed censorkorps er som udgangspunkt udpeget universitetsvis og er altså **ikke landsdækkende**, men der åbnes mulighed for, at universiteterne kan beslutte at etablere fælles aftagerpaneler og censorkorps.
- Der bliver pligt til censur – **intern eller ekstern** – ved mundtlige eksaminer
- Der bliver pligt til **ekstern** censur ved BA-projekter, specialer og masterprojekter

Herudover

- ”vil ministeren overveje at åbne mulighed for, at der kan indføres ekstern censur efter universitetets beslutning, eventuelt således at alle uddannelser oplever mindst én stikprøvekontrol.”
- udpeges der blandt de eksterne censorer et censorformandskab, og
- træder loven i kraft den 1.juli 2007

Overordnet har censorformandskabet for Økonomi haft lejlighed til for et år siden at kritisere det arbejde, som lå forud for Globaliseringsrådets konklusioner i april 2006. Der afstås derfor nu fra generel kritik.

I det følgende vil der alene blive fremsat kommentarer vedrørende enkelte af lovudkastets punkter:

- *Afskaffelsen af pligten til at have et landsdækkende censorkorps.*
Censorerne har givet udtryk for, at det er væsentligt for sikring af en ensartet kvalitet af uddannelser for forskellige universiteter inden for samme studieområde, at censorkorpsene er landsdækkende. Udkastet imødekommer ikke dette synspunkt. Som nævnt skal aftagerpaneler og censorkorps som udgangspunkt udpeges af det enkelte universitet, men med mulighed for at samarbejde.
Interessen for blandt universiteterne at etablere fælles aftagerpaneler og/eller censorkorps må antages at variere. For Økonomi vurderes det, at man ved KU og AarU sandsynligvis ikke vil føle behov for fælles aftagerpaneler eller censorkorps, hvorimod SDU og AalU vil kunne lægge særlig vægt på, at fællesskab bidrager til at sikre uddannelsernes ligeværdighed med de store universiteter. En mulig variant er, at aftagerpanelerne ved to eller flere universiteter beslutter sig for sammen at etablere et fælles censorkorps. Ønsket om at sikre ensartethed i kvaliteten taler for, at alle aftagerpaneler inden for et studium samarbejder om etablering af et fælles censorkorps. I samme retning trækker, at det med den markante nedgang i omfanget af ekstern censur kan være vanskeligt at finde den rette balance mellem antallet af censorer, deres kompetenceområder og en rimelig hyppig censoraktivitet for den enkelte, såfremt hvert universitet har sit censorkorps. Heroverfor står praktiske udfordringer, en behovsvurdering og et muligt ønske om selvstændig profilering af det enkelte universitet.
- *Aftagerpanelernes funktion og sammensætning.* Beslutningen om at etablere aftagerpaneler må antages at være taget. Imidlertid forekommer aftagerpanelernes arbejdsområde fortsat meget løst beskrevet. Om placeringen hos aftagerpanelerne af opgaven med at indstille censorer til censorkorpsene sikrer uafhængighedskravet kan diskuteres. Det er imidlertid positivt, at der nu anerkendes behov for censorformandskaber til fordeling af eksaminer til censur. Man må gå ud fra, at det vil ligge universiteterne på sinde at finde medlemmer af aftagerpanelerne, der både besidder kvalitet og engagement. **Det må vurderes, at der netop i kredsen af censorer er personer med begge disse egenskaber.** Censorerne mulighed for at levere input til panelernes opfyldelse af deres kvalitetskontrol vil også med censorernes nye rolle være vigtig. Det skal foreslås, at samspillet mellem aftagerpaneler, censorformandskaber og censorer gøres til genstand for nærmere omtale, gerne i lovforslaget eller i bemærkningerne til lovforslaget.
- Formuleringen af muligheden for *stikprøvecensur ved skriftlig eksamen* er for vag. Censorerne har tidligere peget på, at der burde foreskrives ekstern censur i et vist antal ECTS (absolut eller relativt) for skriftlig eksamen. Dette bør som udgangspunkt være en pligt for de enkelte uddannelser, men bør i alle tilfælde kunne bestemmes af det enkelte universitet. Ikke mindst ved studier med mange eksterne undervisere forekommer denne mulighed af afgørende betydning. **Hele afsnittet om stikprøvecensur bør styrkes, og det må som det mindste sikres, at der er en mulighed for universiteterne til at udtage fag eller opgaver til stikprøvecensur ved skriftlig eksamen.**
- I udkastet står der intet om *ankenævnenes fremtid* i relation til klagebehandlingen. Reduktionen af den eksterne censur vil sandsynligvis føre til en vækst i antallet af anker. Vore erfaringer med reglerne for ankenævn er gode. **Ankenævne bør omtales i lov eller bemærkninger.**

- Endelig forudses loven som nævnt at træde *i kraft den 1.juli 2007*. For censorernes vedkommende forudsætter dette, at de inden denne dato er udpeget af universiteterne efter indstilling fra aftagerpanelerne. Ligeledes skal der udpeges/vælges censorformandskaber. Med den øgede anvendelse af eksaminer fordelt over året, herunder af specialer og BA-projekter, vil en overholdelse af fristen den 1.juli 2007 på censorområdet være udfordrende.

Venlig hilsen

Hans Ejvind Hansen

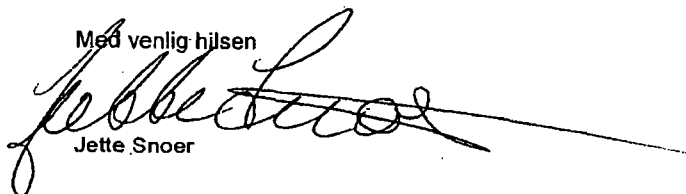
Ministeriet for Videnskab og Teknologi og Udvikling
Universitets- og Bygningsstyrelsen
Bredgade 43
1260 København K

**Vedr.: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om
universiteter (universitetsloven)**

Som svar på ovennævnte høring skal DJØF oplyse, at Forbundet har tilsluttet sig
AC's høringssvar.

DJØF vil også med dette svar understrege, at Forbundet finder det vigtigt, at der er
tilstrækkelig opmærksomhed på, at den enkelte videnskabelige medarbejder sikres
tilstrækkelig med tid og ressourcer til, at den enkelte forsker kan udfolde sin
forskningsfrihed.

Med venlig hilsen

Jette Snoer

j.nr. 24.01-0179-2004

Ref. JSN/nad

11.01.2007

Danmarks Jurist- og
Økonomforbund
Gothersgade 133
Postboks 2126
1015 København K

Telefon 33 95 97 00
Telefax 33 95 99 99

djoef@djoef.dk
www.djoef.dk

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling
Universitets- og Bygningsstyrelsen
Bredgade 43
1260 København K

Rektoratet
Tuborgvej 164
2400 København NV

T: 8888 9050
F: 8888 9701
E: rektor@dpu.dk

www.dpu.dk

12. januar 2007

Sagønr:

Høringssvar til udkast til forslag til Lov om ændring af lov om universiteter (universitetsloven)

Danmarks Pædagogiske Universitet (DPU) har som berettiget med brev af 14. december 2006 modtaget udkast til forslag til Lov om ændring af lov om universiteter (universitetsloven) til høring.

DPU vil gerne knytte følgende kommentarer til forslaget.

Forslagets karakter og kvalitet

Forslaget til ændring af lov om universiteter, herunder særligt styrelsesbestemmelserne, er særligt præget af sammenlægningen af universiteter og sektorforskningsinstitutioner.

DPU's opfattelse er, at det medfører markante ændringer – og sine steder uhensigtsmæssige skævvridninger – af universitetslovens styrelsesbestemmelser. Mest iøjnefaldende er, at de omfattende og detaljerede beskrivelser af universiteternes løsning af myndighedsopgaver fører til:

- Unødigt komplicerede og bureaukratiske referenceforhold for videnskabsministeren og de involverede fagministre,
- og til en uklar arbejdsdeling mellem bestyrelsen som øverste myndighed og rektor som daglig leder, herunder rektor som kontraktansvarlig i forhold til eksterne samarbejder.

DPU opfordrer derfor til, at forslaget redigeres igennem ud fra en respekt for rationalet i universitetsloven af 28. maj 2003. Det vil sige ud fra 2003-lovens intention om; 1) at styrke ledelsesformen, herunder markere en klar arbejdsdeling mellem bestyrelsen som øverste myndighed og rektor som daglig ledelse, 2) om at øge frihed fra statslige regler og styring af indholdssiden; og 3) om

større frihed til at bestemme intern organisering i universiteternes vedtægter.

Som forslaget ser ud nu bliver det ganske vanskeligt for universiteterne at tegne et troværdigt organisationsdiagram. Og det kan næppe ses som et kvalitets-tegn. Derfor denne opfordring fra DPU.

DPU forhandler med Aarhus Universitet (AU)

DPU blev skabt i år 2000 som en fusion af Danmarks Lærerhøjskole som universitetsinstitution, Danmarks Pædagogiske Institut som sektorforskningsinstitution og Danmarks Pædagoghøjskole med professionshøjskolefunktioner og Center for Teknologistøttet Undervisning med specialfunktioner. I konsekvens heraf kan DPU relativt let genkende sig selv i en ny dansk universitetsmodel, der blander den europæiske universitetstradition med fakulteter og en amerikansk tradition, hvor universiteterne også rummer 'professionel schools' (efter forslagets formulering kaldet universitetsskoler), inden for et og samme universitet. Jf. forslagets Almindelige bemærkninger side 7.

I kraft af den oprindelige DPU-lov og den senere indlemning i Universitetsloven fra 2003 står DPU godt rustet i forhold til de nye udsigter. DPU er allerede i dag en original blanding mellem et forskningstungt universitet, et professionsorienteret overbygningsuniversitet og et internationalt slagskraftigt universitet: Med cirka 200 videnskabelige medarbejdere og cirka 5.000 studerende på kandidatniveau er DPU det største universitet inden for pædagogiske overbygningsuddannelser.

Rationalet for DPUs eventuelle fusion med det nye AU er netop den fælles ambition om at skabe en unik kombination af grundforskning, anvendelsesorienteret og strategisk forskning, som således imødekommer lovudkastets ånd og bogstav. DPU ser derfor også perspektiver i yderligere at styrke en national og international slagkraftig uddannelsesforskning inden for rammerne af et af de tre store universiteter i Danmark.

Der er p.t. gode udsigter til, at forhandlingerne fører et positivt resultat med sig til gavn for dansk uddannelsesforskning og uddannelsessektoren i det hele taget.

Imidlertid ser DPU sig nødsaget til at understrege, at resultatet af forhandlingerne ikke kan foruddiskonteres. DPU er et selvstændigt universitet; det vil sige, at kun *hvis* DPUs og AUs bestyrelse beslutter sig for at indstille til en sammenlægning kan en reduktion fra ni til otte universiteter blive en realitet. En sådan hypotetisk hvis-så-formulering fremgår også af forslaget til ændring af lov om universiteter.

Indtil en eventuel fusion er frivilligt og endeligt besluttet forventer DPU derfor en fair sagsbehandling som selvstændigt universitet. På det seneste er DPU desværre blevet i tvivl om, hvorvidt VTU faktisk respekterer dette forhold: VTUs afvisning af at godkende for eksempel en masteruddannelse i evaluering, kandidatuddannelser i didaktik mv. har med andre ord overrasket DPU, da disse uddannelser lever op til relevante og gældende krav, hvorimod afvisningen henholder sig til en forhandlingssituation, som egentlig ikke berører VTU.

Danmarks Pædagogiske Universitetsskole ved det nye AU

DPU glæder sig over forslaget udsigt til, at der for en universitetsskole vil 'være et behov for en særlig fremhævelse af universitetsskolens navn og profil i relation til omverdenen, specielt aftagergrupperne.'

DPU's opfattelse er, at denne formulering åbner for, at en eventuel kommende Danmarks Pædagogiske Universitetsskole ved det nye AU; 1) kan videreføre og videreudvikle DPUs master- og kandidatuddannelser; 2) på sigt kan skabe mulighed for at etablere nye pædagogiske grunduddannelser, herunder blandt andet udvikle og eksperimentere med en forskningsbaseret læreruddannelse; og 3) kan udbygge og forstærke kontakter til nationale og internationale samarbejdspartnere og aftagere.

DPU forudsætter med andre ord, at universitetsskolens 'store fokus på efter- og videreuddannelse og dialog med aftagerne om behov for og indhold af uddannelser' er principielt foreneligt med, at en pædagogisk universitetsskole inden for rammerne af det nye AU kan udbyde nye forskningsbaserede pædagogiske grunduddannelser og videreudvikle eksisterende uddannelser på kandidatniveau.

Aftagerråd

DPU er et overbygningsuniversitet for universitetsbachelorer og professionsbachelorer. DPU udbyder såvel master- som kandidatuddannelser, der søger at tage højde for relevante aftageres ønsker til kandidaternes slutkompetencer.

Af forslag til lovændringer fremgår det:

- At universiteter får pligt til at etablere aftagerpaneler, og at aftagerpanelerne får til opgave at rådgive universiteterne om uddannelsernes kvalitet og relevans for samfundet, jf. § 18b.
- At et aftagerråd gennem et tæt dialog 'skal rådgive universitetsskolen om fremtidige uddannelsesbehov, udformningen af uddannelser, forskningsfelter, erhvervssamarbejde og universitetsskolens økonomiske strategi.' (jf. de Almindelige bemærkninger).

En universitetsskoles aftagerråd har et bredere mandat end et aftagerpanel. Det er DPU's synspunkt, at de overlappende funktioner tilsiger, at man inden for rammerne af en universitetsskoles aftagerråd kan løse de opgaver, som gøres gældende for et aftagerpanel. Det vil sige, at enten har man et aftagerråd, eller også har man et aftagerpanel.

I forlængelse heraf foreslår DPU følgende ændring til § 18 b. Stk. 1.

Ændring fra:

§ 18 b. Universitetet nedsætter det nødvendige antal aftagerpaneler, der sammensættes af udefra kommende medlemmer, jf. stk. 6. Medlemmerne skal tilsammen have erfaring med og indsigt i uddannelsesområdet og de ansættelsesområder, som uddannelserne giver adgang til.

til:

§ 18 b. Universitetet ved rektor nedsætter efter indstilling fra ledelsen af hovedområdet det nødvendige antal aftagerpaneler eller et aftagerråd, der sammensættes af udefra kommende medlemmer, jf. stk. 6.

Medlemmerne skal tilsammen have erfaring med og indsigt i uddannelsesområdet og de ansættelsesområder, som uddannelserne giver adgang til.

Endvidere mener DPU, at følgende overvejelse har relevans: Deltagelse i de obligatoriske aftagerpanelers arbejde eller i en universitetsskoles etablering vil pålægge de udefrakommende medlemmer en formentlig ikke uanseelig arbejdsbelastning. Lovforslaget beskriver ingen økonomiske konsekvenser af den arbejdsbyrde som en de udefrakommende medlemmer følgelig må imødesee. Imidlertid tilsiger erfaringer fra eksisterende aftagerpaneler og fra universitetsbestyrelser, en overvejelse om at tilvejebringe et økonomisk incitament, eller i det mindste økonomisk kompensation, for at opnå ansvarlig deltagelse i paneler eller råd.

Landsdækkende censorkorps

Efter ændringsforslaget nedlægges de landsdækkende censorkorps. I stedet er tanken, at det enkelte universitet udpeger sit eget censorkorps for samme eller beslægtede uddannelser, eventuelt i samarbejde med andre universiteter. De eksterne censorer beskikkes af universitetet, men efter indstilling fra aftagerpanelet for at sikre uafhængigheden af universitetet. En indstilling af censorer til fælles censorkorps kan ske i samarbejde med aftagerpaneler ved andre universiteter eller ved, at universitetet nedsætter aftagerpaneler i fællesskab med et eller flere andre universiteter.

DPU's synspunkt er, at landsdækkende censorkorps udgør en kvalitetssikring på tværs af universiteterne. DPU skal derfor opfordre til at genoverveje nedlæggelsen af landsdækkende censorkorps.

At være fri?

Forholdet mellem forskningsfrihed og metodefrihed synes fortsat ikke afklaret med dette forslag til lovændringer. Det er altafgørende for et universitets virke. DPU vil gerne markere at en fornyet understregning og afklaring af forskningsfrihed for såvel institution som medarbejder er kærkommen i tider, hvor forskningsfriheden ellers kan synes under pres.

Med venlig hilsen

Kjeld Holm
Bestyrelsesformand

Med venlig hilsen

Lars-Henrik Schmidt
Rektor

Fra: Malene Hyldekrog på vegne af U-UBST - enhedspostkasse

Sendt: 18. januar 2007 12:35

Til: Hanne Clausen

Emne: VS: Universitetslov - DTU's høringssvar - fortsættelse

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Morten Lund [mailto:ml@adm.dtu.dk]

Sendt: 18. januar 2007 12:31

Til: U-UBST - enhedspostkasse

Cc: JOURNALpostkasse; Dan Jensen; Niels Grolin

Emne: VS: Universitetslov - DTU's høringssvar - fortsættelse

Af slutningen på det høringssvar, som DTU indsendte med nedenstående mail, fremgår det, at ville DTUs høringssvar blive forelagt Akademisk Råd på mødet den 17. januar. Dette skete således i går, og jeg kan hermed meddele, at denne forelæggelse ikke har givet anledning til yderligere kommentarer fra DTU.

Med venlig hilsen

Morten Lund

Morten Lund
Konsulent
DTU, Afdelingen for Policy og Kommunikation
Bygn. 101A,
DK-2800 Lyngby
Telf.: +45 4525 1040
Fax: +45 4588 8040
Email: ml@adm.dtu.dk

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Niels Grolin

Sendt: 12. januar 2007 16:41

Til: 'ubst@ubst.dk'

Cc: JOURNALpostkasse; Dan Jensen

Emne: Universitetslov

Hermed fremsendes DTU's høringssvar vedr. ændring af lov om universiteter, jf. VTU's brev af 14. december 2006.

Med venlig hilsen

Niels Grolin

Chefkonsulent, Afdelingen for Policy og Kommunikation
Danmarks Tekniske Universitet
Tlf.: 4525 1025

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Innovation
Universitets- og Bygningsstyrelsen
Bredgade 43
1260 København K

12. januar 2007
LP
J.nr. 2005-001-
00004

Høring over udkast til forslag til ændring af universitetsloven

Danmarks Tekniske Universitet har modtaget udkast til forslag til lov om ændring af lov om universiteter i høring. Det er DTU's hovedsynspunkt, at den kommende universitetslov må have som udgangspunkt, at der med de seneste års reformarbejde inden for universitetssektoren er skabt forudsætningerne for et frugtbart samarbejde mellem universiteter og ministerium og Folketing. Startende med DTU's overgang til selveje og den efterfølgende ændring af styrelsesforholdene for samtlige universiteter er der etableret "professionelle" ledelser (bestyrelse med eksternt flertal og ansatte ledere) ved universiteterne. Det har skabt forudsætningen for, at ansvaret for universiteternes drift har kunnet overlades til universiteterne selv – i øvrigt i et tæt samspil med ministeriet reguleret bl.a. af indgåelsen af udviklingskontrakter. Til dette kommer, at der med Det nye Danmarkskort for universiteterne er etableret særdeles slagkraftige universiteter. Det er således DTU's opfattelse, at der med dette er skabt det fornødne grundlag for en fornuftig arbejdsdeling mellem et "målsættende" politisk niveau (minister og Folketing) og det udførende institutionsniveau. Det vil være ministeriet bekendt, at der på DTU er opbygget en klar og entydig ledelsesstreng. Det er afgørende, at der ikke med de nu påtænkte lovændringer skabes hindringer for at videreføre og – udvikle DTU's ledelsesprincipper.

DTU finder, at det udsendte lovudkast på en række punkter bryder med denne arbejdsdeling og i stedet lægger op til en uhensigtsmæssig detailstyring. Det vil fremgå af nedenstående gennemgang. DTU har valgt at strukturere sit svar efter de hovedemner ændringerne vedrører (og der henvises med fed til den nummerering af ændringsforslagene, der fremgår af det udsendte udkast).

Integration af sektorforskningsinstitutionerne

- **Ændring af formålsparagraffen (1), (4), (14), (30)**
Det er DTU's opfattelse, at myndighedsopgaver er den 4. hovedopgave for universitetet, og det fusionerede DTU har (ved at udpege en dekan som direktionsansvarlig for denne hovedopgave) indrettet sin ledelsesstruktur herefter. Ordet myndighedsopgaver bør derfor "løftes over" fra formålsparagraffen i den nugældende sektorforskningslov og indgå i

universitetslovens formålsparagraf.

- Det er afgørende for DTU, at lovkomplekset fortsat giver universitetet mulighed for at have funktionsdekaner, hvilket man måske burde lade fremgå tydeligere i lovtekst og/eller lovbemærkninger.
- Integration af sektorforskningen som en faglig enhed (10), (11), (13), (15), (20), (21 – 1. del) Udkastets ændringsforslag 13, 15, 20 og 21 skaber tilsammen betydelige og stærkt detaljerede rammer for universitetets mulighed for at organisere sin virksomhed mest hensigtsmæssigt. Der arbejdes her på et detaljeringsniveau, som langt overstiger f.eks. aktieselskabslovens, og ved at gøre det, skabes alene bindinger, uden at der samtidigt skabes sikkerhed for, at den detaljerede lovtekst sikrer den bedste organisering på det enkelte universitet. Udgangspunktet må, som angivet i stk. 1 i udkastets § 16, være, at opgaven med myndighedsbetjeningen kan varetages ved faglige enheder, og at disse – jf. stk. 2 – kan placeres på hovedområde- eller institutniveau. Hvorledes ledelsesstrukturen konkret udformes – og hvad titlerne på de forskellige ledelsesniveauer er – må (jf. indledningen til nærværende høringssvar) overlades til det enkelte universitet og ikke fastlægges i en lovtekst.

Ph.d.-skoler (2), (16), (17), (18), (19), (21 – 2. del)

DTU har en både kvantitativt og kvalitativt opgjort ganske solid ph.d.-uddannelse. Den bygger på klarhed over, hvem der har ansvaret for uddannelsen. Den opnås ved en tilknytning af den ph.d.-studerende til ét institut. Ansvar for uddannelsen af den enkelte ph.d.-studerende indgår således i det almindelige ledelsesansvar, ligesom der gennem ledelsesstrengen og kontraktstyringen (via de såkaldte UMV'er) er sikret en sammenhæng til universitetets ledelse. Denne ledelsesmæssige sammenhæng anser DTU det for vigtigt at bevare under en ny lov.

Derimod er udkastets beskrivelser (i § 16 b) så detaljerede, at det vækker mindelser om en styringsfilosofi, som andre lande har forladt år tilbage. Det bør være muligt i en lovtekst at beskrive de overordnede mål, ph.d.-uddannelsen skal leve op til, og så overlade det til universiteterne at fastlægge de nærmere metoder til, hvorledes målene opnås.

I lyset af den påtænkte udvidelse af antallet af ph.d.-studerende lægger DTU vægt på, at alle ph.d.-studerende får en ensartet behandling, og at de studerende sikres en bredere tilgang til et emneområde. Det er afgørende, at uddannelsen fastholdes som en egentlig forskeruddannelse, hvor den studerende skal udforske nye problemstillinger i samarbejde med erfarne forskere.

Det er i øvrigt DTU's intention at tage initiativ til den fornødne koordinering mellem forskerskolerne, og til, at forskerskolerne opretholder det vigtige aspekt, som kontakten til erhvervslivet er.

Uddannelser

- **Elektronisk kommunikation (3)**
DTU hilser det velkomment, at den studerendes retskrav om papir-bunden kommunikation afskaffes (på DTU er kommunikationen i mange år foregået elektronisk). Derimod forekommer det unødvendigt gennem loven at lægge op til, at ministeren skal fastlægge nærmere regler for, hvorledes denne kommunikation skal foregå.
- **Offentliggørelse af evalueringer af undervisningen (3)**
DTU arbejder aktivt med benchmarking af sin virksomhed. DTU har ikke noget imod, at der på hjemmesiden lægges generelle oplysninger om de studerendes tilfredshed med undervisningen, men mener ikke, at noget sådant skal styres ved lov.

Evalueringer af kurser er et vigtigt redskab i den løbende dialog mellem universitetet og de studerende, og det er vigtigt, at der følges op på disse evalueringer – først og fremmest af den enkelte underviser, men også af den ansvarlige institutledelse, der skal sikre, at afgørende svagheder afhjælpes. På DTU har der længe været studenterevalueringer af kurserne, og det har været praksis, at de studerende er blevet oplyst om resultatet af evalueringen. Hvis offentliggørelse af evalueringer bliver et lovkrav, skal det efter DTU's opfattelse sikres, at offentliggørelsen ikke sætter enkeltpersoner i en gabestok.

- **Lovsikring af vejledende og afklarende samtaler (3)**
DTU's studievejledning tilbyder allerede i dag alle, der henvender sig, vejledning om optagelse på en af DTU's bacheloruddannelser. Vejledningen har også - og ikke mindst - vist sig relevante for ansøgere, der ikke har en fuld adgangsgivende uddannelse. DTU vil derfor fortsat tilbyde vejledning til alle, også de, der ikke opfylder lovforslagets kriterier. Ca. halvdel af anmodningerne om vejledning om optagelse kommer pr. e-mail. Uanset at der i bemærkningerne til lovforslaget kun nævnes telefonisk og personlig kontakt, agter DTU derfor fortsat at tilbyde vejledning pr. e-mail.

Behovet for juridisk regulering om dette forhold savnes, da universiteterne allerede har en indlysende interesse i kontakt med de uddannelsessøgende, der er mest interesserede i universitetets uddannelser. Forslaget svarer til at lovfæste, at forretninger har pligt til at oplyse, hvilke produkter de sælger, til kunder der henvender sig.

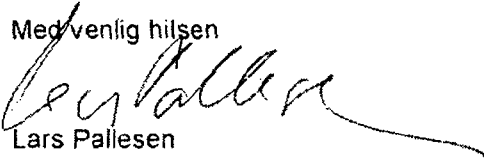
- **Kvoter for optagelse af udenlandske studerende**
Det nævnes i de almindelige bemærkninger til lovudkastet, at det er målet at fastsætte en særlig kvote i optagelsessystemet for ansøgere uden for EU/EØS, således at disse ansøgere kan få tidligere svar på deres ansøgning om optagelse. DTU hilser en sådan løsning velkommen.
- **Opkrævning af gebyrer og afholdelse af kvalifikationsprøver (28)**
Med denne bestemmelse – og lovhjemmelen til at stille sprogkrav – bringes danske universiteter på linie med førende internationale universiteter. DTU anser det som en selv-

følge, at universitetet kan disponere over gebyrindtægten.

- Ankenævn for merit og ændringer i censorordningen (25)
Antallet af klager over manglende godkendelse af merit er på DTU endog meget begrænset. Det hænger sammen med, at universitetet og de studerende har en fælles interesse i, at det er kvaliteten i de enkelte uddannelseselementer, der er den afgørende. Et ankenævn bestående af to personer, hvor det er den udefrakommende, som reelt har beslutningsmagten, fjerner ledelsesretten på universitetet og udhuler universitetets ret til at fastlægge de faglige krav for uddannelserne. Det finder DTU uacceptabelt. Kvaliteten af uddannelserne og dimittenderne må vægte højere end en hypotetisk styrkelse af retssikkerheden, som ingen synes at efterspørge.
- Etablering af aftagerpaneler og ny censorordning (25)
DTU er meget enig i de intentioner, der ligger bag udkastets bestemmelser om aftagerpaneler, nemlig at sikre en tæt kontakt mellem universitetet og repræsentanter for dets primære aftagere. Det er imidlertid alt for indskrænkende, hvis denne kontakt begrænses til uddannelsen, som udgør én af de nu fire hovedopgaver for universitetet. DTU har haft stor gavn af at kunne arbejde med advisory boards på institutniveau. Dette niveau er den naturlige faglige indgang til universitetet, og det suppleres f.eks. i visse uddannelsesspørgsmål af bredere kontakter på dekaniveau. DTU ønsker ikke lovmæssige begrænsninger i denne måde at organisere sin kontakt med omverdenen på.

Akademisk råd på DTU holder sit næste møde den 17. januar 2007 – altså efter den fastsatte høringsfrist. Nærværende svar vil derfor blive forelagt for AR, og eventuelle kommentarer herfra vil blive fremsendt til ministeriet.

Med venlig hilsen

Lars Pallesen
Rektor

Fra: Gitte Merete Nagel [GMN@da.dk] på vegne af Dansk Arbejdsgiverforening [DA@da.dk]

Sendt: 15. december 2006 10:31

Til: Helga Øregaard

Emne: SV: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om universiteter (universitetsloven)

Under henvisning til det til DA fremsendte høringsbrev af den 14. december 2006 vedrørende høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om universiteter (universitetsloven) skal vi oplyse, at sagen falder uden for DA's virkefelt, og at vi under henvisning hertil ikke ønsker at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Nils Trampe, sekretariatschef

Fra: Helga Øregaard [mailto:heo@ubst.dk]

Sendt: 14. december 2006 17:53

Til: Københavns Universitet; Århus Universitet; sdu@sdu.dk; Roskilde Universitets Center; Aalborg Universitet; Danmarks Tekniske Universitet; Handelshøjskolen i København; Danmarks Pædagogiske Universitet; IT-Universitetet i København; Beskæftigelsesministeriet; Finansministeriet; Forsvarsministeriet; Indenrigs- og Sundhedsministeriet; Justitsministeriet; Kirkeministeriet; Kulturministeriet; Miljøministeriet; Familienministeriet; inm@inm.dk; fvm@fvm.dk; Skatteministeriet; sm@socialministeriet.dk; Trafikministeriet; Udenrigsministeriet; Undervisningsministeriet; Økonomi- og Erhvervsministeriet; Direktør Lasse Skovby Rasmussen.; ac@ac.dk; regioner@regioner.dk; info@business-institute.dk; info@cfu-net.dk; organisation@C3.dk; djoef@djoef.dk; Dansk Arbejdsgiverforening; htsi@htsi.dk; dhs@dhs.dk; di@di.dk; dm@dm.dk; metal@danskmetal.dk; dsf@dsfnet.dk; info@etiskraad.dk; kdvs@royalacademy.dk; F-FIST - enhedspostkasse; F-FPC - Det Strategiske Forskningsråd; fhs@fhs.dk; fuhu@fuhu.dk; fayl@dadl.dk; fas@dadl.dk; fur@fist.dk; F-FIST - enhedspostkasse; F-FIST - enhedspostkasse; F-FIST - enhedspostkasse; F-FIST - enhedspostkasse; Frederiksberg Kommune; ftf@ftf.dk; gl@gl.org; mail@rektorforeningen.dk; hk@hk.dk; htsa@hts.dk; ida@ida.dk; F-SEK - KUF (Koordinationsudvalget); kl@kl.dk; info@okf.kk.dk; landbrugsraadet@landbrug.dk; lo@lo.dk; oc@skaf-net.dk; rektorkollegiets sekretariat; rigsrevisionen@rigsrevisionen.dk; F-FIST - enhedspostkasse; tmg@dmu.dk; stk@stk.dk; coii@skaf-net.dk; Studenterrådgivningen

Cc: Thorkild Meedom; Jens Peter Jacobsen; René Bugge Bertramsen; Jacob Fuchs; Birgit Kjølby; Rudolf Straarup

Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om universiteter (universitetsloven)

Hermed sender Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling udkast til forslag til lov om ændring af lov om universiteter (universitetsloven) i høring.

Vi beder om bemærkninger senest **fredag den 12. januar 2007**.

Bemærkningerne bedes sendt til: ubst@ubst.dk med angivelse af "universitetslov".

Med venlig hilsen

Helga Øregaard

<<Høringsbrev.pdf>> <<Udkast til ændringsforslag.pdf>> <<Høringsliste.pdf>>

Helga Øregaard

Fuldmægtig

Institutionspolitisk kontor

Tlf.: +45 3392 9707

e-mail: heo@ubst.dk

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling

Universitets- og Bygningsstyrelsen

Bredgade 43

1260 København K

Telefon: 3395 1200

Telefax: 3395 1300

E-post: ubst@ubst.dk

Kommitteret Jacob Fuchs
Universitets- og Bygningsstyrelsen
Bredgade 43
1260 København K

12. januar 2007
SBH/jsl
6150-0016
sbh@danskerhverv.com

Svar på høring over ændring af universitetsloven

Dansk Erhverv har modtaget Universitets- og Bygningsstyrelsens høring over ændring af universitetsloven med mail af 14. december 2006.

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv finder, at de påtænkte ændringer er i god tråd med det politiske ønske om at udvikle universiteternes samfundsmæssige forankring og indoptagelse af nye kompetencebehov fra erhvervslivet.

Specifikke bemærkninger

Dansk Erhverv skal fremhæve bestemmelserne om obligatoriske aftagerpaneler, jf. § 18b, nye ph.d.-skoler, jf. § 16b, og styrket vejledningsindsats, jf. § 8b, der anses for særskilt positive tiltag.

Dansk Erhverv finder det tilsvarende positivt, at der gives mulighed for oprettelse af universitetsskoler med aftagerråd efter amerikansk forbillede, jf. de almindelige bemærkninger til lovudkastet. Det er imidlertid unaturligt, at bestemmelserne om universitetsskolerne alene omtales i de almindelige bemærkninger. Universitetsskolerne skal hjemles i selve lovteksten. Det er afgørende, at universitetsskolens brand kan fastholdes overfor omverdenen. Derfor opfordrer Dansk Erhverv til, at lovteksten endvidere hjemler et vist ledelsesmæssigt manøvrerum for universitetsskolerne.

Dansk Erhverv stiller sig til rådighed for yderligere oplysninger.

Med venlig hilsen
Dansk Erhverv

Søren B. Henriksen
Direktør
[underskrevet]

Jannik Schack Linnemann
Forskningspolitisk chef
[underskrevet]

Universitets- og Bygningsstyrelsen
Bredgade 43
1260 København K
ubst@ubst.dk

12. januar 2007

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om universiteter (universitetsloven)

DI takker for høring af 14. december 2006 vedrørende ændring af universitetsloven.

Der fremsendte udkast indeholder mange gode elementer, og DI ønsker især at fremhæve, at

- de formelle rammer om ph.d.-uddannelse styrkes gennem etablering af ph.d.-skoler på universiteterne
- de forskningsbaserede myndighedsopgaver konkurrenceudsættes, idet der på sigt kan vælges alternative leverandører - offentlige såvel som private.
- der etableres et ankenævn for afgørelser om merit
- de studerendes evalueringer af undervisningen offentliggøres på universitets hjemmeside.

I det følgende anføres DI's specifikke bemærkninger til de foreslåede ændringer i universitetslovens uddannelses- og styrelsesbestemmelser.

Forskningsbaserede myndighedsopgaver

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at der etableres fireårige rullende aftaler om forskningsbaserede myndighedsopgaver mellem universiteterne og de relevante fagministerier. Fagministerierne er i de første år forpligtet til at følge aftalen med de universiteter, hvor deres sektorforskningsinstitution er blevet integreret, ligesom universitetet er forpligtet til at levere den pågældende opgave. Fagministerierne kan dog opsige aftalerne med et "rimeligt varsel" (2 år) med henblik på at konkurrenceudsætte opgaven/overlade opgaven til andre leverandører.

DI ser gerne, at en større del af forskningen udmøntes gennem konkurrence. DI bakker derfor op om muligheden for, at en aftale kan genforhandles eller, at man kan vælge andre leverandører - offentlige eller private - i forhold til de forskningsbaserede myndighedsopgaver. Det forekommer naturligt, at der bliver tale om fireårige aftaler, ligesom det er oplagt, at der skal være en opsigelsesmulighed med et rimeligt varsel (2 år).

Offentliggørelse af evalueringer

DI finder det positivt, at forslaget forpligter universiteterne til at offentliggøre de studerendes evalueringer af undervisningen på institutionens hjemmeside. En synliggørelse og dokumentering af undervisningsindsatsen vil være med til øge fokus på undervisningsopgaven, og herigennem skabe ligeværdighed mellem undervisning og forskning. Samtidig vil synliggørelsen hjælpe nye såvel som allerede indskrevne studerende til at træffe et mere kvalificeret valg af kurser.

Forbedret uddannelsesvejledning

DI er enig i behovet for en forbedret uddannelsesvejledning, og finder derfor forslaget om at tilbyde alle unge en vejledningssamtale sympatisk. En sådan ordning bliver dog meget omkostningskrævende og administrativt tung, hvis alle mange tager imod tilbudet. DI foreslår derfor, at man i stedet målretter indsatsen mod de grupper, hvor risikoen for frafald er højest. Eksempelvis kunne man gennemføre optagelsessamtaler med de ansøgere, hvis adgangsgivende karaktergennemsnit erfaringsmæssigt viser, at de er i risikogruppen for frafald.

Ph.d.-skoler

I de kommende år vil Danmark uddanne flere ph.d.er. Derfor er det vigtigt, at der er kvalitet i ph.d.-uddannelserne. I 2006 blev de danske forskerskoler evalueret af et internationalt panel. Panelet konkluderet, at kvaliteten af de mange forskerskoler var for svingende. På den baggrund er det fornuftigt, at der indføres regler om ph.d.-skoler, som bl.a. opstiller krav til, hvordan skolerne skal ledes og organiseres. Det kan sikre større kritisk masse og faglig bredde i de danske ph.d.-uddannelser.

Ankenævn for merit afgørelser

DI støtter, at der etableres ankenævn for afgørelser om merit. Det er uhensigtsmæssigt for både den enkelte og samfundet, hvis studietiden forlænges som følge af en unødigt restriktiv meritpolitik. En mere ensartet praksis og en styrkelse af de studerendes retssikkerhed kan forhåbentligt også stimulere de unges lyst til udvekslingsophold m.v.

Obligatoriske aftagerpaneler

DI har gennem en årrække anbefalet universiteterne at etablere en bedre kontakt med aftagerne, så det sikres, at uddannelserne matcher kompetencebehovene på arbejdsmarkedet. Obligatoriske aftagerpaneler er dog ingen garanti for, at de enkelte uddannelser udvikles, så de matcher kompetencebehovene på arbejdsmarkedet. Derfor foreslår DI, at universiteterne forpligtes til at sikre det fornødne input til deres arbejde med uddannelsernes kvalitetsudvikling gennem en systematisk vidensindsamling.

Det kan eksempelvis ske ved anvendelse af branchespecifikke spørgeskemaundersøgelser eller fokusgruppeinterviews med aftagere om nuværende og fremtidige kompetencebehov. På samme måde kan der gennemføres spørgeskemaundersøgelser og fokusgruppeinterviews blandt dimittender fra specifikke uddannelser for at afdækkes dimittendernes oplevelser af deres kompetencer og opøvede færdigheder i forhold til de krav, de har mødt ved overgangen til arbejdslivet.

Ny censorordning

DI finder, at censorinstitutionen er et vigtigt element i forhold til kvalitetssikring af uddannelserne. Evalueringer af censorinstitutionen har dog vist, at den kun i ringe grad lever op til formålet, og derfor har DI tidligere anbefalet, at der tages initiativ til at forbedre kvaliteten af censorinstitutionens arbejde.

Der er således behov for at sikre en professionalisering af censorinstitutionen, så den i højere grad varetager de studerendes retssikkerhed og skaber sammenlignelighed i karaktergivning, herunder sikrer en ensartethed i karaktergivning på tværs af universiteter. Det sidste kræver en national koordinering, og DI er derfor skeptisk overfor etableringen af decentrale eksterne censorkorps, der udpeges af det enkelte universitet.

DI anbefaler derfor at fastholde og styrke den nuværende konstruktion med landsdækkende censorkorps, som sikrer en vurdering af uddannelsesniveau og kvalitet på tværs af landets universiteter. Da de landsdækkende censorkorps også er en vigtig videnkilde ved de forestående uddannelsesakkrediteringer, kunne det overvejes, at de eksterne censorer fremover beskikkes af akkrediteringsrådet, så de eksterne censorer formelt fortsat vil være uafhængige af universitetet.

Med venlig hilsen

Charlotte Rønhof
Forskningschef

/ Rasmus Normann Andersen
Konsulent

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling
Universitets- og Bygningsstyrelsen
Bredgade 43
1260 København K
Sendt pr. mail til: ubst@ubst.dk,
"Universitetslov"

22. januar 2007
Journal nr.0603021

**Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om
universiteter (universitetsloven)**

DM-fagforening for højtuddannede (DM) har d. 18. december 2006
modtaget høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om
universiteter (universitetsloven).

DM har følgende bemærkninger til udkast til forslag til ændring af
universitetsloven:

Da lovudkastet skal skabe rammerne for de forestående fusioner mellem
universiteter og sektorforskningsinstitutionerne, vil DM i sine
bemærkninger koncentrere sig om ændringsforslagets nye § 8, §§ 16 - 16a,
§ 18b, § 33 samt Videnskabsministeriets introduktion af
begrebet: "universitetsskoler".

Balancen mellem forskningsfrihed og pålagte opgaver

Som følge af lovudkastets nye § 2a, indsættes der efter den nuværende § 16
et nyt § 16, stk. 1, hvor § 2a indgår. Det betyder, at dekanen i sin ledelse af
et hovedområde opnår bemyndigelse til at pålægge medarbejdere at løse
myndighedsopgaver, der eksempelvis udbydes i licitation af et
ressortministerium, og dermed indgår som en del af universitetets
indtægtsdækkede virksomhed. Endvidere følger det af § 33, at hvis
universitetet ikke af egen drift tager initiativ til at varetage
myndighedsforpligtelsen, kan Videnskabsministeriet, efter forhandling,
pålægge universitetet at udføre opgaven mod betaling.

Til trods for at der i lovudkastets bemærkninger står, at den nye § 16, stk. 1
er en konsekvensrettelse som følge af den nye § 2a, så åbner § 16, stk. 1 op
for den mulighed, at et universitet qua sit behov for finansiering fra
eksterne kilder, pålægger forskere at udføre myndighedsopgaver i en grad
som hindrer de pågældende forskere i at efterleve kravet om, at de skal
forske indtil højeste internationale niveau og at det skal ske i en balance
mellem deres forsknings- og undervisningsforpligtelse. Forskerne risikerer
at stå i en situation, hvor deres forskningstid anvendes til løsning af
myndighedsopgaver. Der kan derfor opstå en situation, hvor den enkelte
forsker ikke kan efterleve de krav, som der stilles til universiteterne – og
dermed også forskerne - i den internationale rangordning af universiteterne.

Talentfulde forskere vil dermed blive sat ud på et sidespor, hvilket DM må

Nimbusparken 16
2000 Frederiksberg
Danmark

Telefon 3815 6600
Fax 38156666
dm@dm.dk

www.dm.dk

tage stærkt afstand fra.

DM foreslår derfor, at § 16, stk. 1 erstattes af en tilføjelse til § 16a, så der efter § 16 a, stk. 8 indføres et nyt stk. 9, der formuleres som følgende: "Efter aftale med direktøren for en faglig enhed, kan dekanen i begrænset omfang pålægge bestemte medarbejdere at udføre myndighedsopgaver, dog således at det ikke i væsentlig omfang kan anfægte den pågældende medarbejders forskningsfrihed."

Udover at DMs forslag til en ny § 16a, stk. 9 vil medføre en højere grad af ledelsesmæssig stringens mellem henholdsvis dekanernes og direktørernes ansvarsområder, vil DMs forslag også give den nødvendige fleksibilitet i universitetets håndtering af myndighedsopgaverne uden samtidig at skabe usikkerhed blandt forskerne om deres fremtidige karrieremuligheder.

Danmark står i en situation, hvor der er behov for de bedste talenter i realiseringen af de stadig større krav der stilles til et velfungerende velfærdssamfund, som skal konkurrere globalt. Konkurrencen om de bedste talenter er også global, så hvis Danmark fortsat skal sikre sig en plads blandt de lande, der er attraktive for såvel danske som udenlandske forskere, skal rammerne for de talentfulde forskere ikke begrænse men "frisætte" forskernes potentialer. Det gælder ikke alene for forskningsfriheden, men også for den måde ledelsen på universiteterne udføres på.

I forlængelse heraf foreslår DM derfor, at bemærkningerne til nr. 21 suppleres med følgende præcisering i henhold til § 17 i gældende lov og udkastets § 16a, stk. 7: "ved tilrettelæggelse af arbejdet skal institutlederen/sectorchefen tage hensyn til, at den enkelte forsker får reel mulighed for at forske frit, herunder at der i instituttets strategiske planlægning afsættes ressourcer i form af tid og økonomi til dette formål". En sådan supplerende præcisering vil ydermere understrege ordlyden i de almindelige bemærkninger om, at: "Forskningsfriheden er uanfægtet af dette lovforslag" (s. 10 i udkastet).

I henhold til § 16a, stk. 3 bør det endvidere præciseres, at direktøren på lige fod med dekanen skal være anerkendt forsker, og at det ikke blot skal tilstræbes ved, at direktøren så vidt muligt skal være anerkendt forsker.

Censorkorps

DM finder det kritisabelt, at der lægges op til at nedlægge de landsdækkende censorkorps. Den nuværende konstruktion med landsdækkende censorkorps sikrer, at der sker en vurdering af uddannelsesniveaue og kvalitet på tværs af landets universiteter. De landsdækkende censorkorps vil således være en vigtig videnskilde i forbindelse med de forestående uddannelsesakkrediteringer. DM skal derfor anbefale, at det som en generel bestemmelse fastsættes, at der nedsættes fælles censorkorps for samme eller beslægtede uddannelser på tværs af universiteterne, samt at de eksterne censorer beskikkes af ministeren, sådan at de eksterne censorer formelt fortsat vil være uafhængige af universiteterne.

Endvidere finder DM det problematisk for uddannelsernes kvalitetssikring

og de studerendes retssikkerhed, at der lægges op til en begrænsning af den eksterne censur til alene at gælde bachelorprojekt, kandidatspeciale samt masterprojekt. Med taxametersystemets klare sammenhæng mellem bestået eksamen og bevilling, kan der netop argumenteres for vigtigheden af ekstern censur.

For den nuværende censorordning gælder, at mindst 1/3 af uddannelsens samlede ECTS-point skal dokumenteres ved ekstern censur. DM skal kraftigt opfordre til, at de nuværende regler om omfanget af ekstern censur opretholdes, lige så vel som DM støtter, at projekter og mundtlige eksamener fremover altid skal gennemføres med ekstern eller intern censur, og at det netop skal ske af hensyn til de studerendes retssikkerhed.

Centralt pålagte opgaver

Jf. den nye § 33, stk. 2 kan videnskabsministeren undtagelsesvis efter forhandling med vedkommende minister og universitetet pålægge universitetet at udføre opgaver efter § 2a mod betaling.

Formuleringen: "undtagelsesvis efter forhandling....." er upræcis i relation til videnskabsministeriets tolkning af, hvornår ministeriet finder det nødvendigt at anvende undtagelsesbestemmelsen i § 33. DM finder at § 33, stk. 2 er et udtryk for central styring af universiteterne, som ikke harmonerer med hverken regeringens ambitioner om øget autonomi for de danske universiteter eller den kompetence som den gældende universitetslov tillægger universitetsbestyrelsen og rektor. DM vil derfor opfordre til at § 33, stk. 2 fjernes eller præciseres, så videnskabsministeriet alene kan intervenere i helt specielle situationer, som har betydning for statens sikkerhed.

Offentliggørelse af studenterevalueringer

Trods de gode intentioner om anonymisering af de studerendes evaluering af den enkelte underviser, finder DM bestemmelsen problematisk, da der på små fag ikke nødvendigvis kan gives garanti for anonymisering af underviserne. Problemet med forslaget er, at de studerende ikke nødvendigvis har tilstrækkelig viden om vilkårene for den undervisning, der bliver leveret af den pågældende underviser. Mindre forberedelsestid, færre undervisningstimer, flere studerende pr. underviser og fordelingen mellem underviserens tid til forskning og undervisning kan alle være forhold som bevirker ringere undervisning, men som ligger uden for den enkelte undervisers indflydelse. I stedet skal DM foreslå, at der igangsættes særlige initiativer til forbedring af undervisningen, som eksempelvis kollegial supervision, dokumentation af underviserkvalifikationer ved ansættelse af videnskabeligt personale, pædagogisk efteruddannelse m.v.

Universitetsskoler

Endelig introduceres "universitetsskoler" som et nyt begreb i de almindelige bemærkninger til lovudkastet. Begrebet er hentet fra den amerikanske universitetstradition og søges med udkastet overført til en dansk kontekst.

DM er bekendt med, at begrebet "University Schools" anvendes i både Europa og Amerika og som begreb anvendt i denne sammenhæng er kendetegnende for et højt akademisk niveau.

Med den måde begrebet anvendes i udkastet til ændring af universitetsloven kan der dog ikke trækkes en direkte parallelitet mellem den autoriserede anvendelse af begrebet og den anvendelse af begrebet "universitetsskoler", som søges indført i en dansk kontekst.

Det er DMs holdning, at der ikke i nogen form må ske en "skoleficering" af universiteternes virke. En sådan brug af begrebet strider direkte mod den europæiske universitetstraditions opfattelse af, hvilke videnskabelige metoder og pædagogiske tilgang som helt grundlæggende skal kendetegne den danske forsknings- og uddannelsesindsats. Det er DMs klare holdning, at universiteternes virke skal sigte mod forskning og uddannelse, der dækker alle samfundsaspekter med respekt for forskningsfriheden og ikke alene specifikke branche- og erhvervsinteresser, som der er lagt op til i udkastet via etablering af brancheafgrænsede og erhvervsrettede aftageråd.

DM er samtidig opmærksom på, at Undervisningsministeriet lige har offentliggjort en rapport om nye professionsbachelor inden for bl.a. IT og oplevelsesøkonomi. DM er også opmærksom på, at der efter 1 til 2 gennemløb på disse uddannelser kan vise sig et behov for egentlige kandidatoverbygningsuddannelser, ligesom der på DPU allerede eksisterer kandidatoverbygningsuddannelser for professionsbachelor inden for lærergerningen og det pædagogiske område. DM hilser naturligvis sådanne kandidatoverbygningsuddannelser velkommen, hvis behovet eksisterer. DM finder også at Handelshøjskolerne i København og Århus begge er velegnede institutioner til at udbyde overbygningsuddannelser inden for oplevelsesøkonomi m.v.

I sammenhæng med de nye professionshøjskoler, som Undervisningsministeriet har offentliggjort etableringen af, vil etablering af såvel professionshøjskoler som universitetsskoler dog kunne medføre, at arbejdsdelingen mellem de videregående uddannelsesinstitutioner bliver endnu mere uklar. Det vil være uhensigtsmæssigt for de ansøgere, der skal tage et konkret uddannelsesvalg. Dermed vil det også kunne bidrage til yderligere fejlvalg og frafald blandt de studerende.

Afslutningsvis vil DM opfordre ministeren til at følge den sprogbrug, der er aftalt i såvel stillingsstrukturen for universitetsansatte som i overenskomsten og erstatte "Ph.d-studerende" med "Ph.d-stipendiatcr".

Med venlig hilsen

Elisabeth Tosti

L.nr. 04-Dansk MetalHøringssvar vedr. uni.lovforslag DOK87768.TXT
Fra: Susanne Ottesen [0000SUO@danskmetal.dk]
Sendt: 3. januar 2007 15:06
Til: U-UBST - enhedspostkasse
Emne: "Universitetslov"

Høringssvar:
Dansk Metal har ingen bemærkninger til forslag om ændring af lov om
Universiteter (Universitetslov)

Venlig hilsen
Susanne Ottesen, Konsulent
Dansk Metal, Uddannelse

Ministeriet for videnskab, teknologi og innovation
ubst@ubst.dk

DANSKE
REGIONER

11-01-2007

Sag nr. 07/159

Dokumentnr. 2720/07

Sagsbehandler

Kenneth Hirsch Sørensen

Tel. 35298206

E-mail: khs@regioner.dk

Ændring af lov om universiteter

Danske Regioner har fået udkast til forslag til lov om ændring af universiteter til høring.

Danske Regioner kan støtte de foreslåede ændringer. Forslaget om aftagerpaneler er yderst relevant. Inden for lægeområdet er der brug for at styrke dialogen mellem universiteterne og regionerne/sygehusene. Både for at sikre, at lægestudiet følger med de stigende krav i sundhedsvæsenet og for at sikre kontinuitet og sammenhæng mellem indholdet på medicinstudiet og den lægelige videreuddannelse, som varetages af regionerne.

Med venlig hilsen

Kenneth H. Sørensen

Dampfærgevej 22
Postboks 2593
2100 København Ø

T 35 29 81 00

F 35 29 83 00

E regioner@regioner.dk

Område: Uddannelsespolitik
Emne: Forslag til ændringer af universitetsloven
Til: Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling

København, den 12. januar

Høringssvar til ændringer af lov om universiteter (universitetsloven)

Overordnede kommentarer

Universiteter med uddannelses- og forskningsmiljøer i verdensklasse, og åbenhed mod verden, er en forudsætning for et velfungerende samfund. Som overordnet tendens ser Danske Studerendes Fællesråd derfor frem til at fusionerne kommer til at betyde øget synergi og nytænkning. Derfor har vi ikke mange kommentarer til ændringer vedrørende integrationen af sektorforskningen i universitetsområdet, og den forhåbentlige positive afsmittning på uddannelserne.

Ligeledes ser vi frem til en øget indsats for internationalisering af uddannelserne, og håber på de nødvendige investeringer, til at sikre arbejdet frem mod globale verdensåbne universiteter. Universitetsloven gennemførelse i 2003 betød en af de mest gennemgribende ændringer af universiteternes styring og struktur i årevis. Det blev dengang fremført at man ville evaluere loven senest i 2007. Vi glæder os derfor til snart at være med til at se på implementeringen af nye styrelsestiltag på universiteterne, og centrale forhold som studenterindflydelse og inddragelse.

Kommentarer til konkrete tiltag

Pålægning af ministerielle opgaver §2a & §16a stk 7-8

Danske studerendes fællesråd er kritisk over for tiltaget om at ministeriet kan pålægge universiteterne forskningsopgaver, såfremt der ikke laves en klar begrænsning af myndighedsopgaverne. Universitetsundervisning i verdensklasse kræver tilknytning til fri grundforskning på højeste niveau. At ministeriet kan pålægge universiteterne forskningsopgaver, kan betyde et indgreb i den traditionelle forskningsfrihed, og kan yderligere true koblingen mellem forskning og undervisning. Vi ønsker klare skel mellem sektorforskning, og den forskningsbaserede undervisning på universiteterne i forbindelse med myndighedsopgaver.

Phd.-Skoler §8 stk 2 & §16b

I relation til phd-skolerne, er det i de studerendes klare interesse, at skolerne indholdsmæssigt har en balance imellem forsknings- og undervisningsuddannelse. Det skyldes særligt det faktum, at langt største delen af de phd-studerende efterfølgende vil arbejde med begge områder.

Derfor bør det i højere grad præciseres at man, ved udbygningen af phd-skolerne, ønsker en opjustering af de pædagogiske kvalifikationer. DSF finder at denne udvikling

Danske Studerendes Fællesråd

H.C. Andersens Boulevard 51, st. tv
DK-1553 København V
Homepage: www.dsfned.dk/

Telefon: (+45) 33 32 48 13
Fax: (+45) 33 32 49 13
Email: dsf@dsfned.dk

Sagsbehandler: Rune Møller Stahl
Email: rune@dsfned.dk
Mobiltelefon: (+45) 28 19 45 01

blandt andet kan imødekommes ved at kalde skoler for phd-skoler, og ikke forskerskoler, som forslået. Desuden bør man fra ministeriets side inddrage udvalgsrapporten fra 2005 med anbefalinger til phd-skolerne, og sikre en frihed til universiteterne om at udvikle skolerne.

Samtaler med fremtidige studerende

§ 8b

DSF ser det kommende krav til universiteterne om at afholde samtaler på anmodning fra studiesøgende, som et led af en kommende reform af optagelsessystemet. I denne henseende er det væsentlig for DSF at pointerer den potentielt store udgift for institutionerne, som dette krav medfører. Derfor bør kravet tænkes ind i en generel strategi for både Undervisningsministeriet og Videnskabsministeriet om overgangsvejledningen, og derved skal arbejdsopgaverne og midlerne hertil overvejes i denne strategi. Derved kan der sikres de unge den bedst mulige overgangsvejledning, uden at uddannelsesforløbene vil udsættes for en ekstra udgift med forslaget.

Offentliggørelse af undervisningsevalueringer

Kommentarer til §8a stk 2

Det er en vigtig prioritet for de studerende, at sikre kvaliteten af evalueringssystemet og en forsat udvikling af nye og tidssvarende evalueringsformer. Vi stiller os dog tvivlende overfor nytten af offentliggørelse, af undervisningsevalueringer i denne sammenhæng. Snarere end at give incitament til en udvikling, frygter vi at en offentliggørelse, kan betyde mindre lyst til at arbejde med og udvikle nye evalueringsformer.

Vi forventer ikke, at de nuværende evalueringsformer og er anvendelige nok for de fremtidige studerende og tror derfor ikke at studievalget vil blive markant mere kvalificeret på baggrund af offentliggjorte evalueringresultater. Derfor mener vi, at en offentliggørelse snarere end en service, vil blive opfattet som øget styring og overvågning, af studienævn og undervisere.

DSF så hellere et øget fokus på forbedring af evalueringsformer, og de rammer og midler studienævnene har til rådighed i denne sammenhæng, således at man kan sikre fremadrettede og inddragende evalueringsformer, der ikke blot har karakter af kontrol. Vi vil fortsat gerne i dialog med ministeriet om at udvikle evaluerings og inddragelsesformer.

Aftagerpaneler

§ 18b

Ministeriet har gentagne gange argumenteret for indførelsen af aftagerpaneler ved at henvise til en sikring af såkaldte relevante uddannelser. Men denne argumentation skabes der, efter DSFs opfattelse, uklarhed om hvilken rolle disse paneler skal spille i forhold til uddannelsesplanlægningen i studienævnene. Som enkelte aftagerpaneler allerede fungerer i dag, er der som oftest tale om en dialog med studienævnene, på studienævnets præmisser. Aftagerpanelet skal dermed udelukkende have rådgivende beføjelser, og ingen direkte beslutningskompetencer overfor uddannelsesforløb eller

forhold omkring dem. Vi finder ikke rammerne for aftagerpanelernes rolle tilstrækkeligt afgrænset.

Derfor kan DSF ikke støtte det forhold, at aftagerpanelerne skal indstille noget så centralt som de eksterne censorer på uddannelserne. Ligeledes finder DSF det kritisabelt at man med denne justering vælger at afskaffe den nationale censorsinstitution, der – om noget – sikre et fælles kvalitetsniveau af de studerendes færdigheder.

Den danske censorinstitution har i dag en central rolle i kvalitetssikringen af uddannelserne. Censorinstitutionen tjener til at sikre af kvaliteten og udviklingen i uddannelserne - bl.a. gennem dialog med universiteterne, hvor det skal være muligt at sætte fokus på universiteternes evalueringer af uddannelse og undervisning og deres opfølgning herpå. DSF ser ikke at aftagerpaneler fuldt kan påtage sig denne opgave.

Gebyr på udenlandske studerende

§ 26 stk 5

Danske Studerendes Fællesråd mener ikke at universiteterne bør have lov til at opkræve gebyrer for udenlandske studerendes optag, ansøgning eller sprogprøver. Det danske uddannelsessystem er baseret på at uddannelse er en gratis rettighed for alle, uanset baggrund. Vi mener derfor ikke at man bør opkræve yderligere gebyrer, oven i den betaling studerende uden for EU/EØS-landene allerede i dag pålægges. Vi frygter at introduktionen af gebyrer og brugerbetaling på dette område, kan åbne for accepten af betaling på andre områder af uddannelsessystemet. Derfor kan vi ikke acceptere at universiteterne får lov til at opkræve gebyrer, ligegyldigt hvor vanskelig en økonomisk situation de står i.

Indførelsen af gebyrer vil sandsynligvis betyde færre udenlandske studerende, og dermed potentielt set en mindre global åbenhed i det danske uddannelsessystem. Det mener vi ikke verdens potentielt set mest innovative vidensøkonomi har råd til. Hvis universiteterne mener de har for store udgifter forbundet med serviceringen af udenlandske studerende, foreslår vi det dækket af globaliseringspuljens midler, til styrkelse af internationalisering.

Obligatorisk elektronisk kommunikation

§ 8a

DSF støtter ministeriets forslag om øgede krav til elektronisk kommunikation mellem de studerende og institutionerne, da det på sigt er en naturlig del af de studerendes hverdag at benytte sig af IT. Ligeledes er der for institutionerne et isoleret formål i at et øget brug af elektronisk kommunikation vil frigøre ressourcer fra den daglige gang med studieadministrationerne.

De største hindringer for en succesfuld integration af er en tilstrækkelig opkvalificering af det administrative og videnskabelige personale der skal arbejde med den elektroniske kommunikation. Vi håber i den forbindelse at ministeriet vil indgå i dialog om hvorledes den elektroniske kommunikation kan implementeres mest muligt hensigtsmæssigt,

således at studerende ikke stilles værre i forhold til administrative forhold. Dette er naturligvis et forhold som universiteterne hovedsagligt er ansvarlige for. Men med dette krav i universitetsloven, vil ministeriet fremover bære et klart ansvar for implementeringsfasen.

Dermed finder vi at studerende skal sikres imod tvivlsspørgsmål, hvor den elektroniske kommunikation ikke sikre valid kommunikation mellem den studerende og institutionen.

I forhold til de studerendes adgang til IT-faciliteter, finder DSF at en naturlig konsekvens af kravet til de studerende om elektronisk kommunikation, være en fritagelse eller blot reduceret medielicens – den såkaldte studielicens. Dette vil imødekomme de øgede udgifter de studerende har. Særligt når studerende ikke har samme muligheder for eksempelvis billigere internetforbindelser som medarbejderinternet, som ansatte kan få af arbejdspladsen, når elektronisk kommunikation bliver et krav.

Meritankenævn

§ 18a

Der har i den seneste tid været en række problemstillinger omkring studerende, der har oplevet ganske urimelige behandlinger ved overflytninger mellem universiteter. Disse sager har både haft ministeriets og DSFs interesse, og vi imødekommer i høj grad også en debat om hvorledes man undgår lignende problemstillinger vedrørende mobiliteten imellem universiteterne.

Derfor ser vi positivt på det ønske om at sikre retssikkerheden, der ligger i forslaget om mertankenævn. Imidlertid mener vi at overflyttelsen af denne kompetence, kan være med til at undergrave princippet om studienævnet, med paritet mellem studerende og undervisere, som den centrale aktør i faglige sager.

Det er en utilstedelig klientgørelse af de studerende på universiteterne og et angreb på den centrale rolle de studerende gennem studienævnet har relation til kvalitetssikring af fagligheden på universitetsuddannelserne. Man sætter hensynet til mobilitet højere end det faglige miljøes ret til at fastsætte specifikke rammer for uddannelsen, og dermed de studerendes mulighed for at forbedre uddannelserne, som de er en del af.

Derfor kan vi ikke se et meritankenævn, i forslåede form, som en sikring af de studerendes retssikkerhed. Vi ser studentrepræsentation som den væsentligste sikring for de studerendes retssikkerhed og vil gerne i dialog om de fremtidige rammer og en model for et ankenævn, der vil sikre indragelse af studerende.

Med venlig hilsen
DANSKE STUDERENDES FÆLLESRÅD

Rune Møller Stahl
Uddannelsespolitisk ordfører

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling (16 80 54 08)
Bredgade 43
1260 København K

Sendt til ubst@ubst.dk

15. januar 2007

Vedrørendehøring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om universiteter (universitetsloven) - Deres sagsnr. 06-011291

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-post
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2006-112-0350
Sagsbehandler
Henriette Vincens
Nielsen
Direkte 3319 3236

Ved e-post af 21. december 2006 har Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling anmodet om Datatilsynets bemærkninger til ovennævnte udkast. Ministeriet har særligt anmodet om tilsynets bemærkninger til forslaget § 1, nr. 3, vedrørende en ny § 8 a.

I den anledning skal Datatilsynet udtale følgende:

1. Det følger af forslaget § 1, nr. 3, at der i universitetsloven ønskes indsat en ny § 8 a. Ifølge § 8 a, stk. 1, kan ministeren fastsætte regler om, at kommunikation mellem universitetet og indskrevne studerende, herunder ph.d.-studerende, helt eller delvist skal ske elektronisk.

Af bemærkningerne til § 8 a (side 21) fremgår, at stk. 1 åbner mulighed for, at ministeren kan fastsætte regler om pligtmæssig elektronisk kommunikation, herunder anvendelse af digital signatur, mellem universitetet og indskrevne studerende i forbindelse med tilmelding til undervisning, prøver mv. og i forbindelse med aflevering af skriftlige opgaver, speciale, ph.d.-afhandling mv.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at det i den forbindelse forudsættes, at universitetet tilbyder de studerende adgang til nødvendigt edb-udstyr på universitetets område, hvorfra kommunikationen kan ske. Det forudsættes også, at udstyr og systemer er handicapvenlige og sikrer mulighed for fortrolig kommunikation (kryptering).

Af persondatalovens¹ § 41, stk. 3, fremgår, at den dataansvarlige skal træffe de fornødne tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger mod, at oplysninger hændeligt eller ulovligt tilintetgøres, fortabes eller forringes, samt mod, at de kommer til uvedkommendes kendskab, misbruges eller i øvrigt behandles i strid med loven. Tilsvarende gælder for databehandlere.

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger til denne bestemmelse, at iværksættelse af de fornødne sikkerhedsforanstaltninger særligt er påkrævet, hvis behandlingen omfatter fremsendelse af oplysninger i et net.

¹ Lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger med senere ændringer.

Ifølge sikkerhedsbekendtgørelsen² må der kun etableres eksterne kommunikationsforbindelser, hvis der træffes særlige foranstaltninger for at sikre, at uvedkommende ikke gennem disse forbindelser kan få adgang til personoplysninger.

I Datatilsynet sikkerhedsvejledning³ er det nærmere angivet, hvorledes sikkerhedsbekendtgørelsens krav vil kunne opfyldes.

Det fremgår blandt andet heraf, at ved transmission af oplysninger over det åbne internet er der generelt en risiko for, at oplysningerne undervejs læses og endog ændres af uvedkommende. Derudover er der en risiko for, at parterne i kommunikationen ikke er dem, de udgiver sig for. Disse risici må vurderes af den dataansvarlige i den konkrete situation, således at der kan træffes de fornødne sikkerhedsforanstaltninger.

Hvad angår fortrolighed kan denne sikres ved forsvarlig kryptering af de transmitterede oplysninger. Hvis der er tale om transmission af fortrolige oplysninger som f.eks. personnummer eller eksamensresultater, skal der som minimum foretages en kryptering. Hvis de transmitterede oplysninger er af følsom karakter (omfattet af persondatalovens § 7, stk. 1 og § 8, stk. 1), skal der anvendes en stærk kryptering, baseret på en anerkendt algoritme.

Datatilsynet har noteret sig, at et eventuelt krav om, at studerende skal kommunikere elektronisk med universitetet vil forudsætte, at kommunikationen kan ske krypteret, og at den studerende kan anvende digital signatur på universitetets udstyr.

Efter Datatilsynets opfattelse bør en elektronisk løsning i forbindelse med et krav om elektronisk kommunikation indrettes, så løsningen i alle henseender tager hensyn til beskyttelsen af de studerendes personoplysninger.

Datatilsynet ser kryptering som et af midlerne til sikring af fortroligheden, men finder også, at anvendelse af digital signatur bør ske på en sikker måde. Tilsynet kan i den forbindelse oplyse, at man efter tilsynets opfattelse ikke bør lagre sin digitale signatur på offentligt tilgængeligt udstyr, idet det kan være muligt for andre efterfølgende at skaffe sig adgang hertil. Datatilsynet finder det således anbefalelsesværdigt, at man opbevarer sin digitale signatur på et bærbart medie, såfremt man bruger en computer på f.eks. et bibliotek til at tilgå sine oplysninger. En tilsvarende problemstilling kan være aktuel i forhold til de studerendes brug af digital signatur via edb-udstyr på universitetet.

2. Af forslaget til § 8 a, stk. 2, fremgår, at ministeren kan fastsætte regler om, at studerendes evalueringer af undervisningen skal offentliggøres på universitetets hjemmeside.

² Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 528 af 15. juni 2000, som ændret ved bekendtgørelse nr. 201 af 22. marts 2001, om sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personoplysninger, som behandles for den offentlige forvaltning. Findes bl.a. på www.datatilsynet.dk.

³ Vejledning nr. 37 af 2. april 2001 som kan findes på www.datatilsynet.dk.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen (side 21), at reglerne skal udformes således at de sikrer fuld anonymisering af den enkelte underviser, og at oplysninger, der er tavshedsbelagte, eller oplysninger, som offentligheden ikke har adgang til at få indsigt i, ikke bliver offentliggjort, jf. forvaltningsloven, offentlighedsloven og persondataloven.

Det følger af persondatalovens definition på personoplysninger i lovens § 3, nr. 1, at en personoplysning er enhver form for information om en identificeret eller identificerbar fysisk person (den registrerede).

Af persondatalovens forarbejder fremgår, at der med udtrykket *identificerbar person* skal forstås en person, der direkte eller indirekte kan identificeres, bl.a. ved et identifikationsnummer eller et eller flere elementer, der er særlige for en given persons fysiske, fysiologiske, psykiske, økonomiske, kulturelle eller sociale identitet. Omfattet af begrebet personoplysninger er herefter oplysninger, som kan henføres til en fysisk person, selv om dette forudsætter kendskab til personnummer, registreringsnummer eller lignende særlige identifikationer, som f.eks. løbenummer. Omfattet vil ligeledes bl.a. være oplysninger, som foreligger i form af billede, personens stemme, fingeraftryk eller genetiske kendetegn.

Ved spørgsmålet om, hvorvidt der er tale om en personoplysning i bestemmelsens forstand, er det uden betydning, hvorvidt identifikationsoplysningen er alment kendt eller umiddelbart tilgængelig. Også de tilfælde, hvor det kun for den indviede vil være muligt at forstå, hvem en oplysning vedrører, er omfattet af definitionen. Det er med andre ord tilstrækkeligt, at der i forbindelse med behandlingen er etableret en ordning med et løbenummer eller lignende, f.eks. et medlemsnummer eller journalnummer. Er f.eks. navn eller adresse erstattet af en kode, der kan føres tilbage til den oprindelige individuelle personoplysning, vil der stadigvæk være tale om en personoplysning. Krypterede oplysninger er dermed også omfattet, så længe nogen kan gøre oplysningerne læsbare og dermed identificere de personer, som oplysningerne vedrører. Oplysninger, som er gjort anonyme på en sådan måde, at den registrerede ikke længere kan identificeres, er naturligvis ikke omfattet af definitionen. Ved afgørelse af, om en person er identificerbar, skal alle hjælpemidler, der med rimelighed kan tænkes bragt i anvendelse for at identificere den pågældende enten af den dataansvarlige eller af enhver anden person, tages i betragtning.

Datatilsynet har noteret sig, at offentliggørelse af studerendes evalueringer af undervisningen ifølge bemærkningerne til lovforslaget skal ske således at de sikrer fuld anonymisering af den enkelte underviser.

Datatilsynet skal i den forbindelse anbefale, at begrebet fuld anonymisering uddybes i bemærkningerne, således at det præciseres, at der ikke må offentliggøres oplysninger, der kan henføres til den enkelte underviser. Det bemærkes i den forbindelse, at oplysninger om en unavngiven underviser vil være omfattet af persondataloven, hvis vedkommende f.eks. er den eneste undervi-

ser i det pågældende fag, eller hvis en studerende angiver sådanne kendetegn, at det er muligt for andre at genkende den pågældende underviser.

Med venlig hilsen

Henriette Vincens Nielsen

Universitets- og Bygningsstyrelsen
Bredgade 43
1260 København K

Bestyrelsen for Det Frie
Forskningsråd

Høringssvar vedr. udkast til lov om ændring af lov om universiteter

Bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd har modtaget udkast til lov om ændring af lov om universiteter i høring. Udkastet har været i høring i de faglige forskningsråd.

12. januar 2007

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen
Bredgade 40
1260 København K

Telefon 3544 6200
Telefax 3544 6201
E-post fst@fst.dk
Netsted www.fst.dk
Cvr-nr. 1991 8440

Sagsnr. 301-00-0022

Ref. Jacob Kristoffer Hansen
Telefon 3544 6359
Telefax 3544 6301
E-post jkh@fst.dk

Bestyrelsen har fra Forskningsrådet for Natur og Univers (FNU) og Forskningsrådet for Sundhed og Sundhed (FSS) modtaget vedlagte bidrag, som bestyrelsen bakker fuldt op om.

Bestyrelsen vil i forlængelse af FNUs bidrag særligt pointere behovet for, at sontringen mellem de fakultære ph.d.-skoler og de bottom-up baserede forskerskoler (nu også kaldet forskeruddannelsesprogrammer) tydeliggøres, idet bestyrelsen finder det væsentligt, at de hidtidige fagligt baserede forskeruddannelsessamarbejder, som ofte er tværinstitutionelle, får mulighed for at fortsætte.

Bestyrelsen vil derfor anbefale, at kompetence- og ansvarsforholdet mellem sidstnævnte type forskeruddannelsessamarbejder og de fakultære ph.d.-skoler og institutionerne indarbejdes i loven.

Herudover finder bestyrelsen det nødvendigt at fremkomme med følgende bemærkninger:

Siden universitetslovens vedtagelse har der været en løbende debat om, hvorvidt den nuværende lov har begrænset de universitetsansatte forskeres mulighed for at forske frit.

Det Frie Forskningsråd (DFF) vil opfordre til, at det i forbindelse med den igangværende ændring af universitetsloven slås fast, at den enkelte forsker frit og lokalstrategisk uafhængigt kan forske i den tid, hvor vedkommende ikke er pålagt bestemte opgaver af institutlederen, jf. § 17, stk. 2 i den gældende universitetslov og § 16a, stk. 7 i udkast til ændring af universitetsloven. DFF finder denne præcisering nødvendig af hensyn til universiteternes globale konkurrenceevne og af hensyn til styrkelsen af den strategiske forskning.

Universiteternes globale konkurrenceevne

En forudsætning for, at de danske universiteters konkurrenceevne kan komme i verdensklasse er:

- at institutionernes strategiske fleksibilitet fremtidssikres;
- at der sker en bedre synergieffekt mellem fri og strategisk forskning (herunder en bedre synergieffekt mellem rekvireret og ikke-rekvireret forskning);
- at der foretages en langsigtet kvalitetssikring af begge typer forskning.

Derfor foreslår DFF at § 16a, stk. 7 og § 17, stk. 2 justeres således at den enkelte forskers mulighed for at drive fri forskning ikke begrænses af lokalstrategiske rammer, men gives fri netop med henblik på, at der på institutionerne kan skabes et solidt grundlag for fleksibelt at kunne foretage strategiske prioriteringer fremover.

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen

Styrkelse af strategisk forskning

En forudsætning for, at den strategiske forskning kan styrkes, er, at den frie forskning kan udfolde sig. Det er DFFs opfattelse, at en stærk og mangfoldig fri forskning uden strategiske bindinger er nødvendig for at sikre muligheden for, at man i fremtiden kan foretage de nødvendige strategiske prioriteringer. Den fri forskning skaber det grundlag, som gør den strategiske forskning mulig. Dette gælder for forskningen både generelt og lokalt på institutionerne, men også helt specifikt for den fortsatte rekruttering af kvalificerede forskere, både til den frie og den strategiske forskning. Den frie og strategiske forskning er naturligt forbundne og i praksis gensidigt afhængige aktiviteter.

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen

DFF vil derfor i tilknytning til § 16a, stk. 7 foreslå følgende formulering, der betoner denne sammenhæng:

Sektorchefen skal herudover tilstræbe et produktivt og stimulerende forskningsmiljø på den faglige enhed og sikre den enkelte forsker mulighed for at drive fri forskning inden for sit ansættelsesområde således at den faglige enheds og institutionens grundlag for at formulere forskningsstrategier effektivt sikres."

og i tilknytning til § 17, stk. 2:

"Instituttlederen skal herudover tilstræbe et produktivt og stimulerende forskningsmiljø på instituttet og sikre den enkelte forsker mulighed for at drive fri forskning inden for sit ansættelsesområde således at instituttets og institutionens grundlag for at formulere forskningsstrategier effektivt sikres."

Bestyrelsen finder det endvidere bekymrende, at lovforslaget lægger op til øget detailstyring. Her tænkes på kontaktform mellem institution og studerende, på undervisningsevalueringerne, samt på kvoteordning for udenlandske studerende, jf. bemærkningerne til 2.2

En af styrkerne ved det danske universitetslandskab er, at universiteterne i størrelse, organisering og fagligt henseende er forskellige. Derfor vil bestyrelsen opfordre til, at det enkelte universitet gives mulighed for at organisere opgaveløsningen på den mest hensigtsmæssige måde i forhold til den enkelte institution.

Endvidere finder bestyrelsen det ikke hensigtsmæssigt, at universitetet skal beskikke censorer alene efter indstilling fra aftagerpanelet, da det ikke på forhånd er fastlagt, at aftagerpanelet består af personer der fagkyndigt dækker alle områ-

der. Proceduren bør i stedet være, at aftagerpanelet høres inden universitetet beskikker censorer, således at forslag til censorer kommer fra de faglige miljøer

Bestyrelsen har på grund af den korte høringsfrist over jul og nytår ikke haft mulighed for at uddybe sine synspunkter yderligere, men stiller sig gerne til rådighed for en uddybning, hvis Universitets- og Bygningsstyrelsen ønsker dette.

Med venlig hilsen

Nina Smith
Formand for bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd

**Forsknings- og
Innovationsstyrelsen**

**Forsknings- og
Innovationsstyrelsen**

Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab
The Royal Danish Academy of Sciences and Letters

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling
Bredgade 43
1260 København K

Den 12. januar 2006

Høring: Universitetslov 2007

Videnskabernes Selskab takker for indbydelsen til gennem et høringssvar at kommentere Forslag til Lov om ændring af lov om universiteter (universitetsloven).

Det fremgår implicit af lovforslaget, af bemærkningerne hertil, af høringsfristens længde og af bebudelsen af endnu en ændring i universitetsloven i den kommende folketingssamling, at ministeriet betragter det ændringsforslag, som nu er til høring, som en mindre, relativt ukompliceret justering uden den store principielle betydning.

Denne forudsætning deler Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab ikke. Der er med lovforslagets udmøntning af fusionsprocessen tale om ændringer, der afgørende vil ændre det danske forskningslandskab, og, hvis forslaget gennemføres uændret, ikke nødvendigvis i hensigtsmæssig retning. I hvert fald er der en række afgørende dilemmaer, man må forholde sig tydeligere til.

Det gælder selve fusionen af universitets- og sektorforskningen, hvor Videnskabernes Selskab frygter, at fusionen, hvis den gennemføres på en uhensigtsmæssig måde, vil gå ud over både den frie universitetsforsknings kreativitet og sektorforskningens nære kontakt med brugerne.

Forsknings- og ytringsfriheden for forskerne er i den forbindelse et afgørende problem, idet disse friheder må have en helt forskellig karakter for universitets- og sektorforskningen.

Det er også afgørende, at opretholde en rimelig balance mellem hensynet til at skabe universiteter, som den internationale forskningsverden betragter som værende i verdensklasse, og så hensynet til de lokale aftagerinteresser. I den forbindelse er Videnskabernes Selskab betænkelig ved afskaffelsen af de landsdækkende censorkorps.

Endelig mener selskabet, at det er vigtigt at sikre et hensigtsmæssigt samspil mellem de nye ph.d.-skoler og de gamle forskerskoler.

Alle disse synspunkter og konkrete forslag til ændring af lovforslaget er behandlet mere detaljeret i det efterfølgende notat.

Med venlig hilsen

På Videnskabernes Selskabs vegne

Tom Fenchel, præsident

Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab **The Royal Danish Academy of Sciences and Letters**

Høring: Universitetslov 2007

Det fremgår implicit af lovforslaget, af bemærkningerne hertil, af høringsfristens længde og af bebudelsen af endnu en ændring i universitetsloven i den kommende folketingssamling, at ministeriet betragter det ændringsforslag, som nu er til høring, som en mindre, relativt ukompliceret justering uden den store principielle betydning. Denne forudsætning deler Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab ikke. Der er med lovforslagets udmøntning af fusionsprocessen tale om ændringer, der afgørende vil ændre det danske forskningslandskab, og, hvis forslaget gennemføres uændret, ikke nødvendigvis i hensigtsmæssig retning. I hvert fald er der en række afgørende dilemmaer, man må forholde sig tydeligt til. Det gælder selve den administrative fusion af universitets- og sektorforskningen, forsknings- og ytringsfriheden for forskere, forskeruddannelsen og balancen mellem den internationale forskningsverdens interesser og de lokale aftagerinteresser. Disse punkter kommenteres hver for sig i det følgende. Efter de principielle overvejelser fremsætter Selskabet konkrete ændringsforslag til lovforslaget og bemærkningerne hertil (for en uddybning af Selskabets synspunkter på dette område henvises til publikationen *Universiteterne og fremtidens videnssamfund*).

Universitets- og sektorforskning

A. Principielle synspunkter

Den klassiske danske og internationale universitetstradition sigtede mod at levere forskning på højeste internationale niveau, samt at give forskningsbaseret undervisning indtil det højeste videnskabelige niveau. Målet for de danske universiteter har været fagligt at kunne sammenligne sig med de bedste universiteter i verden. Universiteterne gjorde samfundsmæssig nytte ved at skabe et erkendelsesmæssigt fundament for den anvendte forskning, og ved at uddanne kandidater med kompetence til at deltage i analyseopgaver og formidling i erhvervslivet, i undervisningssektoren og i den offentlige administration. Der har derimod traditionelt ikke været noget krav om, at forskningsresultaterne skulle have direkte anvendelsesmæssig nytteværdi, og forskerne har bl.a. derfor frit kunnet vælge emner og metoder for deres forskning. Forskerne har også deltaget i faglige og samfundsmæssige debatter nationalt og internationalt som uafhængige intellektuelle.

Sektorforskningen er i Danmark etableret for at sikre bl.a. den offentlige administration en forskningsbaseret rådgivning dels ved at analysere konkrete aktuelle problemstillinger med basis i den på området eksisterende viden og dels ved at lave videnskabelige undersøgelser af samfundsmæssigt relevante problemstillinger. Sektorforskningen har med udgangspunkt i grundforskningens resultater skullet give svar på for brugerne relevante spørgsmål. Hvor universitetsforskningen alene sigter på at frembringe ny viden, så sigter sektorforskningen altså først og fremmest på at frembringe eller sammenfatte relevant viden i en udefra bestemt sammenhæng.

Der er ingen tvivl om, at universitets- og sektorforskere kan have stor glæde af at arbejde sammen, og utallige forskningsprojekter er da også gennem tiderne blevet udført i et frugtbart samarbejde mellem sektor- og universitetsforskere, og utallige sektorforskere er blevet universitetsprofessorer, og universitetsforskere er blevet sektorforskere. Synergien er således utvivlsom. Men der er lige så lidt tvivl om, at hvis al forskning skal være relevant, så tørrer grundforskningens iderigdom ind, og vi vil sakke agterud i den internationale forskningsverden. Ligeledes er det klart, at hvis al forskning skal give ny original videnskabelig erkendelse, så bliver der mange spørgsmål, som brugerne ikke får et anvendeligt svar på.

Synergi er altså ikke det eneste mulige resultat. Det modsatte kan også tænkes, nemlig at de to funktioner i praksis kommer til at gå i vejen for hinanden. En fusion af universitets- og sektorforskningen rummer to farer, der udmærket kan optræde samtidig:

Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab **The Royal Danish Academy of Sciences and Letters**

- En svækkelse af den frie grundforsknings uhindrede ideskabelse med de følger, det vil have for målsætningen om 'verdensklasse'. Det er her vigtigt at erindre, at de nyeste og mest frugtbare ideer ofte fra starten er blevet set på med skepsis af de ledende kredse i administrationen og forskerverdenen.
- En svækkelse i den tætte kontakt med brugerne, som sektorforskningsinstitutterne har haft, med det resultat, at brugerne så efterhånden går over til at spørge konsulentbureauer eller selv opretter analysekontorer; i begge tilfælde med et fald i den forskningsbaserede rådgivnings kvalitet til følge.

Det er helt afgørende; at der fortsat er plads til både en internationalt stærk grundforskning og en relevant anvendt forskning. Det er derfor afgørende, at lovforslaget præciserer de "faglige enheders" plads i forhold til det traditionelle universitetssystem. En ustruktureret sammenblanding af universitets- og sektorforskning vil med overvejende sandsynlighed give problemer for begge dele.

B. Konkrete ændringsforslag

Selskabet skal ud fra det ovenstående foreslå følgende konkrete ændringer:

Selskabet finder, at den foreslåede bestemmelse i § 33, stk.2 enten er overflødig eller betegner en ensidighed i forholdet mellem universitet og myndighed, som vil have negative konsekvenser for udførelsen af myndighedsopgaver.

Selskabet finder for det andet, at der ikke bør stilles andre og mindre krav til ledere af faglige enheder på hovedområdeniveau (direktører) eller faglige enheder på institutniveau (sektorchefer) end dem, der allerede er stillet i Universitetslovens § 14 stk. 2 (om rektor), § 16 stk. 2 (om dekaner) og § 17 stk. 3, idet der dog i det sidste tilfælde bør stilles krav om formidlingskompetence i stedet for direkte undervisningskompetence. Alle bør være anerkendte forskere.

Selskabet skal ikke undlade at bemærke, at man finder den i bemærkningerne til lovforslaget forudsete forhandlingsproces om de kontrakter, der skal indgås om myndighedsopgaver, stærkt problematisk. Som en følge af universiteternes virksomhed opbygges forskningsmiljøer med henblik på at høste frugten i et længere perspektiv, og det vil have ødelæggende virkning, at man skal forhandle kontrakter med så kort horisont og så jævnlige, som det forudses i bemærkningerne. Aftaler om myndighedsbetjening bør indgås for meget lange perioder f.eks. ti år. Dette forhindrer naturligvis ikke, at der løbende kan være dialog mellem myndighed og universitet om myndighedsbetjeningens kvalitet.

Forsknings- og ytringsfrihed

A. Principielle synspunkter

Grundforskningens og sektorforskningens forskellige karakter vil også være styrende for udformningen af forsknings- og ytringsfriheden på fusionerede institutioner. Selskabet noterer sig, at man øverst side 10 i bemærkningerne anfører, at "forskningsfriheden er uanfægtet af dette lovforslag", men finder, at netop fusionsprocessen nødvendiggør en præcisering af begrebet.

Emne- og til en vis grad metodevalget i sektorforskningen har – og skal have – en anden karakter end i den fri universitetsforskning; det må her i høj grad være brugeren, der definerer, hvilke emner han finder det relevant at få udredt. Dette strider ikke mod Universitetslovens § 2, men det giver anledning til overvejelser over, hvordan man omvendt kan sikre den fri forskning på de ny fusionerede institutioner. Udgangspunktet her er den eksisterende universitetslovs § 17 stk.2, hvorefter "institutlederen kan pålægge medarbejdere at løse bestemte opgaver", og kun "i den tid, hvor de ikke er pålagt sådanne opgaver", kan de forske "frit inden for universitetets forskningsstrategiske rammer".

Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab **The Royal Danish Academy of Sciences and Letters**

Selskabet mener ikke, denne paragraf udgør et hensigtsmæssigt bolværk for den enkelte forsker. Ser man på myndighedsopgavernes størrelse, kan der alene af den grund næres berettiget frygt for, at sektorforskningens etos og karakter vil brede sig også til institutter og enheder, der hidtil har udført fri forskning. Da myndighedsbetjening på visse institutter kan komme til at fylde ganske meget (det nævnes i bemærkningerne side 11 nederst, at 42% af DTU's omsætning antages at komme fra myndighedsbetjening), er der også af den grund meget lidt sikring af tid til fri forskning for den enkelte forsker. Dette er et centralt problem.

Ej heller er det hensigtsmæssigt, at forskernes forskningsfrihed generelt er begrænset af de lokalstrategiske hensyn, der typisk er underlagt den med ministeren aftalte udviklingskontrakt. Hvis den strategiske forskning for alvor skal styrkes, er det vigtigt også at styrke det uafhængige grundlag, der fremover skal muliggøre strategiske prioriteringer. Dette gøres lettest ved at give den enkelte forsker mulighed for, i det omfang andre opgaver tillader det, at drive en fri forskning, der kun er begrænset af vedkommendes ansættelseskontrakt.

Hvis danske forskerstillinger skal være attraktive for de internationalt bedst kvalificerede forskere (det være sig danskere eller udlændinge), så må der være bestemmelser, der sikrer, at det ikke kun er den tid, der (måske) er tilovers, når myndighedsopgaverne er fordelt, der giver plads til fri forskning. Dette forstærkes af, at der i det danske system i forvejen er meget begrænsede sikre rammer for en ansat forsker; i mange lande vil en ansat professor være sikret et vist annuum og en række assistenter, samt en højere løn. Realiteten i Danmark er imidlertid, at enhver forsker er helt afhængig af institutlederens arbejdsfordeling og af bevillinger fra fonde og forskningsråd. På den baggrund virker det rigelig lyrisk at tale for meget om "forskningsfrihed".

Der er tilsvarende problemstillinger vedrørende ytringsfriheden. Medarbejderne i en "faglig enhed", der arbejder med en bestemt problemkreds for f.eks. et ministerium, må selvfølgelig stå bag analyserne. Men det er vigtigt at begrænse den kreds, der er bundet af denne loyalitetsforpligtelse til de forskere, der er direkte involveret i den konkrete opgave. Ellers vil meget brede grupper, måske hele institutioner, blive hindret i at deltage i den offentlige, faglige debat. Indfusioneringen af sektorforskningen nødvendiggør, at der er klare arbejdsdelinger på de enkelte institutter og universiteter. Det må stå helt klart, hvem der i en periode arbejder i en faglig enhed med sektorforskning, og hvem der arbejder med fri grundforskning, og dermed også hvem der ubundet kan deltage i en fri, offentlig debat. Det må endvidere stå helt klart, i hvilket omfang den pågældende medarbejder er pålagt myndighedsopgaver, og det må sikres, at medarbejdere, der ikke selv ønsker det og ikke er ansat til det, ikke kan blive pålagt myndighedsopgaver i et urimeligt omfang.

Det må i denne forbindelse huskes, at Danmark er så lille et land, at der efter fusionerne for en række områder kun vil være én institution, der forsker i det pågældende område. Dette nødvendiggør, at man er særlig opmærksom på at sikre forsknings- og ytringsfriheden, for hvis en dansk institution bliver for ukritisk over for egne resultater og metoder, så er der ingen til at kritisere og komme med alternativer. Her er der en afgørende forskel i forhold til de store lande: Hvis forskere på Harvard bliver for selvtilfredse, vil der altid komme kritik fra Chicago, Stanford, Berkeley og 50 andre amerikanske universiteter. Dansk forskning har slet ikke den alsidighed. Forsknings- og ytringsfrihed på institutionsniveau sikrer derfor ingen pluralisme i det danske system; den må sikres på enkeltforskerniveau.

B. Konkrete ændringsforslag

Man kan enten positivt indføre en ny bestemmelse, som sikrer alle eller en betydelig del af medarbejderne et vist minimum af fri tid til at forske i med anvendelse af de instrumenter og apparater samt hjælpepersonale, som er til rådighed. En sådan bestemmelse bør selvfølgelig udformes, så en forsker også kan vælge at forske mindre (og bruge tilsvarende mere tid på andre ansættelsesområder) eller at forske på præcis de områder, ledelsen ønsker behandlet. Det afgørende er, at der hermed sikres

H.C. Andersens Boulevard 35
DK-1553 København V

Telefon
+45 33 43 53 00

Telefax
+45 33 43 53 01

E-mail
kdvs@royalacademy.dk

Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab **The Royal Danish Academy of Sciences and Letters**

plads til det, der går imod strømmen. Bestemmelsen kunne f.eks. udformes således:

Universitetsansatte forskere har, medmindre andet er aftalt ved ansættelsen, ret til fri forskningstid. Denne forskningstid kan efter forskerens eget valg anvendes til at forske i emner eller metoder eller begge dele, som ikke nødvendigvis dækkes af institutionens forskningsstrategiske planer, men som ligger inden for hans eller hendes ansættelsesområde.

Man kan også foreslå § 17 ændret som følger:

Institutlederen skal herudover tilstræbe et produktivt og stimulerende forskningsmiljø på instituttet og sikre den enkelte forsker mulighed for, og midler til, at drive fri forskning, således at institut, fakultet og universitet sikres et bredt grundlag for at formulere forskningsstrategier.

International kvalitet og brugerpaneler

A. Principielle synspunkter

Konflikten mellem grundforskning og anvendt forskning viser sig også på andre områder. Det slås indledningsvis fast, at danske universiteter skal være i verdensklasse. Men det at være i verdensklasse måles i dag på ganske bestemte måder. Der udarbejdes lister med antal publikationer og statistik for, hvor ofte de bliver citeret, og det bruges til at lave rangordninger over alverdens universiteter og fakulteter. Disse kriterier baserer sig i meget høj grad på resultater af grundforskning; relevant rådgivning af danske beslutningstagere spiller meget sjældent nogen rolle. Vil man være et universitet i verdensklasse, må man have en stærk grundforskning. Det kan ikke nytte, at den bliver klemmt af myndighedsopgaver og politiske ønsker. Det er et krævende og langsigtet projekt at blive et universitet i verdensklasse, men det er indtil nu lykkedes for en række danske universiteter, og disse positioner skulle nødig mistes.

De nævnte internationale kriterier kan meget vel diskuteres, og bliver det bl.a. i ESF-regie, men det er ikke kriterier, vi i Danmark har megen indflydelse på, så vil vi "være i verdensklasse", så er vi nødt til at følge dette spils regler. Disse rangordninger har da også i sig selv betydning for, i hvilken grad man er i stand til at tiltrække internationale forskere, forskningsmidler og studerende.

Det er oplagt, at ønsket om universiteter i verdensklasse kan komme i konflikt med hensynet til danske brugere; en økonom i verdensklasse skal f.eks. kunne en masse matematik og teori, mens brugerne måske helst vil se, at kandidaterne ud over økonomi også kan noget forvaltningsret og noget om dansk institutionelt stof. Det er derfor i konflikt med ønsket om verdensklasse, hvis aftagerpaneler og decentrale censorkorps får for stor indflydelse på udviklingen. Det må enten præciseres, at aftagerpanelernes område kun er myndighedsopgaverne, eller også må de – som man har haft for en række styre i Norge – bestå af halvt aftagere og halvt forskere (herunder repræsentanter for den internationale forskerverden). Besluttende paneler og styrelser, der først og fremmest består af brugere, er i strid med ønsket om universiteter i verdensklasse.

Decentrale censorkorps er også en klar hindring for indbyrdes sammenligning af de danske universiteter og deres undervisnings kvalitet, og dermed en hindring for en sund konkurrence om tilgang af nye studerende og om job til deres færdiguddannede kandidater. Hvis man vil have universiteter i verdensklasse, er en øget provinsialisering af de danske universiteter på censursiden absolut ikke ønskelig. Det ville derimod være ønskeligt, om man fjernede en række af bestemmelserne om ministeriets detailregulering af universiteterne, og så overlod kontrollen med undervisningen til et stærkt og kompetent landsdækkende censorkorps.

Det er i den forbindelse – som tidligere nævnt - også afgørende, at man ikke går på kompromis med kravene til ledernes forskningsmæssige kvalifikationer. Det er derfor yderst betænkeligt, at sektorforskningscheferne kun "så vidt muligt" skal være anerkendte forskere. Hvis man allerede fra

Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab **The Royal Danish Academy of Sciences and Letters**

starten opgiver at finde chefer, der er anerkendte forskere, til et universitet "i verdensklasse", så har man et alvorligt problem.

B. Konkrete ændringsforslag

Selskabet kan derfor ikke anbefale den foreslåede formulering af § 18B. Aftagerpanelernes sammensætning kan enten ændres til at blive kontaktfora med halvt aftagere og halvt forskere, eller det kan præciseres, at aftagerpanelerne kun afspejler et af mange hensyn ved fastlæggelsen af uddannelsernes faglige indhold.

Specielt betænkelig er § 18B, stk. 3, hvorefter aftagerpanelerne indstiller censorer. Selskabet vil varmt anbefale, at de landsdækkende censorkorps bevares. Hvis et høj fagligt niveauet for alle uddannelser skal sikres, er et landsdækkende censorkorps den bedste garanti.

Ph.d.-skoler

A. Principielle synspunkter

Det er oplagt vigtigt, at forskeruddannelserne er af høj kvalitet og gennemføres under faglig ledelse forankret i fakulteternes ledelser. Forstået på denne måde kan ph.d.-skoler forankret på fakultetsniveau være en hensigtsmæssig konstruktion. Enhver ph.d.-studerende skal selvfølgelig indskrives ved en sådan ph.d.-skole.

Når det gælder de mere fagspecifikke og tværgående forskerskoler, som der er oprettet mange af i de senere år, er det ikke oplagt, at de er den eneste vej til høj kvalitet. Det er vigtigt at være opmærksom på, at de forskellige forskningsmiljøer er af meget forskellig størrelse. Der er sammenhængende forskerskoler med langt over 100 ph.d.-studerende, og små fag, hvor der går år imellem, der kommer en ny ph.d.-studerende. Der er også meget forskel på de forskellige fags karakter; nogle er ret teoretiske, mens andre forskningsområder kræver træning i praktiske færdigheder som feltobservation, udgravning eller laboratoriemåling. I små fag med betydelige krav til praktiske færdigheder kan det meget vel være, at en form for mesterlære under vejledning af en kyndig og erfaren forsker er bedre end en formaliseret undervisning i en forskerskole, der ikke rigtig passer til emnet. Det må her erindres, at der er en række små fag, der også internationalt betragtes af meget højt niveau, men hvor der ikke er brug for og beskæftigelse til et større antal forskere. Der må derfor advares mod at gøre tilknytning til en mere fagspecifik forskerskole til et ubetinget krav for alle ph.d.-studerende.

Med hensyn til balancen mellem deltagelse i ph.d.-kurser og arbejdet med projekt og afhandling er der også store forskelle i, hvad der er optimalt fra fag til fag. Men det vil under alle omstændigheder være uhensigtsmæssigt, hvis man tvinger alle ph.d.-studerende ind i forskerskoler med mange obligatoriske kurser, hvoraf kun en mindre del er relevante for den enkelte ph.d.-studerende. Det er derfor vigtigt at understrege ph.d.-skolernes forpligtelse til at udbyde et betydeligt antal relevante kurser samt støtte og godkende deltagelse i relevante kurser i udlandet.

B. Konkrete ændringsforslag

For at sikre en ensartet høj standard af ph.d.-studierne bør ansvaret ikke fordeles på for mange, og det bør derfor i § 16b tilføjes, at der normalt findes en sådan ph.d.-skole for hvert fakultet. De nuværende meget forskellige forskerskoler kan udmærket indpasses som faglige grupperinger inden for ph.d.-skolerne.

Det bør i § 16b, stk. 8 præciseres, at ph.d.-udvalget består af lige mange repræsentanter for det videnskabelige personale og for de ph.d.-studerende. Det ville være helt misvisende, hvis de ph.d.-studerende fik ringere medindflydelse i udvalget, end de studerende har i et almindeligt studienævn.

I § 16b stk. 1 og 9 kan der være grund til at præcisere, at uddannelsen af ph.d.-studerende kan ske i

Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab
The Royal Danish Academy of Sciences and Letters

samarbejde mellem flere ph.d.-skoler, men at ansvaret for den enkelte ph.d.-studerendes forløb altid ligger hos en ph.d.- skole på det universitet, hvor den ph.d.-studerende er indskrevet. Det er hverken muligt eller ønskeligt at fratage det enkelte universitet myndigheden over deres indskrevne ph.d.-studerende, men der er mange eksempler på velfungerende aftalt samarbejde, f.eks. inden for eksisterende forskerskoler.

**Det Strategiske
Forskningsråd**

15. januar 2007

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen
Bredgade 40
1260 København K
Telefon 3544 6200
Telefax 3544 6201
E-post fist@fist.dk
Netsted www.fist.dk
CVR-nr. 1991 8440

Sagsnr.
Susanne Kjølmg Jørgensen
Telefon 35446318
Telefax 35446201
E-post skj@fist.dk

Deres ref. 64889

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om universiteter

Under henvisning til Universitets- og Bygningsstyrelsens brev af 14. december 2006 skal Forsknings- og Innovationsstyrelsen som sekretariat for Det Strategiske Forskningsråd meddele, at lovforslaget ikke giver rådet anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Susanne Kjølmg Jørgensen
Specialkonsulent

Universitets- og Bygningsstyrelsen
Ministeriet for Videnskab,
Teknologi og Udvikling

Hørings svar på Forslag til Lov om ændring af lov om universiteter (universitetsloven).

12. januar 2007

Finansrådet ønsker med dette høringssvar at komme med vores synspunkter på de dele af Forslag til Lov om ændring af lov om universiteter (universitetsloven), der vedrører etableringen af aftagerpaneler ved alle uddannelser.

Kontakt Knud Henning Andersen
Direkte 3370 1138
kha@finansraadet.dk

Ændringsforslagets indhold.

Ændringsforslaget lægger op til etablering af aftagerpaneler ved alle uddannelser. Aftagerpanelerne skal rådgive universitetet om uddannelsernes relevans og kvalitet, og skal inddrages i udviklingen af nye og eksisterende uddannelser (jvf også Lov om Akkrediteringsinstitutionen for videregående uddannelser), samt nye undervisnings- og eksamensformer. Endvidere kan aftagerpanelerne udtale sig om alle forhold af væsentlig betydning for uddannelserne. Endelig skal aftagerpanelerne beskikke censorkorpset.

Journalnr. 813/07
Dok. nr. 159583-v1

Ændringsforslaget lægger sig således i forlængelse af en række andre initiativer, der er blevet gennemført for at skabe mere og bedre sammenhæng mellem universiteter og det omgivende samfund, herunder ikke mindst det private erhvervsliv.

Generelle betragtninger.

For Finansrådet er det afgørende, at der med aftagerpanelerne skabes et seriøst forum for dialog om kvalitet, relevans og udvikling af universitetsuddannelserne, således at vi som samfund kan indfri regeringens ambition om "Uddannelser i verdensklasse". Aftagerpanelerne kan spille en stor og væsentlig rolle i arbejdet med at opfylde denne vision ved at bidrage med kendskab til arbejdsmarkedet. Adgang til veluddannet arbejdskraft er afgørende for det private erhvervsliv, herunder den finansielle sektor, hvis brancherne fortsat skal skabe vækst og skabe øget beskæftigelse.

Finansrådet tilslutter sig derfor fuldt ud ændringsforslagets forslag om, at der etableres aftagerpaneler ved alle uddannelser. Aftagerne kan give vigtige input til universiteterne om, hvilke kompetencer, der efterspørges på arbejdsmarkedet og også bidrage med konkret viden om, hvor kandidater med de pågældende uddannelser finder ansættelse. Derfor er det positivt, at aftagerpaneler med ændringsforslaget gøres obligatorisk.

Over de sidste årtier er der sket en markant vækst i rekrutteringen af akademikere til vidensserviceerhverv – en udvikling, der forventes at fortsætte i de kommende år. Eksempelvis er antallet af akademikere i den finansielle sektor steget fra 1675 i 1991 til 4500 i 2006. Udviklingen er tæt koblet med et skift i samfundsøkonomien i retning af service og oplevelser som centrale vækstområder, kombineret med stigende kompleksitet og innovationskrav. Mere overordnet ses det også af, at antallet af beskæftigede samfundsvidenskabelige, humanistiske og merkantile kandidater er eksploderet de sidste 15-20 år.

For at kunne understøtte en fortsat positiv udvikling i akademikernes beskæftigelse i vidensservice-erhvervene, er det vigtigt at disse er repræsenteret i aftagerpanelerne, og den finansielle sektor stiller sig hermed til rådighed for at bidrage til denne opgave.

Ydermere er den finansielle sektor en af de mest it-tunge brancher i det private. Danske Bank alene beskæftiger direkte 1400 personer med it-udvikling, hertil kommer et stort antal underleverandører. Derfor vil den finansielle sektor ligeledes gerne bidrage til aftagerpaneler indenfor it-uddannelser.

Specifikke kommentarer.

§18b, stk. 1. Etablering af aftagerpaneler.

Det er vigtigt, at mange forskellige aftagerinteresser repræsenteres i de enkelte aftagerpaneler. Her må man både tage hensyn til de eksisterende og fremtidige arbejdsmarkedsbehov. Finansrådet advarer imod at lade aftagerinteresser få indflydelse på den kortsigtede dimensionering af de enkelte uddannelser, og således f.eks. lade aftagere fra virksomheder i produktionssamfundet være med til at bestemme antallet af kandidater, der uddannes til virksomheder i videnssamfundet. Der må og skal anlægges en helhedsbetragtning, der også tager langsigtede hensyn i betragtning.

§18b, stk. 2. Dialog om uddannelsernes kvalitet og relevans.

For Finansrådet er det vigtigt, at aftagerpanelerne i deres diskussion af uddannelsernes kvalitet og relevans overvejende fokuserer på kompetencer snarere end formelle kvalifikationer. Gennem sin uddannelse vil f.eks. en cand.mag i dansk besidde kompetencer som tekstanalyse og formidling og det bør være her, diskussionen tager sit udgangspunkt, når aftagerpanelerne skal drøfte relevans. Det bør være aftagerpanelernes opgave at sikre, at alle universitetsuddannede kender, kan formidle og anvende deres kompetencer, når de er færdiguddannede. Det vil skabe mulighed for, at flere akademikere med "skæve" profiler kan finde ansættelse i f.eks. den private sektor – her ses primært på, hvem der kan løse udfordringerne fremfor hvilken titel, kandidaterne har opnået.

§18b, stk 3. Beskikkelse af censorkorpset.

Det er positivt, at universiteterne fremover skal beskikke det eksterne censorkorps efter indstilling fra aftagerpanelet. Finansrådet råder dog til, at ens

uddannelser uanset universitet – eksempelvis danskstudier – har det samme censorkorps for at sikre, at kvaliteten og det faglige niveau hos kandidater med tilsvarende uddannelser er det samme, upåagtet uddannelsessted.

Side 3

§18b, stk 5. Aftagerpaneler kan være fælles for flere universiteter.

Finansrådet anbefaler, at aftagerpanelerne nedsættes, så de dækker flere beslægtede uddannelser, f.eks. et fakultet eller samlet område indenfor et enkelt universitet for at sikre, at panelerne finder den rette balance mellem at være for specifikke og udelukkende fokusere på en enkelt uddannelse, og at være for generelle og fokusere på alle uddannelser på en gang. Kun i særlige tilfælde, f.eks. uddannelser, der er specifikt rettet mod et enkelt erhverv, bør fælles aftagerpaneler etableres.

Journalnr. 813/07

Dok. nr. 159583-v1

* * *

For yderligere kommentarer kan uddannelsespolitisk konsulent Christian Michelsen kontaktes på 3370 1144 eller cmi@finansraadet.dk

Med venlig hilsen,

Knud Henning Andersen
Underdirektør
Finansrådet

Foreningen af
Rådgivende Ingeniører
FRI

GODKENDT
TEKNOLOGISK SERVICE

VTU
Universitets- og Bygningsstyrelsen
Bredgade 43
1260 København K

GTS
Godkendt Teknologisk
Service
Bøge Allé 5
2970 Hørsholm
Tlf. +45 4516 2626
Fax +45 4516 2627
E-mail: info@gts-net.dk
www.gts-net.dk

Mrk.: Universitetslov

FRI
Foreningen af
Rådgivende Ingeniører
Kristianiagade 8
2100 København Ø
Tlf. 3525 3737
Fax 3525 3738
E-mail: fri@frinet.dk
Web: www.frinet.dk

Sendt pr. e-mail til ubst@ubst.dk den 10. januar 2007

Sags.nr. M105

10. januar 2007

Foreningen af Rådgivende Ingeniører (FRI) og GTS - Godkendt Teknologisk Service tillader sig hermed at fremsende et uopfordret høringssvar til Forslag til Lov om ændring af lov om universiteter (universitetsloven).

FRI og GTS noterer sig med tilfredshed, at lovforslaget åbner op for muligheden for, at fagministeren fra 2009 kan vælge at konkurrenceudsætte de aktiviteter, som hidtil har udgjort sektorforskningens myndighedsbetjening. Vi er, ligesom regeringen, af den opfattelse, at konkurrenceudsættelse under alle omstændigheder er sundt, og ser frem til, at den betydelige ressource og viden som eksisterer blandt vores medlemsvirksomheder i stigende omfang kan finde anvendelse og gavne danske myndigheder og det danske samfund.

I den sammenhæng skal FRI og GTS henvise til vores fælles høringssvar af 8. september 2006 til Miljøministeriet og Miljøstyrelsen vedrørende forslag til ændring af diverse love på natur- og miljøområdet - bemyndigelse- og klagebestemmelser i en række love på natur og miljøområdet og særlig følgende to forhold:

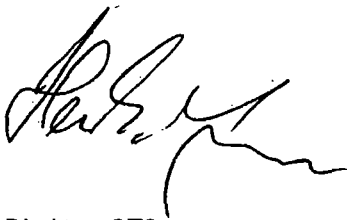
1. GTS og FRI er af den opfattelse, at der lægges op til en helt usædvanlig form for delegation, når en minister kan delegerer opgaver til organer, der ligger uden for ministerens ressortområde.
2. På det foreliggende grundlag er FRI og GTS af den opfattelse, at den foreslåede delegering af opgaver til organer uden for Miljøministeriet vil være en omgåelse af (og dermed i strid med) udbudsreglerne. Dette kan naturligvis ikke accepteres.

Med henvisning til punkt 2 er FRI og GTS derfor af den opfattelse, at fagministeren snarere har en forpligtelse til end en mulighed for at konkurrenceudsætte den myndighedsbetjening, som sektorforskningen hidtil har udført, naturligvis med de tidsmæssige begrænsninger, som måtte følge af loven om virksomhedsoverdragelse. Et af de forhold, der bl.a. har betydning for vurdering af udbudspligten, er hvorledes delegationen håndteres økonomisk, og det fremgår ikke af lovudkastet.

FRI og GTS formoder, at de økonomiske aspekter fremgår af de aftaler mellem universiteter og ministerier om myndighedsbetjening, som er udarbejdet i slutningen af 2006, og som i henhold til UBST-notat om disse aftaler dateret 18. december vil blive gjort tilgængelig via universiteternes og fagministeriernes hjemmesider. Vi har også noteret os, at Videnskabsministeriet vil udarbejde en mere uddybende beskrivelse af de mekanismer, som kan lægges til grund for konkurrenceudsættelsen, og at denne beskrivelse vil foreligge senest i maj 2007. Aftalerne og nævnte notat vil være grundlag for vores endelige vurdering af omfanget af problemer af udbudsretlig karakter forbundet med delegation af opgaver fra fagministre til organer uden for deres ressortområde.

På vegne af FRI og GTS

Venlig hilsen

Direktør, GTS

E-mail: hem@gts-net.dk
Direkte tlf. 4516 2620

Lars Goldschmidt
Direktør, FRI

E-mail: hq@frinet.dk
Direkte tlf. 3525 3741

København den 12. januar 2007

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om universiteter (universitetsloven)

Under henvisning til skrivelse modtaget fra Universitets- og Bygningsstyrelsen dateret den 14. december 2006 vedrørende ændringen af universitetsloven, følger FUHU's bemærkninger hertil.

Generelt skal det bemærkes, at flere af forslagene i loven kan være omkostningskrævende, herunder særligt tilbud om samtaler til personer, der søger om optagelse på universitet og offentliggørelse af evalueringer. Det foreslås derfor, at de enkelte tiltag bliver genstand for en analyse, hvor de administrative og økonomiske konsekvenser bliver undersøgt og, at der tages hensyn hertil ved implementeringen af de enkelte tiltag.

Universitetsskoler

Fusionerne har blandt andet medført, at der kan oprettes universitetsskoler, hvilket bl.a. er tilfældet for ASB, Aarhus Universitet.

I de almindelige bemærkninger til lovforslaget, vedrørende lovforslagets baggrund og formål, nævnes det, at "Der vil for en universitetsskole være et behov for en særlig fremhævelse af universitetsskolens navn og profil..."

Dette forhold bør også kunne genfindes i lovteksten således, at betegnelsen "universitetsskole" også nævnes her, frem for udelukkende at være nævnt i bemærkningerne til lovforslaget.

I forlængelse heraf bør betegnelsen "merkantil" knyttes til det pågældende hovedområde. I ASB's tilfælde bør der derfor knyttes betegnelsen "merkantil" til pågældende hovedområde og universitetsskole, som udgør fundamentet for handelshøjskoleområdet.

Ph.d. skoler

Fsva. Forslaget vedrørende oprettelsen af ph.d. skoler finder FUHU det positivt, at der nu tegner sig en forbedring af den eksisterende struktur, som også var genstand for evalueringen af den danske forskerskole sidste år. Der er dog fortsat behov for en række præciseringer.

§ 16 Stk 2: *Universitetet opretter det nødvendige antal ph.d.-skoler.* Det bør præciseres, at der er behov for, at ph.d.-skoler skal have kritisk masse, faglig bredde og solid finansiering. De bør organiseres af universiteter og medfinansieres af andre aktører og arbejde på et tværfagligt grundlag, jf. evalueringen.

Hvis man i højere grad vil følge anbefalingerne fra evalueringspanelet, vil det altså indebære en præcisering af, at der ønskes en tværfaglig organisering af færre, men bedre forskerskoler. Netop den førnævnte evaluering nævnes i bemærkningerne til lovforslaget. Den tager eksplicit udgangspunkt i kritikken fra det internationale evalueringspanel, som begrundelse for lovforslagets ændringer på området.

Det er desuden heller ikke helt klart, hvorledes ph.d. skoler, der dækker flere forskellige ph.d. skoler skal organiseres, jf. bemærkningerne § 16b, stk. 2. og § 16 stk.1. Her er det uklart, hvem der har ansvaret for uddannelsesforløbet for den enkelte ph.d.-studerende.

Det bør desuden præciseres, at de nye ph.d.-skoler stadig kan indeholde mulighed for andre ph.d.-forløb end de traditionelle. Her er 4+4-modellen et oplagt eksempel.

Ydermere bør det overvejes at inddrages eksterne repræsentanter i ph.d.-skolernes ph.d.-udvalg, således at der sikres en tættere dialog med aftagerne på linie med aftagerpanelerne. Det vil virke positivt i forhold til samarbejdet mellem universiteterne og erhvervslivet, herunder den eksterne medfinansiering.

Aftagerpaneler og beskikkelse af censorkorps

FUHU finder etableringen af aftagerpanelerne positiv.

Det følger af loven, at universiteterne skal tilskynde til, at medarbejderne deltager i den offentlige debat. I den sammenhæng bør det også tilføjes, at der sættes øget fokus på erhvervssamarbejdet samt, at universiteterne gives den rette incitamentsstruktur til arbejde endnu mere intensivt hermed.

Med venlig hilsen

Martin Lauth

Fra: Stine Mieth-Waldorff [smw.fas@DADL.DK]

Sendt: 10. januar 2007 11:20

Til: U-UBST - enhedspostkasse

Emne: Universitetslov

Kære Helga Øregaard,

Foreningen af Yngre Læger og Foreningen af Speciallæger henholder sig til AC's svar i forbindelse med høringen om universitetsloven.

Med venlig hilsen

Stine Mieth-Waldorff

Seniorkonsulent, cand.scient.pol.

Foreningen af Speciallæger
Trondhjemsvej 9
2100 København Ø
Tlf.: 35 44 85 00
Fax: 35 44 85 85
www.laeger.dk

Universitets- og Bygningsstyrelsen
Bredgade 43
1260 København K

ubst@ubst.dk
Mrk.: Universitetslov

Forskeruddannelsesudvalget

Høringssvar vedr. udkast til lov om ændring af lov om universiteter (universitetsloven)

Forskeruddannelsesudvalget (FUU) finder grundlæggende lovudkastets præcisering af forskeruddannelsens rammer positiv. Der har længe hersket uklarhed om en række kompetence- og ansvarsforhold i forholdet mellem institutionerne og de forskellige typer af forskerskoler, der er blevet oprettet og udviklet især siden 2001. Disse skoler har som bekendt fået betydelig udviklingsstøtte fra forskellige organer bl.a. i det forskningsrådgivende system

Sondringen imellem på den ene side ph.d.-skoler som institutionernes rammer om forskeruddannelsen med en klar ledelse – og på den anden side de snævrere, fagligt fokuserede forskerskoler (eller forskeruddannelsesprogrammer, som de måske efterhånden bør hedde) ligger helt i tråd med KUFs og FUUs bestræbelser, således som disse bl.a. kommer til udtryk i opslagene for 2007. Man kunne dog ønske sig, at sondringen blev gjort mere tydelig i loven og/eller dens bemærkninger, så ikke nogen fristes til at tro, at de hidtidige, tværgående forskeruddannelsessamarbejder inden for særlige fagområder skal ophøre og afløses af ph.d.-skolerne. Dette ville være uheldigt også i forhold til den betydelige investering i infrastrukturen, der har fundet sted. De kommende ph.d.-skoler vil i mange tilfælde få en størrelse på op til hver flere hundrede ph.d.-studerende (den lægevidenskabelige på Aarhus Universitet har allerede i dag ca. 350), og det er derfor klart at den specifikt faglige del af forskeruddannelsen i praksis som hidtil også skal finde sted i snævrere fokuserede fora, gerne omfattende flere institutioner i ind- og udland. Dette var i øvrigt også det internationale evalueringspanels opfattelse, således som det klart blev formuleret ved DFRs opfølgingskonference i foråret 2006.

Det er imidlertid afgørende, at også disse mere fagligt fokuserede "forskerskoler"/-programmer indpasses i den ny lovs ansvarsstruktur for ph.d.-skolerne på en fornuftig måde. Det bør klart fremgå, at de mere fagligt fokuserede ph.d. programmer (herunder de tidligere forskerskoler) forankres i en ph.d. skole – for de tværgående evt. således at flere ph.d.-skoler indgår (og kan indskrive), men så den formelle forankring af programmet sker ved én af skolerne. Vi skal derfor opfordre til, at man i det arbejde med en revideret ph.d.-bekendtgørelse der forventeligt skal finde sted i forbindelse med den ny lovs implementering, får afklaret og synliggjort forholdene imellem de forskellige niveauer. FUU bidrager som tidligere tilkendegivet gerne med rådgivning til dette arbejde.

11. januar 2007

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen
Bredgade 40
1260 København K

Telefon 3544 6200
Telefax 3544 6201
E-post fist@fist.dk
Netsted www.fist.dk
Cvr-nr. 1991 8440

Sagsnr. 842-04-0004

Ref. Pia Fredberg Nielsen
Telefon 35446330
Telefax 3544 6200
E-post prn@forsk.dk

Men vi finder som sagt under alle omstændigheder herværende afklaring positiv, bl.a. fordi forskeruddannelsen synliggøres og indplaceres i institutionernes ledelsesstreng. Dette vil muliggøre kvalitetssikring og professionalisering af eksempelvis vejlederfunktionen langt mere konsekvent end hidtil. Det vil desuden tvinge institutionerne til at tage forskeruddannelsen også institutionelt alvorligt på en måde, som det ikke alle steder hidtil er sket.

Nedlæggelsen af ph.d.-studienævne forekommer derimod ikke i sig selv velbegrundet. Da de foreslåede ph.d.-udvalg i praksis synes at kunne udstyres med passende kompetence, er problemet dog muligvis til at overse.

Forskeruddannelsesudvalget vil afslutningsvis gerne understrege, at det er vigtigt med en vis fleksibilitet i forbindelse med tilrettelæggelsen af forskeruddannelsens rammer, og essentielt med mekanismer, der sikrer fagligheden. Rigtigt implementeret, og med følsomhed for udviklingen af et dynamisk forhold mellem forskeruddannelsernes formelle rammer og deres faglige substans kan den ny lov blive en gevinst for udviklingen af dansk forskeruddannelse.

Med venlig hilsen

Morten Kyndrup
Formand for Forskeruddannelsesudvalget

Til DFFs bestyrelse

**Forskningsrådet for Natur og
Univers**

Forskningsrådet for Natur og Univers' kommentarer til ændringsforslaget til Universitetsloven

8. januar 2007

Forskningsrådet for Natur og Univers (FNU) har fået tilsendt udkast til forslag til lov om ændring af lov om universiteter (universitetsloven) i skriftlig høring og ønsker på baggrund heraf at knytte følgende kommentarer til udkastet:

**Forsknings- og
Innovationsstyrelsen**
Bredgade 40
1260 København K

Rådet finder det generelt positivt, at der med lovændringen lægges op til et mere ensartet fokus på kvalitet og en bedre synergi mellem forskning og undervisning.

Telefon 3544 6200
Telefax 3544 6201
E-post fist@fist.dk
Netsted www.fist.dk
Cvr-nr. 1991 8440

Rådet finder det også udmærket, at uddannelser som noget nyt skal godkendes af et fagkyndigt akkrediteringsråd.

Sagsnr. 301-00-0022

Vedrørende den anden nyskabelse i form af mulighed for oprettelse af faglige enheder på fakultets- eller institutniveau, finder rådet ikke, at det er præciseret, hvor og hvornår faglige enheder skal oprettes med tilhørende direktør og/eller sektorchefer. Status og kompetence i forhold til henholdsvis dekan og institutleder står heller ikke klart defineret. Ifølge bemærkningerne er ændringerne tilsyneladende møntet på de sektorforskningsinstitutioner, der nu er fusioneret med universiteterne, og dér kan stillingskategorierne og de faglige enheder være fornuftige, men som nævnt er det ikke skrevet eksplicit. Dette kan indebære en risiko for, at det også indføres i den nuværende fakultets- og institutstruktur, hvilket kan være uheldigt, hvis det medfører en yderligere centralisering og top-down styring i forhold til universitetets hovedopgaver: forskning og undervisning.

Ref. Lise W. Kristiansen
Telefon 3544 6380
Telefax 3544 6301
E-post lwk@fist.dk

Med hensyn til uddannelserne vurderes det at være en potentielt meget stor opgave for universiteterne at skulle tage personlige samtaler med alle interesserede ansøgere til bachelorstudierne.

Det bemærkes også, at det fremover tilsyneladende ikke skal være underviserne/universiteterne, der sammensætter censorkorps, men derimod de såkaldte aftagerpaneler. Der kan stilles spørgsmål ved, om disse eksterne medlemmer vil have den nødvendige indsigt i fagene?

Endvidere har forskningsrådet følgende kommentarer vedr. forskeruddannelse:

I udkastet gøres der rede for, at ph.d.-uddannelsen inden for et område skal foregå ved ph.d.-skoler, som ledes af en ph.d.-skoleleder. De funktioner, der omtales for en ph.d.-skoleleder i denne forbindelse, svarer stort set til de funktioner, der i dag varetages af en ph.d.-studieleder på fakultetsplan, så der er i den forstand ikke så

meget nyt i forslaget. FNU vil i den forbindelse gerne pointere sin støtte til, at kvalitetssikringen af ph.d.-studiet fortsat ligger på fakultetsniveau. Dette burde måske fremgå tydeligere af lovforslaget. Desuden savnes der med de nye benævnelser en sondring mellem sådanne fakultære ph.d.-skoler og de nuværende forskerskoler, som primært er opstået ud fra et bottom-up princip – dvs. de er etableret af forskere inden for et bestemt felt, men på tværs af fakulteter og universiteter.

Det bør sikres, at der stadig kan etableres sådanne bottom-up forskerskoler, og at forskerskolelederen i dette tilfælde ikke nødvendigvis skal udpeges af en dekan/direktør. Det bør endvidere fremgå, hvordan universiteterne kan føre opsyn med ph.d.-uddannelsen uden at fratage forskerskolen den nødvendige handlefrihed.

Med venlig hilsen

Lise Walsted Kristiansen
Chefkonsulent

**Forskningsrådet for Natur og
Univers**

**Forsknings- og
Innovationsstyrelsen**

Bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd
hér

Høring over forslag til ændring af Universitetsloven

Forskningsrådet for Sundhed og Sygdom takker for muligheden til at kommentere udkastet til ændring af universitetsloven.

Rådet er bekendt med de af Forskningsrådet for Natur og Univers fremsatte relevante bemærkninger og ønsker alene i forlængelse heraf at kommentere den fremtidige organisering af ph.d.-uddannelsen.

Af den foreslåede § 16 b fremgår, at ph.d. uddannelse fremover skal foregå ved ph.d.-skoler, og at disse kan oprettes af et eller flere universiteter i samarbejde med forankring på et universitet, jf. den foreslåede § 16 b, stk. 9.

Derimod nævnes ikke mulighed for oprettelse af ph.d.-skoler i samarbejde med sektorforskningsinstitutioner.

Rådet vil dog indstille, at det fortsat skal være en pligt for de sektorforskningsinstitutioner, der ikke sammenlægges med universiteterne, at indgå i forskeruddannelse inden for deres kerneområder, jfr. § 8 i den nuværende lov om sektorforskningsinstitutioner. Rådet vil derfor foreslå, at der i tilknytning til § 16 b indføres en bestemmelse om, at universitetet også kan samarbejde med sektorforskningsinstitutioner (eller de institutioner, der måtte erstatte de nuværende tilbageværende sektorforskningsinstitutioner) om ph.d.-skoler med forankring på universiteterne.

Rådet vil gerne beklage, at den meget korte høringsfrist har gjort det umuligt for rådet at drøfte udkastet nærmere på et møde.

Helle Strøm
Chefkonsulent

**Forsknings- og
Innovationsstyrelsen**

11. januar 2007

**Forsknings- og
Innovationsstyrelsen**
Bredgade 40
1260 København K

Telefon 3544 6200
Telefax 3544 6201
E-post fist@fist.dk
Netsted www.fist.dk
Cvr-nr. 1991 8440

Sagsnr. 301-00-0022

Ref. Helle Strøm
Telefon 3544 6255
E-post hbs@fist.dk

Videnskabsministeriet
Universitets- og Bygningsstyrelsen
Bredgade 43

1260 K.

12.1.2007

ersc

Att: Helga Øregaard

FTF høringsvar om ændringer af universitetsloven.

FTF har modtaget Videnskabsministeriets høring om udkast til forslag til lov om ændring af lov om universiteter (universitetsloven) og har følgende bemærkninger:

Indførelse af obligatoriske aftagerpaneler for hvert faglige område er et vigtigt initiativ. Panelerne kan medvirke til at styrke samspillet med det arbejdsmarked, der aftager bachelorer og kandidater – et samspil, der bl.a. skal medvirke til at sikre en afdækning af uddannelsesbehov og udvikling af uddannelsernes kvalitet.

For at panelerne kan opnå tilstrækkelig faglig kompetence og legitimitet, er det imidlertid helt afgørende, at universitetsvedtægten sikrer, at panelerne sammensættes med personer, der har faglig viden indenfor det fagområde panelet skal rådgive om.

Det er positivt, at universiteterne forpligtes til at stille vejledning til rådighed for kommende studerende med det mål at mindske frafaldet. FTF vil dog pege på behovet for, at universiteternes vejledningsindsats styrkes generelt – et behov som EVA's evaluering af vejledningen har peget på.

Det er ligeledes positivt, at universiteterne får en forpligtelse til at offentliggøre de studerende evaluering af undervisningen, og at ankenemlighederne ved meritafgørelser forbedres.

FTF havde gerne set, at ændringerne i universitetsloven havde indeholdt forslag til en yderligere styrkelse af samspillet mellem universiteterne og centrene for videregående uddannelser/de kommende professionshøjskoler. Der er behov for et mere forpligtende og ligeværdigt samarbejde mellem de videregående uddannelser på tværs af institutionstyperne og ministerierne på områder som f.eks. forskningen og videnudvikling med relevans for professionerne og efter- og videreuddannelse af undervisere.

I denne sammenhæng er det vigtigt at pege på, at oprettelsen af ph.d.-skoler, der skal sikre stærkere ph.d.-uddannelsesmiljøer, også bør bidrage til at styrke dette samspil. Det fremgår imidlertid ikke eksplicit af lovforslaget.

FTF
Niels Hemmingsens Gade 12
Postboks 1169
1010 København K

Telefon 33 36 88 00
Telefax 33 36 88 80

E-mail ftf@ftf.dk
www.ftf.dk